Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

18

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Nicht bei Hain - Cop., Voull. Reichling auch nicht bei Campbell, Annales de la Typographie Néerlandaise

150 G 38
GW. 1203

Unicum

Kl I 131a
IDL 219

2 C br.-

46 blz.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

33120F

¶ Tercia et quarta partes doctrinalis magiſtri Alexandri cum cōmento valde vtili textus dante intelligentiam ſummariam. Quarum tercia docet de quantitate ſyllabarum. Quarta vero de accentuatione cum novis quibuſdam ſententiarum additionibus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Prohemium

Melioꝛa ſunt vbera tua vino fragantia vngētis optimis Cā-
ticoꝝ pꝛimo. Quāuis hec v̾ba ſpōſe chꝛiſti iuxta rectā ſacra
rū ſcripturaꝝ interp̄tum mentē de vberibꝰ miſericoꝛdie dei
et veritatis eiuſdē loquant̄. qm̄ eius ſermo v̾itas eſt ꝯtra ta
lionis penā. Exo.xxi. iudeis traditā miſericoꝛdie v̾bum ꝓtulit Joā.
viij. ſcriptū dicēs mulieri adultere Nec ego te ꝯdemnabo. vade ⁊ noli
iam amplius peccare Tū per quandam trāſlationis aſſimulationez ad
huiꝰ opis ſciam laudādā ea nō inepte adducere ꝓpoſui. nā ſicut vbe
ra ſcd̄m nōis interp̄tationē quaſi vuera dicunt̄. qꝛ vuida ſunt ⁊ lactis
hūiditate vuaꝝ moꝛe plena. vt inq̇t Ouidiꝰ in de arte j°. libꝛo Fertili-
oꝛ ſeges ē alienis ſꝑ in agris. Vicinūqꝫ pecꝰ grādiꝰ vber hꝫ Atqꝫ vbe-
ra carnis trūco infixa aq̄ p̄cipue in muliebꝛi ſexu ad det̾minatā quāti
tatē pullulāt. vt ꝓlibꝰ (q̇ꝝ tali ſexui gn̄atio cōpetit) apta ad educēdū
inſtrumēta pie poꝛrigāt matres In quaꝝ ꝑſona loquit̄ apl̄us. pꝛimo
Coꝛin. iij. dicēs Paruulis vt̄ lac potū dedi vobis Ita ſciētialis humoꝛ
in ſermonibꝰ apte educēdis req̇rit debitā terminoꝝ ꝓnūciationē iux̄
ſyllabaꝝ diuerſaꝝ quātitatē. in q̇bꝰ tanq̄ꝫ vbera in carnis trunco ipſa
radicat̄. qua audientiū aures iuxta pueroꝝ ꝯſuetudinē de lacte nutri
endoꝝ ad ſuauius aduertēdū et interioꝛa illuminandū ꝓuocant̄. vt
ex illoꝝ fertilitate tanq̄ꝫ vberioꝛi pecoꝛe lanā ſumētes abūdantiꝰ hau-
riant Lu. xxij. Nōis cuiuſdā diuitis (diuitis inq̄ꝫ. i. ſciētis debitas ſyl-
labaꝝ in ꝓnūciando auditoꝛibꝰ quātitates) vberes fructꝰ ager attu
lit. qd̄ in ipſoꝝ gallicoꝝ contumeliā affero q̊s de ſyllabaꝝ quātitate nō
curātes viciofiſſime nr̄m latinū fari nullꝰ ignoꝛat. q̂ꝝ typū geſſit pꝛo-
pheta Hieremie p̄mo dicēs Ecce loqui neſcio qꝛ puer ego ſum Ex qui
bus ſingulariter ſuꝑ vini natura vbeꝝ cōcludit̄ ſpecioſitas. qm̄ ſicut
coꝛꝑis inbecillitati animaꝝ celſitudinē p̄ſtare neminē. vt arbitroꝛ la-
teat. ita viua atqꝫ bꝛiata ſyllabaꝝ quātitas aīm in ꝯſpcū magnoꝝ mi-
rabiliter exoꝛnat atqꝫ oꝛnādo depingit. depingēdo foꝛtificat. iuxta ver
bū Hieronimi dicētis. in ꝓlogo biblie. ca. ij. Habet neſcio q̇d latentis
energie viue vocis actꝰ et in aures diſcipuli de autoꝛis oꝛe trāſfuſa foꝛ
tius ſonat. vn̄ et Eſchines dū rhodi exultaret legeret illā deinoſthenis
oꝛōem q̄ꝫ aduerſus eā habuerat (mirātibꝰ cūctis atqꝫ laudātibꝰ) ſuſpi
rans ait. q̇d ſi ip̄am audiſſes beſtiā ſua v̾ba reſonantē ad ipſiꝰ anime
aures. ꝓpter debitā ſonoꝝ conſonantiā. Vinū autē qd̄ pꝛemit toꝛcu-
lar et p̄mendo ſeꝑat ſuꝑfluitate coꝛticis vue in aliq̄ quātitate ſumptū
tociꝰ anime regnū ꝑturbat. et imaginē dei (ſm̄ q̄ꝫ conditꝰ eſt hō) in-
fra cuiuſcūqꝫ beſtialitatis infallibilis nature oꝛdinē nō p̄tergrediētis
vilitatē detrudit. iuxta v̾bū ꝓphete. ij. Eſdꝛe. iiij. ſcriptū. Vinū iniquū
iniquus rex. inique mulieres. inique oēs filij hoim. et iniqua illoꝝ opa
In qua oꝛōne p̄us ſm̄ oꝛdinē collocauit vinū. qm̄ ex eius cauſalitate
hec in poſterioꝛibꝰ grādis ꝑ modū effectꝰ ſequitur iniq̇tas. Melioꝛa ꝫ
ſunt nr̄i doctrinalis vbera vino. qm̄ illumināt et dant ꝑuulis intellec
tum cū fragrātia optimi vngenti ignoꝛantiam anime medicātis qm̄
barbarizantiū linguas refoꝛmat. ne ſyllabas naturalit̄ coꝛreptas pꝛo-
ducant aut ꝓductas coꝛripiāt. nec vt carminis voluptas (que in me-

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

tris tradit̃ precipua) diſtorta pedū collatione diuerſoꝝ confuſionis te
dio aure infecta ꝑ exterminium depaſcāt latrātes ꝓ pulchre huiꝰ mor
bi medicinā Alexander in hoc oꝑe pigmētoꝝ more diuerſas ſpecierū
herbas baptillis in martirio deterentiū glomus ꝓnūciandi naturalr̃
terminoꝝ elemēta ꝯficiēs. ꝓ ꝟſuū edificatione. examinatōe. et eorun
dē excuſatōē (vt infra patebit) addiſcēda ſolicite ſuū in ꝑoribꝰ ꝓmiſ
ſum depromere metrica dulcedine accedēs ſic exorſus eſt. Pandere
ꝓpoſui per ꝟſuꝫ ſyllaba queqꝫ. Quāta ſit. Cuiꝰ modus ꝓcedendi fa
ciliter in ꝓceſſu huiꝰ materie luce clarius patebit.

.i. manifeſtari ſcꝫ in ꝓhemio .i. ꝑ metra
Pandere propoſui per verſus ſyl
.i. q̄libet ſyllaba.
laba queqꝫ
ſcꝫ breuis vel longa ſcꝫ ante quātitatem
vel indifferens ſyllabarum
Quanta ſit et pauca proponam
.i. vtilia ꝟſibꝰ
cōgrua metris.

¶ Hec eſt tercia ps et decimū caplm̃ huiꝰ libri in qua ſiue in quo tra
ctatur de quātitate ſyllabaꝝ: prepoſitis tñ aliquibꝰ artis metrice in
troductionibꝰ Eſt autē ratio ordinis ad p̄cedentia. quia eſſe alicuius
rei p̄cedit eius bene eſſe. ſed in p̄cedentibꝰ capitulis dictū eſt de his que
ſpectāt ad eſſe artis grāmatice ſimpliciter: et ſcd̄m ſe. ſcꝫ de dcōnibꝰ et
orationibꝰ. hic determinat de his que ſpectāt ad bene eſſe ipſius artis
grāmatice. ſcꝫ de bene eſſe dcōnis ſeu orōis. vt diſtinguat̃ vna ſyllaba
ab alia in ꝓductione et correptione. eleuatōe ⁊ depſſione. ⁊ ornat̃ ꝓſe
rat̃ ¶ Dicit ergo ꝑmo ſic. Ego magiſter Alexāder (propoſui) ſcilꝫ in
ꝓhemio libri. ibi Poſt hec pandetur ⁊c. (pandere) .i. manifeſtare (quā
ta ſit quelibet ſyllaba ꝑ ꝟſus) id eſt quomodo cognoſcat̃ ſyllaba lon
ga vel breuis in ꝟſu Et (proponam pauca) id eſt aliq̄ (congrua) .i. cō
gruentia metris ¶ Pro euidētia eoꝝ que dicunt̃ ac etiam dicendoꝝ
primo videamꝰ quid ſit verſus. Uerſus eſt orō metrica clauſulatim
porrigens rhetorice floſculis adornata. nichil in ſe ſupfluū neqꝫ dimi
nutum ꝯtinens Et dr̃ ꝟſus quaſi ter quaterqꝫ reuerſus. qr̃ ſepius ver
titur et reuertit̃ anteq̄ ꝑfectus habeat: vel qr̃ finito verſu reuertit̃ ad
linee principiū alium inchoaturꝰ. Metrū vero ſic diffinit̃ eſt littera
rum ſyllabaꝝ temporūqꝫ dimenſio Et dr̃ a metros qd̄ eſt numerꝰ. qr̃
in ipſo attendit̃ numerus et quātitas ſyllabaꝝ ¶ Et eſt ſciendum ꝙ
hec ars metrica preſertim ordinat̃ ad tria. ſcꝫ ad memoriā firmiorē ad
maiorem dilectionem. ⁊ ad narrationē breuiorē. vñ Metra iuuāt ani
mos comp̄hendūt plurima paucis: Priſtina cōmemorāt que ſīt tria
grata legēti Itē nota ꝙ ſine hac lege metrificandi q̄ legenda ſunt ma
le poſſent illucidari. Unde ꝟſus Ambulat in tenebris ſine lege cleri
cus omnis. Qui ſine metroꝝ lege legenda legit.

Verſus

Metrum

Diſtinctio pedum

Que doctrina licet non ſit penitus generalis
Proderit ipſa tamen pueris ſi lectio detur
Per ſe multa ſcient et doctor pace fruetur

¶ Hic autor reſpondet tacite queſtioni. quia poſſet aliquis dicere ſeu querere vtrum hec doctrina que datꝰ in pn̄ti caplo ſit gn̄alis. id ē plene datur de arte metrica. Reſpondet autor et dicit ꝙ non. Tamen licet non ſit penitus generalis ꝓderit pueris ſi lectio detur eis Poſtea dt et declarat ꝙ proderit ad duo. ſcꝫ ꝙ pueri multa ſcient per ſe de modo verſificandi. et doctor fruetur pace. qꝛ nō fagitabit̄ in interrogatōibꝰ.

Multotiens aliquas quas dat tibi regula longas
Siue breues. metri cogit grauitas variari

¶ Hic dicit quod multociens inuenies in autoribus illam ſyllabam que naturaliter eſt breuis prolongari. et que naturaliter eſt longa breuiari. et hoc eſt cauſa grauitatis metri. Et ſic tangit quot hec ars metrica eſt ſatis difficilis.

Grecaqꝫ nunc noſtro nunc more ſuo variantur

¶ Dicit ꝙ greca vocabula ponunt̄ aliqn̄ in metro ſm̄ morem nr̄m et aliquando ſecundū morem grecorum

.i. ad libitū .ſ. nominū conſideraui
Ad placitum poni ꝓpꝛioꝝ multa notaui

¶ Quaſi dicat ꝙ multa propria nomina poſſunt poni ad placitum et maxime in prima ſyllaba et in media. dummodo poſitione. dipthongo. accentu. vel vſu non ſtringantur ad productionē vel ad correptionem. Notanter dixit (multa) quia non oīa propria nomina ponūtur ad placitum. Iſta enim que in autoribus tm̄ producta reperiunt̄ ſolummodo ſunt producenda. vt ceſar

Cum ſim chriſticola normam non eſt mihi cura
De proprijs facere que gentiles poſuere

¶ Autor ſe excuſat de nominibus gentilium id eſt infidelium. quia cum ipſe chriſticola ſit id eſt chriſtianus non intendit facere normam de gentilibus nominibꝰ. et ſi forte fecerit hoc ex incidenti non ex propoſito principaliter fecit.

Iſtinxere pedes antiqua poemata plures
Sex partita modis ſatis eſt diuiſio nobis
Dactilus ac anapeſtus ſpondeusqꝫ trocheus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

talis pes illo pede antecedere
Jambus cum tribracho pñt precedere metro
¶ Autor incipit exponere illa pauca ꝯgrua id eſt ꝯuenientia metris
que ſe prius promiſit expoſituꝝ. Dicit ergo ꝙ antiqua poemata.i.anti
qui poete (diſtinxere plures) .i.multos pedes Nam Iſidorus poſuit
centum.et.xx.pedes: Hebraicꝰ vero.xxiiij. Nos aũt vtimur niſi ſex pe
dibus Et hoc eſt ꝙ dicit (Diuiſio) ſcꝫ pedum (partita ſex modis eſt ſa
tis) .i.ſufficiens nobis. Deinde enumerat illos ſex pedes dicens (Dac
tilus et ſpondeus ꝛc. Pes aũt ꝓut hic ſumitur eſt ſyllabarũ tempo- Pes
rũqꝫ dimenſio. ¶ Metrum ſic poteſt definiri. Metrũ eſt litterarum Metrum
ſyllabarum temporumqꝫ dimenſio . Et ſunt genera metroꝝ.xviij.ſed
autor hic nõ determinat niſi de duobꝰ.que ſũt de cõiori vſu moderno-
rum.ſcꝫ de exametro et pẽtametro.de quibꝰ inferius dicemus

producta correptis
Dactilis ex longa breuibuſqꝫ duabus habetur = Dactilus
ꝓductis ille pes
Dicitur ex longis ſpondeus conſtare duabꝰ = Spondeus
o pes ꝓducta correpta
Syllaba bina trocheo tibi ſtat longa breuiſqꝫ = Trocheus
longam poſtpones ſᶜ o
Productam breuibus ſubdes anapeſte duabꝰ :— Anapeſtus
Terna breuis tribracho iambo breuis inſita longe :- Tribrachus

¶ Hic autor declarat eſſentiã vniuſcuiuſqꝫ ſex pedũ predictoꝝ Et dt
ꝙ dactilus ꝯſtat ex tribus ſyllabis ſcꝫ ex pͥma longa ⁊ duabꝰ vltimis
breuibus.vt audio Spondeus ꝯſtat ex duabꝰ ſyllabis longis.vt au-
dis Trocheus conſtat ex prima longa et vltima breui. vt audit Ana-
peſtus conſtat ex duabus breuibꝰ ⁊ vltima longa vt pietas . Tribra-
chus conſtat ex tribus breuibꝰ ſyllabis vt legere Jambus vero con-
ſtat ex prima breui et vltima longa.vt legas

correpta ſᶜ tpe
Syllaba que breuis eſt vnũ tempꝰ tenet in quo
exprimitur tempus duplicare
Profertur.longe ſpaciũ debes geminare
ſpacia cõſiderabis
Sic cuiuſqꝫ pedis quot tempora ſunt numerabis
¶ Autor dt ꝙ breuis ſylłа ſub vno tpe profert᷑: et longa ſub duobus
et ſic numerabis vel ꝯputare poteris: ꝙ ſunt tpa vniuſcuiuſqꝫ pedis
Nam trocheus cũ habeat vnam longam et vnam breueꝫ habet tria
tpa Et ſic de reliquis ꝑcurrendum eſt. ¶ Notandũ ꝙ ſyllaba eſt litte
rarum ſub vno accentu ſpirituqꝫ ꝓlataꝝ certa cõprehenſio Tempus Syllaba
prout hic ſumitur eſt diſpoſitio ꝓnunciationis ſyllabe ſcđm has dif-
ferentias.ſcilicet correptum et productum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Poſitio pedum

:- Verſibus hexametris ſemper debet pede poni
ille pes ſeruabit
Dactilus in quinto: ſextū nunquā retinebit
¶ Hic docet quō quiſqꝫ pes debet in vſib⁹ ordinari. Et pmo dt ꝙ in
vſibus hexametris dactilus debet poni in quinto pede ꝛ non in ſexto.
.i. dactilū pones
:- In pedibus primis hunc ſpondeū ve locabis
¶ Quaſi dicat ꝙ tu potes hūc .ſ. dactulū. ve pro ꝛ ſpondeū in primis
pedib⁹. hoc eſt in pmo ſecundo tercio et quarto loco ponere.
illi pedi vales
:- Omnes ſpondeo donare potes niſi quintum
¶ Quaſi d. ꝙ ſpōdeus pt poni in omni loco pterqꝫ in quinto hexame
tri vſus: ꝛ ſi reperiat in quinto ꝓ dactilo ponit. nam equipollet ſibi in
temporib⁹. vt in Lucano. Ater peloꝝ pauit cruor armentoꝝ
nullus loc⁹ illi pedi
:- Sedes nulla datur preterqꝫ ſexta trocheo
Quaſi dicat ꝙ troche⁹ ponit in ſexto loco. ꝛ nō alibi in hextremo vſu
Et eſt vſus hexameter qui cōſtat ex ſex pedib⁹. Dicit etiam heroicus
qꝛ per hūc ſtilum heroum deſcribūtur vt plurimū geſta
ponis illū pedē
:- Quarto pentametri: quinto ve locas anapeſtum
illius verſus illi pedi locus ſolūmodo
Pentametri tribracho ſedes patet vltima tantum
¶ Dicit ꝙ anapeſtus pt locari in qrto ꝛ quinto loco vſus pentame-
tri. vt in Ouidio epl'a ꝑ Nil mihi reſcribas: attamen ipa veni. in ſcanſi
one dicimus. nil mihi reſcribat tñ ipa veni. ſunt pedes anapeſti. Poſſu
mus tñ vitare pedes anapeſticos dicēdo ſic in ſcanſione. Nil mihi re-
ſcribas attamen ipſa veni. Sic em̄ poſtponim⁹ cataletam primis duo
bus pedibus ſimiliter et vltimis q̄ ſimul iuncte. ꝯſtituūt quintū pedē
ſcꝫ ſpondeum. ¶ Pentameter verſus conſtat ex quinqꝫ pedibus. pri-
mis duobus dactilis et ſpondeis. vel primo dactilo ꝛ alio ſpondeo vel
econuerſo. Tercio ſpondeo vel iambo: quarto anapeſto. Quinto tri-
bracho vel anapeſto. vt patet in exemplo primo Ouidij ſecundū pri-
mam ſcanſionem Vel pentameter verſus conſtat in primis duobus
dactilis et ſpondeis. vt ſupra catalecta longa vel breui ſequente. vt ptꝫ
in predicto exemplo ſcdm ſcanſionē ſecundam Si vero in diſſyllabis
reperiatur in tercio loco dicetur ꝙ ibi ſyllaba diuiditur per dierefim.
et efficitur pes triſyllabus. vt in Ouidio eodem. Hemonis hemonia
laudonia viro. Dicetur etiam pentametrum elegia. eo ꝙ per ipſum
ſtatus elegie. ſcilicet triſticie ſolebat enarrari. Nota tamen ꝙ verſus
pentametri ſubduntur exametro.
illi pedi s^c ſedes
:- Iambo vel nullo vl' tantum tercia detur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

¶ Et patet exemplū in his duob⁹ verſibus. Sub veneris latere debe ret nemo latere. Nam mala venere plurima de venere.

locum ille pes valeat

Forte ſibi ſedem tribrachus dare poſſit eandem

¶ Quaſi di. ꝙ tribrachus pt poni in tercio pede. qꝛ ſcōm aliquos ibi ſyllaba breuis ponitur ꝓ longa et ſic eſſet dactilus ꝛ non tribrachus

illum pedem .i. antiqui

Et proceleumaticum poſuit quādoqꝫ vetuſtas

modernus sc ſyllabis

Nunc nullus ponit breuibus ſonat ille quaternis

¶ Dicit ꝙ antiq̄ aliqñ ponebāt in vſu ꝓceleumaticū qui eſt pes ꝯſtās ex q̄tuor ſyllꝭis breuib⁹. vt in vgilio. Herent parietibus. ſcale poſteſqꝫ ſub ipſos. In ſcanſione dicim⁹ herent pariete ꝛc. lꝫ parieti eſt ps pro celeumaticus. ſed iſte pes a modernis non vſitatur

.i. quinqꝫ prima

Quine vocales ſunt a prioreqꝫ ſecūda — Numerus vocalium

ſeq̄tur. ſ. duab⁹ .i. vltima

I ſuccedit eis. ſit o quarta. ſit vqꝫ ſuprema

¶ Hic ꝓſequit̄ de correptione ꝛ ꝓductione ſyllabaꝝ. et qꝛ ſyllabe fiūt ex litteris. iō incipit a diſtinctōe lraꝝ dicēs ꝙ lrē vocales ſunt quinqꝫ ſcꝫ a e i o u. Et dicunt̄ vocales. qꝛ ſine ipſis non pt fieri vox. ꝛ quelibet eaꝝ pt facere vocem id eſt ſyllabā per ſe. Lr̄a ſic diffinitur Littera eſt minima ps vocis humane q̄ poteſt ſcribi indiuidua.

sc vocales

:- Omnis. preter eas. tibi littera conſona fiet

¶ Dicit ꝙ oēs alie lrē preter quinqꝫ vocales dicūtur ꝯſonantes. quaſi cum alijs ſonātes. nam ſonū facere non pñt niſi cū adiutorio vocaliū.

Nouem ſunt mute: b. c. d. vel f. g. k. p. q. t. — Numerus mutarum

:- ¶ Quaſi dicat ꝙ in ꝯſonantibus nouem ſunt mute. ſcꝫ. b. c. d. f. g. k. p. q. t. Et dicuntur mute. quia videtur mutus ſonus et in hoc differunt a ſemiuocali. quia apertius proferuntur Videtur enim vocalis ante preferenda ipſis ſemiuocalibus que ſunt ſex ſcilicet. l. m. n. r. s. x. de qui bus Alexander nullam particulariter facit mentionem. qm̄ eaꝝ noīa in preſenti materia non ſunt neceſſaria.

:- Sunt. l. aut. r. vere liquide: qꝛ ſepe liqueſcunt

pariter aliqñ ponimus

M ſimul n qꝫ vel s liquidas qñqꝫ locamus

ꝑ tñ nulla. illarum

S nunq̄ꝫ. ſed m. n qꝫ prius. nunc neutra liqueſcit — Numerus liquidarum

¶ Dicit autor hic. ꝙ l et r ſunt vere liquide. qꝛ ſepe liqueſcūt in metro hoc eſt ſyllabā naturaliter breuē producunt Deinde dt ꝙ locamus. i. locatas reperimus liquidas ſcilicꝫ. l. m. n. r. s. Et magis declarando re-

ſtringit dicens q̄ s nunq̄ꝫ liqueſcit.ſcꝫ apud modernos poetas Exem pla querantur ab autoribus antiquis.

duplex multociens
Conſona bina per i dic ſepe per vqꝫ notari
.i plato monſtrabit
Hoc quando fuerit vocū ſonus ipſe docebit

¶ Dicit q̄ i vel v ſepe fiunt conſonantes.ſcilicet quando ponuntur in principio ſyllabe alia vocali ſequente: et quando fuerit hoc. ipſe ſon⁹ id eſt.platio dictionis docebit.id eſt monſtrabit. nam perdunt ſonum vocalium.vt iuuo venus

p̄ponit̄ .i.nō efficit̄ conſonās ſonum
Vocali preiungitur.u.non conſona. vimqꝫ
amittit ille dictiones docebit
Perdit.et hoc ſuauis q̄ror.aut aq̄ lingua ꝓbabit
talis figura a tali lrā incipit
Nā diphthongus ab.u.noſtro non inchoat vſu
nou⁹ mod⁹ loquēdi aliqn̄ p̄cedente
Noſqꝫ modernus habet.qn̄qꝫ q̄ s preeunte
.i.qn̄ ſunt due ſyllabe
Syllaba diuiditur tunc.u.vocalis habetur

¶ Dicit u aliqn̄ ponitur ante vocalem in eadem ſyllaba. et tunc non efficitur conſonans.immo perdit vim conſonantis Et hoc eſt quando iſte littere ſcꝫ s.q.t.g.preponūtur.vt ſuauis.queror.aqua.ꝛ lingua Q̄ꝫ perdit vim conſonantis patet ex ipſa prolatione. Patet etiam. qꝛ ſi eſſet conſonans tunc prima ſyllaba huius dictionis aqua produceret per poſitionem de q et u conſonantibus ſed corripiat̄ quod patet in Ouidio.ibi. Cum dn̄s potando nectare miſit aquas. nec etiam eſt vocalis.qđ patet in ipſa prolatione Et ſtatim conſtitueretur diphthōgus per conglutinationem duarum vocalium in eadem ſyllaba ſed non debemus dihthongum inchoare per u.et ideo dicit (Nam diphthongus ab u noſtro non inchoat vſu.) Preterea dicit q̄ apud modernos ſyllaba diuiditur aliquando precedente u.vt ſuauis.et tunc u habetur vocalis.

Verſificatores h pro nulla reputabunt

¶ Dicit q̄ h reputatur a verſificatorib⁹ pro nulla littera.nec pro vocali nec pro conſonante:ſed eſt tm̄ aſpirationis nota

habeāt id eſt i .ſ.q̄ ponat̄ inter duas vocales
Dum teneant iotam vocales vndiqꝫ clauſum
id eſt duplex ꝯſonans s^e ꝯſonantes ille lr̄e
Conſona iota duplex.duplices x zeta qꝫ fiunt
s^e conſonās inuenit̄ hoc nomen
Simplex zeta tm̄ reperitur.vt eſt perizoma

Ordinatio vocalium

id eſt i   sc ꝯſonans   inuenta
Iotaqꝫ compoſita ſimplex eſt ſepe reperta
¶ Dicit ꝙ iſta littera i quam autor iotam nominat poſita in medio duarū vocalium vim ſuam retinentiū efficitur duplex cōſonans. vt troia. Et nota ꝙ ſi neutra vel altera aliaꝝ vocalium vim ſuam nō retineret tunc i non eſſet duplex conſonans. vt via. Item in hoc verbo baiulo as are. i. portare i non eſt duplex conſonans. licet ponat̄ in medio duarum vocalium. Et hoc eſt ideo. qꝛ non claudit̄ inter illas vocales equo accentu nec equo numero ſyllabaꝝ. Ideo dicit autor (vndiqꝫ clauſam) .i. equaliter clauſam ab vtraqꝫ parte. hoc autem patet in v̾ſu Ouidij dicentis. Clotho colum baiulat. lacheſis trahit. atropos occat. Ibi illa ſyllaba iu corripitur. qd̓ fieri non poſſet ſi eſſet ibi duplex conſonans cū faceret poſitionē ad precedentem ſyllabam ¶ Deinde dicit. ꝙ x et z ſunt etiā duplices ꝯſonantes. tamen z ſepe reperitur ſimplex conſonans. et hoc in dictionibꝰ compoſitis. vt perizoma atis qd̓ componit̄ ex peri ꝑpōne greca quod eſt circum: et zoma veſtis. Et eſt omne illud quod circūcingit pudendoꝝ velamen. Item iota de qua ſuperius diſtinximus in compoſitione reperit̄ ſimplex ꝯſonans vt biiugis. qd̓ componitur a bis et iugum. quaſi duo habens iuga.
sc aliq̄   .i. in vocalē terminata apponi
Dictio vocali finita vel m ſibi ſubdi
.i. dictionē a vocali incipientē
Verſu vocalem nunq̄ꝫ permittit eodem
¶ Dicit ꝙ ſi aliqua dictio definat in vocalem vel in m. nō debet ſeq̄ dictio incipiens a vocali in eodē verſu Et hoc fit ꝓpter hiatum euitādum ſi autem reperiat̄ hoc eſt a licentia poetica. vt in Lucano. Dicinūqꝫ minax inuadit ariminū et ingens. Sepiſſime tamen abijcit̄ vocalis ꝑcedentis dcōnis et etiaꝫ m cum ſua vocali. Exemplū de primo Tu regere imperio ppl̄s romane memento. Has diſcas artes. paciqꝫ imponere mores. Parcere ſubiectis. et debellare ſuꝑbos. Exemplum de ſecundo ſcꝫ vbi m cum ſua vocali. Quiſquis amat dictis abſentū rodere vitam Hanc menſam vetitam nouerit eſſe ſibi. Plura exempla quere in poetis. qꝛ mlt̄a inueniunt̄. ¶ Dicit̄ notāter in textu (eodem verſu) quia ſi hoc contingeret in duobꝰ verſibus. ſcilꝫ ꝙ primus verſus terminatur in vocalem vel in m et ſecundꝰ v̾ſus incipiat a vocali. non tamen propterea ſequeret̄ incōueniens aliquod in metro.
sc aliqua   duas   .i. ſonū ſeruantes
Syllaba que binas vocales vim retinentes
tenet   ꝓducta   ꝑ talē figurā   h̾ nomē
Continet. eſt longa diphthongon. ſic ꝓbat aura
¶ Dicit ꝙ illa ſyllaba que fit ex duabus vocalibus vim ſuam retinētibus eſt diphthongata. i. ꝓducitur ꝑ dipthongon. vt aura. Quid vo ſit dipthōgus et vn̄ dicat̄ et quot ſunt dipthongi patuit ſuperiꝰ in prima declinatione ibi (Dans ae dipthongon)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De poſitione

.i.duplex ꝯſonãs poſtponũtur
Quando vocalem duo conſona iuncta ſequuntur
.i.vna duplex ꝯſonãs s. vocalẽ .i.poſitio
Aut vnum duplex producit eam poſitura

¶ Dicit ꝙ qñ due conſonantes iuncte ſimul immediate ſequũtur aliquam vocalem: illa talis vocalis ꝑcedens eſt longa poſitiõe. vt arma tellus. Et idem attendit ſi vna duplex ꝯſonans vocalem ſequatur. vt axis et troia Ideo dt Alexander (Aut vnũ duplex ⁊c.

terminat s. aliqua
Sed cum vocali finitur dictio curta
.i.ꝯſonãtes ſequũtur s. vocalem
Conſona q̃ ſubeunt non hanc producere poſſunt

¶ Dicit ꝙ ſi dictio aliqua terminet in vocalem naturaliter breuem consonantes que ſequuntur non pñt procedere illam vocalem. immo remanet in eſſe ſuo. vt mare ſtatuto.

.i.correpta s. aliqua
Si faciat curta vocali ſyllaba finem
talis lrã cũ tali littera tranſeant
Mutaqꝫ cum liquida vocem ſubeant in eandem
s. vocalẽ corripere
Ex vi nature prop̃e licet hãc breuiare
.i.propter tales lrãs ꝓductam
Et propter mutam liquidãqꝫ potes dare longam

¶ Dicit ꝙ ſi aliqua ſyllaba naturaliter breuiatur. et muta et liquida ſequantur in eadem dictione. tunc illa ſyllaba poteſt breuiari ex vi nature ſue et produci propter mutam et liquidam: vt in hac dictione patris; et in ſimilibus. prima em̃ ſyllaba naturaliter breuiatur. vt hic Fer patris imperiũ cum verbis exit in iram. Poteſt etiã ꝓduci ꝓpter mutam ⁊ liquidã. vt hic Eſt patris matriſqꝫ pie ſuccurrere natis

correpta illis litteris
Syllaba que breuis eſt muta liquidaqꝫ frequente
Longa poteſt fieri. ſed longa nequit breuiari

¶ Hic autor clarius exprimit illud qd̓ iam dictum eſt dicens ꝙ ſi aliqua ſyllaba breuis ponatur ante mutã et liquidã in eadem dictione. talis ſyllaba poteſt produci vt iam dcm̃ eſt. ſed longa ſyllaba nunq̃ꝫ pt breuiari. vt in hac dictione matris. cuius prima ſyllaba eſt lõga naturaliter. et non p̃t breuiari ꝓpter mutã et liquidam ſequentes.

illas ꝓpõnes componendo nõn corripies
E. de. p̃. vel. ſe. componens non breuiabis

Sed vocalis eas poterit breuiare ſequela

¶ Dicit q̄ iſte ꝑpõesꝰ de pre ſe ꝯpoſite non breuiant. vt educo depono preſero et ſeparo. Poſſunt tamen breuiari ſi vocalis ſeq̄tur eas in cõpoſitione. vt preco preis Jdeo dr (Sed vocalis eas ꝛc.)

hoc ṽbum hoc ṽbū ꝓut ſcat diſtare ꝓductam

Reijcio. refert diſtat dant re tibi longam

breuiabis sᶜ dcõnibꝰ ſequatur

Corripies alijs: niſi duplex conſona ſubdit

¶ Dicit q̄ iſta prepoſitio re ꝓducitur in iſtis duabus dictionibꝰ ſcilꝫ reijcio. et refert pro diſtare. Jn alijs vero dictionibus corripitur niſi due conſonantes ſequantur. vt reſto reſtas. reſtituo reſtituis Producitur etiam in his retuli et repperi. Et ideo vt in plurimum ſcribuntur cum duplici conſonante.

ille dcões sᶜ in ꝯpõne .i. due ꝯſonantes

Bis bi breues dantur. niſi conſona bina ſequatur

¶ Dicit q̄ bis ꝛ bi corripiuntur in ꝯpõne. vt biuium. i. locus duarum viarum. et bidens. i. pecus duorum dentium (Niſi conſona bina ſequatur). i. niſi duo nomina conſimilem ſcationem habentia ſequantur ſcꝫ per ꝯpoſitionem. vt bimus a um. quorum ſignificatio eſt eadē Jnuenitur etiam bimatus us ui. id eſt ſpacium vel tempus duorū annorum. in quibus illa ſyllaba bi producitur.

sᶜ dcõnibus .i. primitiuū

Jn deriuatis ſua que ſit origo notabis

.i. a qua pte .i. deriuatio

Quaq̄ꝫ fiet parte diſcenſus aptior inde.

etiam in primitiuo fuit

Et que vocalis in origine quantaq̄ꝫ manſit

ꝓ quia .i. dcões deriuatiuas decēs erit

Nam deriuata tantam ſeruare decebit

poſtpoſita talis lrã non mutetur

Subdita vocali ſi conſona non moueatur

illam lrãm frequent̄ facit mutari

Vocalem ſepe noua conſona dat variari

hoc noⁿ ṽbale ex illo ṽbo variat̄ sᶜ ṽbo

Mobilis ex moueo datur ꝛ mutat̄ ab illo

demenda locabūtur regule

Excipienda ſue ponentur in ordine norme

In iſtis verſibus autor docet cognoſcere ſyllabã longã vel breuē in dcõibus deriuatiuis Et eſt ſenſus q̄ quãta fuerit aliq̄ ſylla in ꝑmitiuo tanta debet eſſe in deriuatiuo. dum tamen in deriuato non mutetur illa conſona que ſequebat̄ vocalem in ꝑmitiuo. vbi grã. moueo corri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

pit primam ſyllabam. Similiter mouens ⁊ mouēdus corripiũt ꝑmã
ſyllabam. ¶ Dicit notãter.dum tamē conſona que ſequebat̃ vocalez
in primitiuo nō mutet̃ in deriuatiuo.quia noua ꝯſona ſepe dat. id eſt
facit variari vocalem hoc eſt ſepe facit longã ſyllabam breuiari.et cur
tam ꝓduci.verbi gratia.moueo corripit ꝑmam ſyllabam. et mobilis
producit eam. qꝛ conſona que erat in ꝑmitiuo viꝫ u mutat̃ in deriua
tiuo in b. Tamen iſta regula patit̃ exceptionem que inferius ponet̃
in loco ſuo.et ideo dicit (Excipienda ſue ⁊c.

.i.in dcōnibꝰ ꝯpoſite figure
Hoc de compoſitis teneas ꝙ ſit tibi tanta
talis lrã tenebit .i.dcō ſimplicis figure
Vocalis.quantã ſeruabit dictio ſimplex
varies illã lrãm regula ꝟitatē habebit
Si mutes etiam vocalem:norma tenebit
talis littera poſtpoſita dcōne
Conſona dum maneat in ſimplice ſubdita voce
.i.demenda neceſſariũ demantur
Excipienda locis.quibus eſt opus:excipiant̃

¶ Hic ponit regulam de quãtitate ſyllabaꝝ in dcōnibus compoſitis
dicens.ꝙ tanta eſt vocalis in dcōne compoſita quanta eſt in dictione
ſimplici.Verbi grã.amo corripit illã ſyllabam a.ſilr̃ et adamo corripit
eandem Deinde dicit. ꝙ regula etiã tenet ſi mutemus vocalem in cō
poſitione.dum tñ ꝯſona ſubdita vocali in ſimplici dcōe maneat etiaz
in ꝯpoſito. Verbi grã. facio corripit illam ſyllabã fa.ſilr̃ inficio corri-
pit illam ſyllabã fi.licet a ſit mutata in i qꝛ ꝯſona q̃ ſequebat̃ a in ſim-
plici ſequit̃ etiam i in cōpoſito·Verum tamē hec regula multas pati
tur exceptiones que inferiꝰ loco ſuo et tp̃e declarabuntur. Ideo dicit
autor (Excipienda locis)

sᶜ ꝑfecta locabis duaꝝ ſyllabaꝝ
Omnia preterita pones diſſyllaba longa
sᶜ preterita .i.vocalis añ vocalē a bibo
Que breuiant gemine vocales deme.bibitqꝫ
a do a findo a ſcindo a ſto a tollo sᶜ ꝟba
Et dedit.atqꝫ fidit.ſcidit.et ſtetit.et tulit hec ſex

¶ Hic autor ponit talem regulam dicēs. ꝙ omnia preterita duarum
ſyllabarum producũt primam ſyllabam.vt cepi. Deinde ponit excep
tionem dicens.tu debes excipere illa verba diſſyllaba. q̃ gemine vo-
cales breuiant.i.que habent vocalem ante vocalē.quaꝝ prima ſemper
corripitur.vt rui fui ſtrui plui ⁊c.Etiam excipiuntur hec ſex verba di
ſſyllaba in textu poſita ſcꝫ bibit dedit fidit ſcidit ſtetit et tulit.q̃ licet di
ſſyllaba ſint.tamen corripiuntur Fidit eſt preteritum a findo. ſcidit a
ſcindo.quod ſignificat aliquid per medium ſecare. Tulit eſt preteri-
tum a tollo vel fero.et ſic de alijs

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

se ꝑfectū duplicās se ſyllabam ſyllām corripi
Preteritū geminans primam. facit hanc breuiari.
se ſyllaba curta .ſ.pedo hō vbū excipis
Eſtqȝ ſecunda breuis. tn̄ vnum cedoqȝ demis
¶ Dicit ꝙ om̄e preteritū geminans primam ſyllabā. eandem breuiat pariter et ſecundā.vt cado cecidi.pario peperi.Tamen tu demis ideſt excipis vnū p̄teritū ſcȝ pepedi.qd venit a pedo is ere.⁊ ſubticuit ipſuȝ ꝓpter eius turpem ſignificationē.ſeu metri vel breuitatis cauſa Cedo etiam excipitur cuius p̄terirū facit cecidi ſcdam producendo Vn⁹ In bello cecidi.multos tamen ante cecidi.
.i.vbis illoꝝ tempoꝝ
Preteritis pluſquāperfectis atqȝ futuris
regula .i.vboꝝ p̄teriti tp̄is
Coniunctiuorum lex ſeruit preteritorum
¶ Quaſi dicat.lex ſeu regula predictoꝝ verborum nuper dicta ſeruit etiam pluſquāperfectis et futuris coniunctiuoꝝ modorum. qui coniunctiui dicuntur.eo ꝙ ↄiunctione indigiant vt ꝑfectū ſignificēt ſenſum Nam tanta eſt prima ſyllaba pluſquamperfectorum cuiuſlibet modi et futurorum coniunctiui quanta eſt prima perſona perfecti indicatiui modi.
.i.iſta p̄dicta se vbo aſſociata
Hec in paſſiuo ſunt tempora iuncta ſupino
¶ Dicit ꝙ tria tp̄a predicta ſunt iuncta ſupino in vbo paſſiuo id ē ſeruant regulaȝ de ſupinis. de qua ſtatim dicetur ibi.ſ. longa ſupina ⁊c. Alij vero exponunt ꝙ ſunt iuncta ſupino. id eſt facta ſunt vel coniūcta per ſupplementum ꝑticipij a ſupino deriuati.et per hoc ſeruant regulam ſupinorum et preteritoꝝ.
.i.regulā se tp̄is se a p̄n̄ti formata
Normam preſentis ꝑ tempora cetera dicis
.i.ꝑticipiū adiunge .i.ꝑticipia futuri tp̄is in dus
Participans ſocia preſens.in duſqȝ futura
eandem tenere regulam
Debent ↄſimilē ſeruare gerundia legem
¶ Dicit ꝙ quanta fuerit prima ſyllaba p̄n̄tis indicatiui modi ſingularis numeri tanta erit prima ſyllaba ceteroꝝ tempoꝝ.exceptis preteritis perfectis et pluſquāperfectis et futuris ſubiunctiuoꝝ. de quib⁹ ſuperius diximus Tanta eſt etiā prima ſyllaba perticipioꝝ p̄n̄tis tp̄is et futuroꝝ in dus deſinentiū.ſilr̄ et corripies
producta tribuens corripies
Longa ſupina dabis diſſyllaba:ſed breuiabis
tū tū tū tū tū tū tū tū tū tū
Qui.ſi.ci.ſa.li.I.da:ra.ru.ſta.deqȝ ſupinis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

deriuata ſc ſupina h ꝑticipiū .i.exceptū
Orta: ſequuntur ea ſit ſtaturus tamen extra

¶ Hic autor ponit regulam de ſupinis dicens ꝙ ſupina diſſyllaba ꝓducunt primam ſyllabam. vt natum. Sed inde excipiuntur decem que per decem ſyllabas in littera poſitas intelliguntur. Qui. vt quitum quod venit a queo quis quire. ci. vt citum a cieo cies. ſi. vt ſitum a ſino ſinis. ſa. vt ſatum a ſero ſeris. li vt litum a lino linis. I vt itum ab eo is ire. da. vt datum a do das dare. ra. vt ratum a reor reris. ru vt rutum a ruo ruis ruere. ſta. vt ſtatum a ſto ſtas ſtare. Que omnia licꝫ diſſyllaba ſint attamen corripiunt primam ſyllabam. preter ſtaturus quod primam producit. licet deriuetur a ſtatum. vt in Lucano Luꝫ ſtatura fides ſuperum ⁊c.

pro ⁊ nō ꝓmitiuū h nomē .i. adiectiue teneat̃
Nec patrem ſequitur ambitus ſi moueatur.

¶ Quaſi dicat. ꝙ ſi ambitus moueatur id eſt adiectiue declinet̃ non ſequitur patrem id eſt ſuū primitiuum ſcilꝫ ambitum. quod eſt ſupinum huius verbi ambio is ire. Et quando ambitus ponitur exemplum in littera tunc eiꝰ penultima corripitur. Sed ambitus ta tum ab ipſo deriuatum penultimam ſyllabā producit. vt in principio metamorphoſeos Juſſit. et ambite circūdare brachia terre. Et ambitus idem eſt quod circun datus. Dicit notanter (ſi moueatur) quia ſi nō moueretur. id eſt ſi adiectiue non declinaretur tunc ſequeret̃ eiꝰ primitiuū. q̄ꝛ penultima corriperetur. vt hic ambitus us ui .i. circuitus.

ſc nomē in illā t̃minationē in illā t̃minationē
Quod ſit in us vel in o vel in or v̓bale vel in trix
ꝑticipiū p̄teriti t̄pis ꝑticipiū futuri t̄pis
Participās quoqꝫ preteritū. per ruſqꝫ futurum
ad regulā ſc a quo deſcendūt
Ad normā debent ſe conformare ſupini

¶ Dicit quod verbalia nomina in vs vel in o vel in or vel in trix terminata. vt notus notus notui. notio onis. notor oris. et notrix icis Participium quoqꝫ preteriti temporis. et ſimiliter participium futuri temporis in rus. vt notus a um. et noturus a um tantam habent primā ſyllabam quantam habēt ſupina a quibus deriuant̃. Jdō dr̄ Ad normā dn̄t ſe ꝯformare ſupini.

.i. nō correpta
Ui tum dante preit vocalis non breuiata
tū tū tū tū tū tū nitū nitū excipis cōpoſita
Qui. ſi. ci. ſa. li. i. cog. ag. demis et inde creata

¶ Dicit ꝙ v̓ba facientia p̄teritū in vi. et ſupinum in tum mutādo vi in tum ꝓducūt penultimā ſyllabā ſupini. vt amaui amatum Deinde ponit exceptioneꝫ dicēs. ꝙ tu debes excipere v̓ba ſyllabaliter in textu poſita. ſ. qui vt quitum. ſi vt ſitum. ci vt citum a cieo. ſa vt ſatum. li vt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Crementũ in dictionibus

litum.i vt itum.cog.vt cognitum.ag vt agnitum. Et ſimiliter creata id eſt deriuata ab iſtis.quorum penultima ſemper breuiatur.lꝫ om̄ia formentur a preterito mutando vi in tum. vt nequitum deſitũ conſitum inſitum obſitum reditum ⁊c.

.i.ntõs excedũt creſcentiã habere
Qui rectos ſuperant obliquos creſcere dices
¶ Hic autor ponit introductionẽ ad qualdã regulas proxime ſequẽtes ⁊ dt. Tu dices obliquos creſcere.i.creſcentiã habere ſupra.ntm ſingularẽ.que quidẽ creſcentia fit aliqñ per a.aliqñ per e.aliqn per i.aliqñ per o.⁊ aliquando per u. Et de omnibus ponit inferius regulas generales.videlicet vt ſequitur.

s^c numeri .i nomẽ creſcẽtiã hñs ꝓducit
A pluralis et e crementum protrahit oqꝫ
.i.in noie creſcentiã hñte
I vel u cremento breuiare iubem⁹ eodem
.i.exempla iſta nóia
Sunt teſtes quoꝝ quarũ rerum.manibuſqꝫ
Iſta noia ponũtur etiam ꝓ exẽplo
Et verubus rebus dominabus ſiue duobus
¶ Dicit ꝙ obliqui pluralis numeri creſcentes ſupra ntũm per a et e et o producunt illas vocales. quorum quarum rerum et duob⁹ duab⁹ rebus et dominabus Deinde dt ꝙ i et u breuiantur in eodem cremento.vt manibus et verubus. Et hec exempla ponuntur ab autore cuꝫ dicit Sunt teſtes quorum ⁊c.

s^c aliqd excedere
Verbum perſonam.quod habet ſuperare ſecundã
.i.pñtis tpis indicatiui creſcentiã hñs cõſiderabis
Primi preſentis: creſcens hac arte notabis.
iſta regl̃a
Debet ad actiui preſens hec norma referri
s^c gen⁹ imponere
Et ſi non habeat actiuũ fingere debes
¶ Dicto de cremento quod fit in dictionibus caſualibus Nunc autor proſequitur de cremento quod fit in non caſualibus.puta in verbis Et primo ponit introductionem ad regulas inferi⁹ poſitas dicẽs. Et notabis verbum quod habet ſuparare ſecundam perſonam ꝑmi preſentis temporis indicatiui modi. quia tale verbum habet creſcentiam ſupra dictam ſecundam perſonam eodem modo ſicut dictũ eſt. in dictionibus caſualibus. Verbi gratia. amas eſt dictio diſſyllaba. amamus vero eſt dictio triſyllaba et amamus habet creſcentiã ſupra illam ſecundam amas. Et talis creſcentia aliquando fit per a.aliquãdo p e.aliqñ per i.aliquãdo per o et aliquãdo per u. De quibus omnibus ſtatim ponent̃ regule generales. ¶ Tũc ibi (Debet ad actiui) ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

bit autor ⁊ dicit. ꝙ hec norma ſcʒ de crementis verborum debet referri ad preſens tempus actiui. hoc autem dicit propter cognoſcere creſcentiam in verbis paſſiuis. que cognoſci non poſſunt bene niſi repreſentarentur ad actiuam. Preterea dicit ꝙ ſi verbum paſſiue vocis nō habeat actiuum debes fingere. hoc eſt ſupponere ꝙ habeat. hoc autē dicit propter cognoſcere crementa in verbis deponentalibus que nō habent actiuum.

.i. vbū hn̄s creſcētiā p a .i. in om̄i ꝯiugatiōe
A creſcens verbum producere debet vbiqʒ
.i. correpta s^e ꝯiugatiōis cōpoſitis
Ex do ſit breuis a cum prime compoſitiuis

¶ Dicit ꝙ verbum debet producere a creſcens id eſt ſyllabam creſcentem per a (vbiqʒ) .i. in omni coniugatione. vt amamus doceam⁹ legamus audiamus. Deinde ponit exceptionem dicens. ꝙ in compoſitis prime coniugationis huius verbi do das dare corripitur a. vt in illis verbis circūdamus et circumdare venundamus et venundare. peſſundamus et peſſundare.

illa vocalis prolongare
E niſi cum ſubit r debes producere ſemper
pro qn̄ breuem s^e vba s^e verba ꝓducta
Cum ſubit r curtam dāt plurima plurima longam

¶ Dicit autor. ſyllaba creſcens ſup e producit̄ ſemp niſi r ſequatur. vt amemus docem⁹ legemus audiemus. Notanter dr (niſi r ſeqtur) qꝛ cū r ſequit̄. plurima verba dant illā vocalem e longā. vt ameris vel amere. docerem doceres doceret. Et plurima dāt illā vocalem e curtā vt legerem legeres legeret. amauero amaueris amauerit. hec autem inferius diſtinguentur. videlicet vt ſequitur

In h̄ vbo in hoc vbo a volo vis
In ſum ſiue fero crementa velimqʒ notato
in hoc vbo
Aceo.

¶ Dicit autor. tu notato crementa in hoc vbo ſum es eſt ſiue in hoc verbo fero fers fers. et in hoc verbo velim quod venit a volo vis vult quaſi diceret ꝙ illa vba irregularia ſunt. ⁊ iō nō ſequūt̄ regulā de crementis aliorum verboꝝ. ſcʒ regulariū. immo ꝑ poſitionem aliqn̄ producuntur. vt eſſem ferrem vellem. Aliqn̄ etiam breuiantur. et tunc referuntur ad litteraturam preteriti perfecti. vt tulero tuleris. fuero fueris. voluero volueris voluerit. Hoc idem intelligitur de verbo irregulari edo es eſt. Nam aliquando ꝓlongat̄ in crementis. vt eſſe in infinitiuo. aliquando etiam corripitur. vt in litteratura pn̄tis optatiui. vt ederem. ¶ Nota ꝙ inquantum hec quatuor verba predicta irregularia ſunt notari debent. In quantū vo non referenda ſunt ad regulam precedentē vel ad ſequentē ꝓut videbit̄ oportunum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Crementum in dictionibus

.i.oē vbū tcie ꝯiugatōis corripit .i.ꝯiūctiui s^c tpa
Omne lego preſens breuiat/quartiqȝ ſecunda
ꝓductā s^c verbo vt legereris vel legerere
Longam paſſiuo reris vel rere notato

¶ Dicit ꝙ omne lego.i.omne verbum tercie ꝯiugationis breuiat pn̄s tempus in quo habet e ſup r. vt in optatiuo mō.vtinam legerem legeres legeret. Et breuiat ſecunda tpa quarti.i.coniunctiui modi ſcilȝ preteritum imperfectum: vt preterito imꝑfecto cum legerem legeres legeret ⁊c. Deinde ibi (Longam paſſiuo) dicit quod in verbis paſſiuis vbicūqȝ reris vel rere reperitur ſemper penultima prolongatur. vt legereris vel legerere legeretur.

s^c preteritum s^c cōiugationē corripiendū
Pluſquāꝑfectum per quamlibet eſt breuiandum
¶ Dicit ꝙ illa vocalis e breuiat in ꝑterito pluſqꝫꝑfcō cuiuſlibet ꝯiugatiōis r ſequēte. vt amauerā docueram legerā.⁊c. Et hȝ in indicatiuo.

correpta .ſ.ꝯiugatione
Curta ſit in prima beris et bere ſiue ſecunda
¶ Dicit ꝙ penultima futuri in beris vel in bere tminati in pma ꝯiugatōe ⁊ in 2^a corripit. vt amaberis ł amabere. doceberis ł docebere.

in tali modo breuiata
In coniunctiuo duo tēpora curta notato
Jd eſt ꝑteritū ꝑfectū et futuꝝ cōiunctiui. vt amauerim et amauero

illā vocalē .i.hn̄s creſcētia longā facit
E verbum creſcens alibi ꝓducit vbiqȝ
¶ Dicit autor in omnib⁹ alijs temporib⁹ et modis a predictis verbuȝ creſcens producit illam vocalem e ſequente r. vt futuro legar legeris. audiar audieris vel audiere.

illam vocalē ſcȝ ꝯiugatōis primū incrementū
J tibi producit quarte creſcentia prima
¶ Dicit autor qd̄ hec vocalis i producit in primis crementis quarte coniugationis vt audimus auditis Et dicitur in primis ad differentiam ſecundarum vt audiuimus ibi ſunt duo crementa. Primū crementum attenditur in hac ſyllaba di que producitur Secundum in ſyllaba vi que corripitur.

inuenitur corripiendo
Omni preterito reperit imus breuiando
¶ Dicit autor ꝙ in omni ꝑterito perfecto prime perſone in imus terminato penultima breuiatur. vt amauimus

longa fac
Jnqȝ velim produc crementa priora vel in ſim
¶ Dicit ꝙ in hoc verbo velim velis velit. et ſim ſis ſit priora crementa per i facta producuntur. vt velimus. ſimus ſitis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

corripies illa lrã
J breuies alijs ſi non v conſona ſubit

¶ Dicit ꝙ in alijs cremẽtis ſeu tpib⁹ ſine modis i breuiat̃. vt volueri-
m⁹ et fuerimus.et amauerim⁹(ſi non ſubit v conſona) id eſt niſi v cõ
ſonans ſequatur.vt audiſtis. quia tunc i producitur

habẽs creſcentiã longã facit corripiet
O creſcens verbum producit.et v breuiabit

¶ Dicit ꝙ v̓bum producit ſyllabam creſcentem per o. vt amatote. et
breuiat illam que creſcit per v. vt volumus poſſumus

ꝑ v̓ba diſſyllaba in ſyllabis creſcentia
Mas per crementa normas diſſyllaba ſerua
s^e ſyllabas ſcꝫ regulas
Sed tamen has omnes dic ad medias ſpeciales

¶ Dicit autor ꝙ he regule de crementis ſeruandis ſunt ꝑ crementa
diſſyllaba.i.per verba duarum ſyllabarũ.ſed tamen ſunt regule ſpeci
ales ad omnes medias ſyllabas que ſunt inter primam et vltimam.
que omnes medie a verſificatoribus dicuntur.

dcõ ɔpoſite figure ſeruans
Compoſitum partis retinens i ſine prioris
ſcꝫ i corripit s^c ſyllabis hoc nomẽ hoc aduerbiũ
Hanc breuiat medijs.ſicut tubicen.ſed ibidem
demes ſocietur hoc nomen
Excipies iungatur ei tibicen vbiqꝫ

¶ Hic autor ponit vnam regulam dicens(Cõpoſitum).i.dcõ ɔpoſi
ta(retinens i in fine ptis prioris)hoc eſt in fine dcõnis q̃ primo intrat
ɔpõnem(breuiat hanc).ſ.vocalem i(ſicut tubicen).i.canẽs in tuba.
quod ɔponit̃ ex tuba et cano canis. Nã iſta ſylla bi corripit̃.cũ i ſit in
in fine huius ptis Deinde ponit exceptionẽ in his dcõnibus ibidẽ tibi
cen.et vbiqꝫ.in quibus illa vocalis i producit̃. Ibidem debet excipi et
idem.et eſt aduerbium locale Tibicen ɔponitur ex tibia.qd̓ eſt inſtru
mentum et cano canis canere. et eſt ille qui vtitur tali inſtrumento.
Vbiqꝫ componit̃ ex vbi et qꝫ.et eſt aduerbium loci.

ex illa ꝑpõne inſeꝑabili longã fac excipe
Ex di compoſitum produc.ſed deme diſertum
s^c illa ex dcõne greca pones
Et que componis ex greco curta locabis

¶ Dicit ꝙ hec ꝑpoſitio di ꝓducit̃ ex ɔpoſitione. vt diligo Deinde po-
nit exceptionem dicens(ſed deme).i.excipe(diſertus ta tum)id eſt fa
cundus vel eloquens. cuius prima corripitur vt in Horatio. Fecun
di calices quem non fecere diſertum Si opponatur autori ex eo qd̓
iſtud verbum dirimo inuenitur in prima correptum. vt in Ouidio
metamorphoſeos.ibi. Hanc deus et litem melior natura diremit.

Reſpondendum eſt ꝙ hoc verbum dirimo componitur ex di ⁊ emo et r interpoſita e mutaẗ in i.et preter hoc vocalis dictionis compoſite poteſt variari.vt ſupra diximus in regula data de ꝯpoſitis. nam poſt illam prepoſitionem ſequi deberet e in hoc verbo dirimo. ſed iam r interpoſita ſequitur eam. ideo illa prepoſitio di poteſt breuiari per illam regulam inferius poſitam. ibi (I ſup r longa ꝫ ⁊c. Que poliſyllaba ſunt breuies ⁊c.) Deinde ponit aliam exceptionem dicens (Et que cō ponis ⁊c.) quaſi diceret in dictionibus grecis compoſitis di breuiaẗ. vt diateſſeron.quod eſt ſpecies cantus.et diſamis quod eſt nomen ſyllogiſmi logicalis.

correpta ſc vocali ſequente
Vocalis breuis eſt alia ſubeunte ſed inde
excipi multa .i.diuus diua diuū
Demi plura queunt.vt dius diaqꝫ dium
hoc vbū hn̄s duas ſyllabas corripit
Et fio cum ſit diſſyllaba vox breuiatqꝫ
.i.dictio plures hn̄s ſyllabas ſunt exēpla
Cum polyſyllaba.ſi.fierem probat hoc fieretqꝫ

¶ Hic autor ponit vnam aliam regulam generalem ad omnes formas prout vna vocalis precedit aliam in diuerſis ſyllabis.Et dicit ꝙ vna vocalis ante aliam vocalem breuiatur. vt meus in prima et reſpuo in ſecunda ſiue in media (Sed inde) Ibi autor ponit exceptionem dicēs.ꝙ plurima vocabula pn̄t excipi.vt dius dia diū.id eſt diuinus (et fio qn̄ eſt vox diſſyllaba) id eſt dictio duarum ſyllabaꝝ etiam ꝓducitur.poliſyllaba.i.dictio plurium ſyllabaꝝ breuiatur. Et ponit exemplum dicens (fierem probat hoc fieretqꝫ) Nam ſi bene conſideras prima de fiet producitur et prima de fieret breuiatur

productam vt ſpeciei maneriei
E ſuper i longam dat declinatio quinta
dum in gtō ſingulari
Quando vocalis preit e.ſed eam breuiabis

Conſona ſi preat.dic ergo rei ſpeciei

¶ Dicit quod e ante i producitur in genitiuis et datiuis quinte declinationis quando vocalis precedit e.vt ſpeciei.ſed breuiatur quando conſonaus precedit vt ſpei. Et ipſemet exemplificat in littera.vt ſpeciei.vbi e producitur.quia vocalis precedit e Et rei.vbi e corripitur quia conſonans r precedit e.

ſc nomīa ſociant ſc greca
Grecaqꝫ iungantur.q̄ longa frequenter habentur
¶ Quaſi diceret ꝙ vocalis an̄ vocalem in grecis dc̄onibus producit frequenter.vt in Ouidio.Medee medea forem ⁊c. Dico (frequēter) quia aliquando corripitur.vt in eodem.Theſea deuoui ⁊c.

Regula generalis

sc nomibꝰ corripitur sc dcōnibꝰ
I ſuper a proprijs raro breuiatur hebreis

Dicit ꝙ .i. ante a raro breuiat̄ in dcōnibꝰ hebreis. vt maria mathias

exigūt vt illius vnius
Ut tua metra petunt dabit̄ genitiuus in ius
breuies ab alter ꝓlongas in gtō
Corripis alterius. ſemper ꝓducis alius

Dicit ꝙ gtūs in ius terminatꝰ in metro poteſt poni ad placitū in producendo vel corripiēdo Tn̄ excipiuntur alterius cuiꝰ penultima breuiatur: et alius cuiꝰ penultima ꝓducitur in gtō

ꝓducit̄ venus q̄tuor equoꝝ ſolis
Tenditur eous. aer. platea. chorea

Dicit autor ꝙ nomina in littera poſita producūt vnam vocalem ante alteram vocalem Eous dicitur eſſe equus vehens currum ſolis et declinatur etiam adiectiue. vt eous a um. id eſt orientalis. Chorea eſt ludicris cantilena vel ſaltatio. Aer et platea de ſe patēt. Tn̄ platea varie ponit̄ in metro. vt inferius patebit ibi. (Ut placet eſt platea ⁊c.

sc ſyllabe corripiunt
Uocalem medie breuiant ſi muta ſequatur
tali lrā ſcꝫ mediam ſyllabā
Cum liquida. tamen hāc ꝓductā pone breuemq̄ꝫ
auxiliatrix ab october vt amatrix
Longa ſit adiutrix. octobris. nomen in atrix
sc grāmatici
Cum chiragra podagra quidam breuiāt. alij non.

Quaſi diceret ꝙ in medijs ſyllabis vocalis poteſt variari. id eſt ad placitum poni muta cum liquida ſequeute. vt compatris Et nota ꝙ hec regula tantum valet in dictionibus naturaliter corripientibꝰ vocalem: quia ſi naturaliter producerent eam non poſſent corripere. vt ſupra dictum eſt ibi. (Si faciat curta vocali ſyllaba finem ⁊c) Deinde ponit exceptionem dicens. ꝙ adiutrix. octobris. et nomen in trix terminatum. vt amatrix producunt vocalem in media ſyllaba ⁊ nunquam breuiant. licet muta et liquida ſequantur eam. Preterea dicit ꝙ quidā breuiāt: quidā non breuiant mediam vocalem in his duobꝰ nōibus chiragra et podagra. Chiragra eſt gutta vel infirmitas quedā in manibus. podagra vero in pedibus. Podagra em̄ dicitur a genitiuo podos quod eſt pedis et agra .i. dolor quaſi pedis dolor.

Sequitur de primis ſyllabis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

brevias hoc vbũ
Ante b corripis a. ſicut ſcabo ſiue ſcabellum
hoc nomẽ hoc nomẽ h̃ vbũ hoc nomen
Et ſtabilis ſtabulum dabo vel labo ſiue flabellum
hoc nomẽ excipiam a labor .i. ficticiũ a flo
Et labor: hinc demam labi cum fabula flabam
hoc nomen .i. putredo a ſto eſce macula
Scabidus. et tabes et ſtabam pabula labes
a for male videns adiungam
Et fabor ſtrabo nabamq; ſimul ſociabo
hoc nomẽ ad placitũ ponas
Flabellam varies

¶ Superius poſuit autor regulas generales ad omnes ſyllabas In hac ꝑte ponit regulas generales. Et ꝑmo ad primas ſyllabas. Scdo ad medias. tercio ad vltimas ſyllabas. Pars ſecunda incipit ibi. (A breuis in medijs) Tercia ꝑs ibi (Voces fine dabis) Item prima ꝑs in qua determinat de primis ſyllabis diuidit̃ in quinq; ꝑtes ſcdm ꝙ ſunt quinq; vocales. Primo em̃ determinat de ꝑmis ſyllabis inquantum a preponit̃ conſonantibus. ſecundo e. tercio i. quarto o. quinto u. Pars ſecunda incipit ibi (Ante b breuis e) Tercia ibi (Ante b corripis i) Quarta ibi (Añ b longa fit o) Quinta ibi (Ante b fit breuis u) Item prima pars (in qua determinat de ꝑmis ſyllabis inquantũ a preponit̃ conſonantibus. diuidit̃ in tot ꝑtes quot ſunt cõſonantes. quib⁹ a preponit̃ in dcõnibus latinis. Et primo ſic. A ponitur ante b. ſecundo ante c. tercio ante d. ⁊c. Partes iſte de ſe patent. ¶ Item prima ꝑs in qua determinat de primis ſyllabis a precedente b. diuidit in duas partes. quia primo ponit regulaꝫ cum exemplis ſuis. ſecũdo ponit regulam cum exemplis ſuis. ſecundo ponit exceptionem Secũda ibi (Hinc demam labi) Ad primam partem dicit ſic (Ante b corripis a) quaſi diceret ꝙ a ante b breuiatur in primis ſyllabis. ſicut ſcabo ſcabis id eſt gratare. Inde hoc ſcabellum. et plr̃ ntõ hec ſcabella. id eſt parua ſcamna. Stabilis id eſt conſtans vel firmus. et dicitur a ſtando Stabulum eſt locus boum et animalium. Dabo bis a do das. Labo bas id eſt vacillare. Flabellum eſt inſtrumentum fugandi muſcas. Labor laboris eſt opus vel oparatio. ⁊ corripit primam Deinde ponit exceptionem dicens (Hinc demam) id eſt excipiam illa que ponuntur in littera. ſcꝫ labi quod eſt infinitiuus a labor laberis id eſt cadere. Fabula eſt ſermo fictus Flabo bas bat. et ſto ſtas. Pabula hoc pabulum in ntõ id eſt eſca. Labes id eſt macula Fabor eſt futurum a for faris id eſt loquor. Strabo onis id eſt luſcus Nabam nabas nabat a no nas. quoꝝ omnium prima ſyllaba producit̃. Exempla quere in autoribus Deinde dicit (Flabellam varies) quaſi diceret quod prima ſyllaba huius dictionis fabella poteſt produci et breuiari. Et fabella eſt diminutiuũ a fabula. vel ſecundum alios a faba Pro euidẽtia regu-

larum ſequentium nota ordinem ſuprapoſitũ tanq̃ introductionem ad ſequentia. que ſatis facilia intellectu ſunt.

A ante c

vt bacca vt pacis ꝓlonga corripe pactũ facere
A c breuis. probat hoc acer arbor. acerbus. aceſco
hoc verbũ ħ nomen hoc nomẽ ꝓducendus
Com b preit ant p produc. breuiaqȝ paciſcor
ppl's q̄dã eloquẽs edificiũ ppl's quidã
Et placet ꝛ baculus ſpacium brachos eſtqȝ morandus
eſt auis q̄dã iungat̄ flos vel lapis .i. indr̄nter ponit̄
Mis acer thracus facundus machina dacus
breuiabis sᶜ p q̄s aſcendit̄ locus breuis in aqua
Graculus addatur: ſed iacynthus variatur

A ante d

demit̄ cõſulo color equi ad mediũ palme
A d corripies tibi ſunt gradus et vada teſtes
.i. do vltra duco deus belli
Excipitur radix et clades ſuadeo ſpadix
.i. ciuitas vel inſula.
Trado traduco gradiuus vadoqȝ rado
Et gades

A ante f

vt vafer. i. callidus sᶜ qñ ſ̄cat lapidem
Eſt ſuper f breuis a. ſit ſaphirus lapis extra

¶ Dicit q̄ a añ f corripitur. ſed excipitur ſaphirus qñ ponitur pro lapide. quia tunc producitur. ſed qñ ponitur pro viro tũc corripitur Vñ verſus Porticus eſt rome qua dum ſpaciando formoſe. Res querendo nouas inueni de ſaphiro veras. Inſtitor ignotus vendebat pro ſaphiro thus. Vas trib⁹ et ſemiſolidis ego ꝓdigus emi. et dȝ ſcribi p ph.

A ante g

vt ago ingenioſus. occiſio multoꝝ hoim
A g breuis. probat ecce ſagax. ſtrages retrahatur
.i. ſ̄leo. theca gladij. domus paſtoꝝ. veſtis diſcolorata. i. incãtatrix
Vagio vagina magalia ſtragula ſaga
paſtillum de riga inquiro iungit̄
Lagana producit petrus indago ſociatur
Si p vel f preſit produc. ſed deme flagellum
.i. qñ ſ̄cat rete vel regionem corripitur
iungitur ſtrepit⁹ arboꝝ ſed quando ſ̄cat vulnus producitur
Additur atqȝ fragor fragilis. plaga rete vel ora

¶ Dicit autor q̄ in primis ſyllabis a ante g corripitur. vt ſagax Sed iſta que exemplariter ponuntur in textu ſunt notanda quoniam producuntur. vt dicit textus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

vt qualis talis.dcōnes duarꝫ ſyllabarꝫ.i.voco
A ſuper l tardant diſſyllaba.ſed calo verbum — A ante l
hoc nomen .i.adiectm̄ illam ꝑpōnem
Ac alit atqꝫ malum quod mobile demo.palamqꝫ
turris lignea dea pabulorum
Atqꝫ phalam.ſit deinde pales his iuncta phalanxqꝫ
Atqꝫ ſalum mare
.i.q̄ deſcendūt ab iſtis.vt phalernū breuiantur
His que naſcuntur pariter quoqꝫ corripiuntur
ſc noia .i.que habent creſcentiam in gtō
Nec quibus eſt creſcens genitiuus corripe ſicut
in gtō paludis .i.auis
Sal ſalis atqꝫ palus.calo dematur ⁊ ales
vt talio valeo corripis inſtrumētū mittēdi iacula
Que polyſyllaba ſunt breuias.baliſtaqꝫ tolles
inſtrm̄ q̄ ludit̄.obſcuritas.piſcis quidā.aſpitas viarꝫ.ſordet
Alea caligo balenaqꝫ ſalebra ſqualet
Dicit au.ꝙ a ſup l in ꝑmis ſyllabis ꝓducit̄.⁊ hoc eſt verꝫ in dcōnibus diſſyllabis.i.in dcōnib⁹ duarꝫ ſyllabarū.vt talis qualis.Sed nota exceptiones in textu poſitas.que ibi incipiunt (Sed calo verbū)
vt fama ſtramen que poſtea ponūtur
A ſuper m tardant diſſyllaba queqꝫ ſequuntur — A ante m
a do das eſuries.veſtis ꝑcioſa hoc vbū.excepta
Sunt damus atqꝫ fames chlamis.et tn̄ a c amo dempta
Atqꝫ thamos.
.i.dictionis pluriū ſyllabarꝫ .i.perdo excipitur
Que polyſyllaba ſunt breuies.amitto ſit extra
maſſa lata plango chorda cū qua iacit̄ telum
Lamina lamentor.quibus amentum ſociabis
Hic au.dt ꝙ in ꝑmis ſyllabis a an̄ m ꝓducit̄ in dcōnib⁹ duarꝫ ſyllarū demptis illis que ibi ponuntur(queqꝫ ſequūtur) Tūc ibi(Que polyſyllaba)Dicit in dictionibus polyſyllabis a ſuꝑ m corripitur preter illa que excipiuntur ibi (amitto ſit extra)

A ſuper n longam faciunt diſſyllaba.deme — A ante n
hoc nomen ꝉ vbū.aīāl quoddā .i.vetula piſcis qdā
Hinc manus atqꝫ cano.canis:his anus.ad das anaſqꝫ
¶ Dicit ꝙ a ſuꝑ n in dcōnib⁹ diſſyllabis ꝓducitur vt panis.Inde excipitur manus cū quibuſdā alijs.Man⁹ plura ſcat. vn⁹ Pars hoīs ꝓmpta.protectio.turba ptās Chriſt⁹.vindicta.miſeratio.minus.ymago Omnipotentis opus dicitur eſſe manus Canis A cane non magno ſepe tenetur aper. Anus Hic ꝓcedit anus.cuius male ſibilat anus.Et alibi. Dum ſe curuat anus retro ſibi ſibilat anus Et alibi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Eſtimo non ſanum quando digitus docet anum. Anas O fluuialis anas quanta dulcedine manas. Si mihi cauiſſem ſi frena gule poſuiſſem. Febres quaternas non reuocaſſet anas

prepõ greca .i.apparitio
Ac ana ſiue phanes
.i.deriuent s^c dcõnib⁹ vt maneo conſiderabis
Ni ſint a longis polyſyllaba curta notabis
.i.guloſus vel luxurioſus
Ganeo dematur
¶ Dicit ꝙ in dcõib⁹ poliſyllabis corripit a ante n. Jn̄ excipit ganeo.
vt apud auicula q̄dā xberoꝛ comedere vt pueri

A ante p
A p breuis. niſi papilio vel vapulo papo
nomē ppl'i herba q̄dā lapis p̄cioſus gula. ſumm⁹ pontifex
Apulus et lapa ſaphirus crapula papa
manutergium eſt herba q̄dā
Mappaq; cum rapa
¶ Dicit ꝙ a ante p corripit. vt apud aper. ſed papilio cū alijs excipitur
vt aqua curta vt nequaq̄
Ante q ſit breuis a ſemp. niſi cõpoſitiua

A ante q
¶ Dicit ꝙ a ante q ſemp corripit. vt aqua. niſi ſint ꝯpoſita. vt nequaq̄
correpta ſpica curuus diuinatoꝛ

A ante r
Ar breuis eſt quod ariſta probat varicoſus aruſpex
demitur herba q̄dā exicco q̄dā vena
Excipitur carex ac areo varica varex
¶ Dicit autoꝛ ꝙ a an̄ r in p̄mis ſyllabis corripit. vt ariſta. Jn̄ excipit carex cū alijs dictionibus in textu poſitis. ¶ Varica a varex eſt vena protenſa a pede vſq; ad caput. Unde nota ꝙ primam habet productam. vt ptz in littera. ⁊ varicoſus primā correptam. quare ptz ꝙ eſt ibi exceptio ab illa generali regula (Jn deriuatiuis) et a varica varicoſus Unde Varicatus aruſpex. et flammas naribus efflant
regio q̄dam obedio fluuius
Area naricia vel glarea pareo naris
prolonga .i.nõia adiectiua
Produc rus vel ra vel rum. teſtis tibi clarus
altare ſtabulū porcoꝝ greca p̄poſi. .i.modicū
Ara dei vel hara ſuis para deme parumq;
vt naſus caſus ꝓlonga. duaꝝ ſyllabaꝝ h̄ aduerbium
Cum ſubit s produc diſſyllaba ſit quaſi dempta

A ante s
vilis domus fundamentū vt aſinus
Et caſa ſiue baſis poliſyllaba curta notabis
h̄ nomē demit ſunt oſcula ꝓducta
Caſeus excipitur: et baſia longa notentur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

In primis ſyllabis

¶ Sm̄a eſt ꝙ a an̄ s in dcōnibꝰ diſſyllabis ꝓducitur. vt naſus caſus ſed quaſi caſeus et baſis excipiunt̄ Sed in dcōnibꝰ polyſyllabis corri pitur Exemplum vt aſinus exceptis in textu poſitis

correpta hoc aduerbiū hoc nomen
A t breuis. nato ſit teſtis quater atqꝫ quaternus A ante t
a ſto .i. manſio hoc vbū excipiatur
Atqꝫ ſtatum ſtatus et ſtatio latet. ac retrahatur
ꝓpheta planeta lucerna adiectm̄
Vates ſaturnus laternaqꝫ mobile latus
h̄ noⁿ numerale ꝯſtellatio hoc noⁿ ꝯiūctio. obſcurus
Quattuor et fatum naturaqꝫ quatenus ater
palatia fidelis repagulū qd opponit̄ oſtio
Atria catholicus clatros ſociare ſolemus
.i. latum h̄ aduerbiū ad placitum pones
Platos cum ſtatim varies: ſed longa notabis
sc dcōnibꝰ. vt mater. vt pratum tali lr̄a p̄cedente
In quibus m ſuper eſt aut r muta preeunte.
matheſis media correpta ē ſcia q̄druuial̄. ſed media ꝓducta diuinatio
Philoſophi matheſim dicunt. veteres matheſim
ad placitum ponit̄ hoc nomen platea
Vt placet eſt platea dic platea ſiue platea

¶ Sm̄a eſt ꝙ a ante t corripit̄ Exemplū vt quater quaternꝰ. Sed ex cipiunt̄ dcōnes in textu poſite Tūc ibi (Longa notabis) dt ſi m vel r precedit a tūc talis ſyllaba ꝓducit̄. Exemplum vt mater pratum.

vt auis correpta illas dcōnes excipies
A ſuper u breuis eſt. ſed gnauus et auia demes A ante v
a gaudeo puppis mars auis q̄dā a malo
Gauiſus nauis et mauros pauoqꝫ mauis
dulcis puerſus p̄cedit vt clauus et flauus
Suauis prauus: item ſi preſit l addita mute

¶ Sm̄a huiꝰ textus eſt ꝙ a ſup u in p̄mis ſyllabis corripit̄ Exēplum vt auis Sed inde excipiunt̄ gnauus auia cū reliquis Silr̄ dicendū eſt de illis dcōnibus in quibus l littera addita mute precedit ipſum a Exemplum vt clauus flauus. Sequitur nunc de illa ſecunda vacali ſcilicet e. quando ſe habet quo ad correptionem et productionem in primis ſyllabis.

lebes lebetis .i. due conſonantes p̄cedant
Ante b ſit breuis e. ſi non duo conſona preſint E ante b

¶ Hic autor agit de correptione et ꝓductione primaꝝ ſyllabarū ſm ꝙ vocalis e p̄cedit b. vn̄ dicit ꝙ e p̄cedens b corripitur. vt lebes lebetis. Vn̄ Ouidius fuluos operoſo exire lebetes.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

ꝑpõ facit hoc verbũ .i.ſol ciuitas q̄dã ꝯſiderent
De format debet. phebus thebeqꝫ notentur
veſtis ſacerdotis infirmitas luna illa duo verba
Nebrida debilitas phebe nebam quoqꝫ nebo
¶ Hic autor excipit a regula p̄dcã dicẽs. ꝙ iſte dcões in textu poſite ſunt bene notande. vt ſunt debet phebus quoniam excipiunt.

correpta iuxta ꝓpe circa tp̄a fornicarius
E ante c Ec breuis ſecus eſt teſtis. niſi ſecula mechus
a fex ſeorſum a cura fertilis regio priuat⁹ viſu
Fecis ſecurus fecundus grecia cecus
clamans p̄coniũ cum cũ furioſus aduerbiũ ſon⁹ reditur⁹
Preco mecum te ſe vecors ſecius echo
locus in quo aliq̄d reponit̄ manica deriuatur
Theca qꝫ longatur. a quo chirotheca creatur
¶ Sũma hui⁹ textus eſt. ꝙ qñ in primis ſyllabis c precedit e. tunc corripitur. Exemplum vt ſecus Sed alie dictiones in textu poſite per modum exceptionis producuntur

producis .i. dcões duarum ſyllabaꝝ
E ante d Ante d protrahis e. niſi ſint diſſyllaba. ſicut
ſedile hoc ꝟbum hoc defectiuũ excipis hoc ꝟbũ
Sedes et tedet. cede pro dic demis edoqꝫ
organũ greſſus baculus paſtoris arbor q̄dã dcões pluriũ ſyllꝫaꝝ
Pes pedis atqꝫ pedum cedrus et poliſyllaba curta
hoc ꝟbum hoc no⁹ aſſiduus dematur
Vt ſedeo medicus. ſed ſedulus excipiatur
diſcordia inter ciues .i. plenus ſeditione
Seditioqꝫ ſimul cui ſeditioſus adheret
quidã athemẽſis .i. aruum
Dedalus et predium
¶ Sũma eſt ꝙ e añ d in primis ſyllabis producitur. niſi ſint dictiones diſſyllabe in textu poſite que corripiunt̄. ſicut ſedeo. vt in hoc verſu. Si qua ſede ſedes ⁊ congrua ſit tibi ſedes. Illa ſede ſede. nec ab illa ſede recede. Sed polyſyllabe corripiunt̄ exceptis quibuſdam

pro qñ ſeq̄tur vt nefas vt refero defero
E ante f Cum ſubit f breuis e. ſed compoſitiua notabis
¶ Sententia eſt ꝙ e ante f corripit̄ in ſimplicib⁹. vt nefas Sed in cõpoſitis producitur. vt refero defero

correpta hoc ꝟbum guberno occulo
E nate g Ante g ſit breuis e lego teſte. regoqꝫ tegoqꝫ
demas a rex vxor regis norma a lex
Excipias reges reginaqꝫ regula leges

infirmus regio q̄dā pauper tegimen in paupertate viuo
Eger et egyptus degens et tegula degor
Egis et egloceron
❧ Sūma eſt q̄ e ante g in p̄mis ſyllabis corripitur. Exemplū. vt lego tego rego. Sed alie dcōnes excipiunt. quia in illis e an̄ g p̄ducit. vt reges in plurali numero a rex. et regina cū alijs in textu poſitis
.i. e ante l productam .i. duaꝝ ſyllabaꝝ. vt velū celū
E ſuper l longam faciunt dyſſyllaba. ſicut — E ante l
brachia excipe cythara hoc aduerbiū a volo frigus
Chele. deme chelim velut inde veliqꝫ geluqꝫ
Atqꝫ melos ſcelus atqꝫ ſceler delos. et breuiabis
vt elemoſyna elementū fouea monſtrū marinū
Que polyſyllaba ſunt ſpeluncaqꝫ belua demas
vnctus ſpēs metalli ſpelunca
Delibutus et electrum ſpeleaqꝫ grecum
locus piorum templa aſſocias
Elyſius cum delicijs delubraqꝫ iungis
❧ Sūma eſt q̄n e precedit l in primis ſyllabis in dcōnibus diſſyllabis producitur. Exemplum vt chele. Inde excipiuntur chelim et gelu cū quibuſdam alijs. vt patet in textu. Sed in dictionibus polyſyllabis producitur. vt ſpelunca belua.
.i. e ante m vt memini .i. mulier a ſemen excipis
Eſt ſuper m breuis e. ſed femina ſemina demis — E ante m
Demoqꝫ produces et longis addere debes
vt emimus ſc dcōnibꝰ hoc vbū ſociabo
E ſuper m ſolam. ſed correptis emo iungam
.i. orno dea fatidica
Ac emioqꝫ themis
.i. cū creſcentia in gtō vt ſemis ſemiſſis. thema thematis
Et cum cremento dyſſyllaba nomina produc
memoris ſilua ſimul coxa corripies
Sed memor atqꝫ nemus pariter femur abbreuiabis
Sūma eſt e ſup m corripit. Exm. vt emimꝰ emo emio et themis In̄ excipiunt dcōes diſſyllabe que habēt creſcentiā in gtō que p̄ducunt e an̄ m vt thema atis. In̄ excipiunt memor nemus et femur corripiuntur
vt fenū venū illa cōiunctio hoc nomē
E ſuper n longa. ſed enim breuis atque feneſtra — E ante n
Atqꝫ penu penitus penetro penes atqꝫ penates
Et freneſis varies flacco dicente freneſis

vt bene gene ſenex teneo venio p̄ponit̃ ſ[c] lr̃e e
Si b vel g vel ſ t vel v preiungit̃ illi
correpta hoc ſupinū a veneo hoc nomen
Fit breuis. ac venum produci venaque debet
corrige q̄ pendēt a mitra ep̄i feras cape inferna .i. fex
Tenia tena ſimul venor ſic tenera cenus
¶ Sūma eſt. e ſup n ꝓducit̃ vt fenum. Jn̄ excipitur em̄ et feneſtra cū
alijs dcōib⁹ in textu poſit̄. Et ſi b vel g ꝛc. p̄cedit e. tūc ſil'r corripiūtur
Ex[m] vt bene gene teneo ꝛc. preter illa q̄ in textu excepta ſunt
vt tepeo crepo inuenire

E ante p

Ante p fit breuis e. veluti reperire. p duplex
a reperio preputiū eſt pellicula que ſolet incidi a iudeis velox
Repperit excipies ſimul et preputia prepes

Lepaqꝫ protrahit e ſed hanc producere debes
vt ſepe ſepia ſepio ſepes corripe ſubtus terrā aliquid ponere
S ſibi prepoſita. breuiato tamen ſepelire
numerus in quo inuenitur nouiluniū repo. i. latēter intro
Longa fit epacta repoqꝫ ſimul ſociatur
¶ Sententia huius textus vult. ꝙ e ante p corripitur. Exemplū. vt
tepeo reperio Sed inde excipiunt̃ illa que in textu ponuntur. quorū
aliqua corripiuntur et aliqua producuntur
vt equus ſubſtantm̄ illa ꝯiūctio excipit̃ .i. mare

E ante q

Ante q fit breuis e ſicut neqꝫ. demitur equor
adiectm̄ .i. ſimilis hoc aduerbiū h̄ aduerbium prauus
Equus et equalis nequaquam nequeqꝫ nequam
¶ Eſt ſūa in hoc ꝙ e an̄ q in p̄mis ſyllabis corripit̃ Exemplū vt equus
ſm̄ qd̄ eſt nomē ſubſtantm̄ demptis illis que in textu ponuntur
.i. e an̄ r corripias ordo dn̄a fulmen apparēs in mari

E ante r

E ſup r breuias: ſeries hera ſiue ceraunum
ad herum ptinēs dn̄s diuiſio demis .i. fortis vel nobil[is]
Sic et herilis herus hereſis tn̄ excipis heros
hoc v̄bum mortalis miſeria .i. viridis filius heri
Mereo feralis erumnaque cerulus heres
triſtatur v̄mis quidā vnguentū ludi ppl's quidā
Meret et eruca ceromaqꝫ feria ſeres
.i. metallum h̄ v̄bū .i. qn̄ ƀcat gentē ꝯfectio apū tarde
Es eris quero gens ceres ceraqꝫ ſero
filia icari vel ſignū celeſte. i. ſalue
Erigoneqꝫ ſimul chere
ſunt veſtes inueterate .i. multitudo clericoꝝ
Xeropellinas debes clerus ſociare

Jn primis ſyllabis

verus a um excipe in quo aſſat̃ timeo
Longa ſit e ſuꝑ r. ſed deme veru vereorq̃ʒ
Jnferie arū.i.ſacrificia inferis facta ꝓ mortuis. Feretꝝ.i.lectꝰ mortu
orum Veretꝝ.i.vga virilis Merū.i.dulce ſiue claretum.
Corripis inferias feretrum veterumq̃ʒ merūq̃ʒ
tali lrã anpoſita vt ſphera ſpero
P quoq̃ʒ p̃poſita pones diſſyllaba longa
ſtiantica genꝰ calciamenti q̃ vſi ſunt apl̃i
Eſt teſtis pera veſtis. productio pera
¶ Sm̃a vult ꝙ e añ r in primis ſyllabis corripit̃ Exͫ ſicut ſeries hera
ceraunū. Sed ab illa regula facit exceptionẽ que incipit ibi. tñ exci-
pis heros. que durat vſq̃ʒ ibi. Lōga ſit e ſuꝑ r. in quo notat ꝙ in qui-
buſdam e ſuꝑ r prolongatur. Exemplū vt verus ꝭm ꝙ eſt adiectiuuʒ
de quo tamen iterum excipit. vt ptʒ in textu.
vt deſes theſis dcō ꝯpoſite figure.i.poſitio
Longa ſit e ſuꝑ ſ. niſi compoſitiua theſiſq̃ʒ — E ſuꝑ s
Atq̃ʒ ieſus
¶ Sm̃a ſtat in hoc ꝙ e ſuꝑ ſ ꝓducit̃. Exemplū vt deſes. Jñ nōia cō-
poſite figure excipiunt̃. vt theſis et ieſus in quibꝰ corripitur
vt etas .i.vſus vel cōſiſus hoc nomen
Ante t longa ſit e ceu fretus· deme metallum — E ſuꝑ t
timeo mare abſcindo carmina poſt
Ac etiam metuoq̃ʒ fretum meto metraq̃ʒ retro
ſociabis nomen ppr̃i vt peto vt veto
Adiungeſq̃ʒ getes: et ſi p preuenit aut v
illa p̃poſitio facit hoc nomẽ prolongare
Pre format preter. pretor producere debes
.i.mare vel vxor oceani vel dea aquaꝝ mater achillis
Tethys yos tethym dabit. atq̃ʒ thetis thetidiſq̃ʒ
¶ Sm̃a eſt ꝙ e añ t producit̃ in p̃mis ſyllabis Jñ excipiunt̃ quedam
nōia in textu ſatis expreſſe enumerata Etiã in illis quibꝰ p vel v p̃-
cedit. Exemplū primi vt peto. Exemplū ſcdi vt veto Jñ tamẽ excipi
untur. preter qd ꝓducitur cū ſequentibꝰ in textu.
vt euū malus excipe. dr̃ q̃ſi ſequens veꝝ
E ſuper v produc. vt ſeuꝰ deme ſeuerus — E ante v
ſubleuo curtus caſtor .i.non graue
Et leuo ſiue breuis beuer et leue non oneroſum
¶ Sm̃a huiꝰ textus ſtat in hoc ꝙ e ſuꝑ v ꝓducit̃ Exemplū vt euum
ſeuus. Jnde tamen nomina in textu poſita excipiuntur
breuias quedã herba .i.ppl̃s hiſpanie
Ante b corripis i. tribulus probat hoc et iberus — J ante b

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

¶ Hic autor agit de correptiōe et ꝓductione primaꝝ ſyllaꝝ ſcd̄m ꝙ hec vocalis i ꝑcedit b. Et dt̄ ꝙ i precedēs b corripit̄. vt tribulus inſtrumētū excutiēdi fruges. vehiculū hyemalis. monile. i. lrāȝ traho

Tribula dematur hybernus ſibula ſcribo
coxa genus vehiculi ingenuus ob eo is ere
Tibia liburnum vel mobile liber et ibo

Ac ibis ſibra. poteris coniungere vibro
¶ Dicit ꝙ iſta nomina in textu poſita a predicta regula excipiuntur. quia in illis i ante b non corripitur ſed producitur

Ante c ſit breuis i. ſit conuicior tibi teſtis
I ante c
loquax excipio opprobria ſagittā loquor
Atqȝ dicax demo conuicia ſpicula dico
pua platea reliquie panis ſiḡ victorie inuolutio capilloꝝ
Vicus cum mica vel niciteria trica
vicefimus tricefimus auis quedā arbor q̄dā
Vicenus quoqȝ tricenus fice dula ficus
a.liciū ariſta auis q̄dā roſtro ſuo pforās arbores
Licia cum ſpica vel ſicut picaqȝ picus
geminat gladius aridus mutabis
C duplicat ſicca ſiccus. ſed ico variabis
sᶜ ꝯpoſita hoc nomē ꝯponit q̄ñ fatum dicēs corripit
Dnecq dicax ponit. vt ſatidicus breuiabit
¶ Sm̄a eſt ꝙ i ante c corripitur Exemplum vt conuicior. Sed alia nomina in textu poſita inde excipiuntur
producta vt fidus .i.q̄ñ eſt maſ.ge. ꝯfido
Ante d longa ſit i. velut idem pro mare fido
I ante d
.i.fidelis excipies.i.q̄ñ eſt neutri gꝫ fidelitas
Et fidus. ſed demis idem neutrale fideſqȝ

His ideo fidis atqȝ cidonia iunge quidemqȝ
id eſt aptus vt bidens video tridens
Modis idoneus his. et ſi b vel v preit aut t
.i.ſonunm facere cū dentibꝰ ſocies
Strideo producas. et ſtrideo rideo iungas
id eſt ſtatua reperies eſt colens idola
Idola dic longa. tamen inuenies idolatra

¶ Sententia huius textus eſt ꝙ i ante d producitur in primis ſylla- bis Exemplum vt fidus et idem prout eſt maſculini generis Sed quando eſt generis neutri tunc excipitur cum alijs nominibus in tex- tu poſitis per modum exceptionis

vt gripho producta vt biformis triformis
I ſuper f longa. niſi compoſitiua ciphuſqꝫ — I ante f

℄ Sũma eſt qñ i precedit f ꝓducitur Exᵐ vt gripho. Iñ excipiuntur nomĩa ꝯpoſite figure. vt biformis. et hoc nomen ciphus

vt vigeo id eſt crucio firmo excipi
Ante g corripis i. vult fligo figoqꝫ demi — I ante g

biga eſt currus duaꝝ rotarum ſunt nates
Viginti bige trigintaqꝫ frigora pyge
tranſeo eſt auis aſſo iungimus
Migro pygardus frigoqꝫ ſimul ſociamus
precedũt ſtigo as. i. ſtimulo. ſed ſtigo onis eſt noⁿ vrbis
Et ſi preeunt. vt ſtigo longa manebunt
fluuius infernalis aues ſunt inſtrumẽtũ purgãdi equũ
Sed ſtiga cum ſtrigibus breuies. ſtrigilis variamus

℄ Sũma eſt ꝙ añ g corripit᷑. Exemplũ vt vigeo. Iñ tamẽ excipiantur iſte dcões. fligo. figo. migro pygardus cum reliquis. vt notat textus

vt bilis lapis eſt vel ſerpens
Longa fit i ſup l vt milia deme cylindrum — I ante l
eſt auis quedã herba. letus. pellis ſup oculum
Et philomena ſilex hilaris ciliumqꝫ cilexqꝫ
pondus duarum libraꝝ
Eſt granum milij bilibris pilus et pila ludus
vt filio vt tilia curtam facere
Si preit s aut t tunc debes i breuiare

℄ Sũma textus eſt ꝙ qñ i precedit l tunc producit᷑ Exemplũ vt milia Sed nota illa nõia que in textu excipiunt᷑. et etiã illa noia in quibꝰ s et t precedũt i. Exemplũ primi vt fileo Exemplũ ſcdi. vt tilia

vt limus thima ſunt flores frequẽtati ab apibus
I ſuper m tardant diſſyllaba. ſed thima deme — I ante m
ſtercus qd letamen dr deus nuptiarum
Et nimis atqꝫ ſimus. ſimus his et hymen ſociemꝰ
vt timeo monſtruoſum aial quoddã
Que poliſyllaba ſunt. niſi ſimea curta manebunt

℄ Sũma huius textus eſt ꝙ qñ i precedit m in dictionibus diſſyllabis tunc producitur Exemplum vt limus. Sꝫ inde excipiunt᷑ nomĩa in textu poſita cũ nominibꝰ poliſyllabis in quibꝰ i corripitur. vt timeo excepto illo nomine ſimea in quo i ꝓducit᷑

vt finis vinum eſt vermis quedã
Longa fit i ſuper n. tinea linio lino deme — I ante n

longam fecit de riga
Tinea ꝓduxit petrus quod non imiteris
vt cinis vt ſino vt minus corripienda
Que c vel s aut m iungunt i ſunt breuianda
.i. gremium ſuū eſt vas in quo mulgetur lac
Ut ſinus atqꝫ minor. ſed ſinum minoqꝫ deme
¶ Sūma huiꝰ textus eſt ꝙ qn̄ i precedit n tūc debet ꝓduci Exemplū vt finis et vinum Jn̄ excipiūtur tinea lineo ꝛ lino cum alijs Etiā illa nōia in quibꝰ c vel s vel m p̄cedit i in illis ipſa corripit̄ Exemplum de c. vt cinis Exemplū de s. vt ſino Exemplū de m. vt minus
vt piper correpta ſerpens locꝰ primꝰ fluminibꝰ
I ante p Ante p ſit breuis i vt vipera ripaqꝫ demi
¶ Sententia huiꝰ textus eſt. ꝙ i ante p corripitur. Exemplum vt piper Jnde vipera et ripa excipiuntur
Stipharium cipho ciphus cum ſtipite ſtipo
correpta exemplificat aqua vel humor
I ante q I q breuis. probat hoc liqueo liquor inde liquoris
fluere naturaliter ex calore fluere ſicut nix
Atqꝫ liquor quaris. ſit liquor extra liqueris
ꝓducunt dictos duarꝫ ſyllarꝫ
I ante r I ſup r longant diſſyllaba. lira ꝓbabit
rogus vir arbor inſtrumentū muſicorꝫ
Uult pira ſiue viri pyrus et reſonās lyra demi
vt mirica arbor tyria eſt ſerpēs vel gutta cadēs a ſtillicidijs
Que poliſyllaba ſunt breuies. ſed tiria deme
rotūditas nariū. ꝑdo in mari. ſepultura nobilis
Pyrula pirata: ſit piranus his ſociata
¶ Sūma eſt ꝙ i añ r in dcōnibꝰ diſſyllabis ꝓducit̄. Exemplum vt lira Sed in dictionibꝰ plurimarꝫ ſyllabarꝫ corripit̄ i ante r. Exemplū vt mirica. demptis illis que in textu excipiuntur
ꝓducta vt niſus viſus pauper eloquens
I ante s Longa ſit i ſuper s: niſi deme miſerqꝫ diſertus
aqua decocta cum hordeo vt diſculus
His ptiſanam iunges. et compoſitiua notabis
¶ Sūma eſt ꝙ i ante s ꝓducit̄. Exᵐ vt niſus viſus Sed miſer pauper cum alijs excipiuntur.
correpta via exemplificat cōiūctio
I ante t Ante t ſit breuis i. iter hoc teſtat̄ itemqꝫ
circuitus cupido honoris circumdatꝰ ab eo
Ambitus ambitio demes ambitus et iter
Nitor dis ditis clitellaqꝫ lis quoqꝫ litis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Regule notabiles

de ytalia ſerpens a glis ꝓ herba cortina in tēplo vel gen⁹ ludi
Ytalus et phiton glitis pitiſmaqꝫ iungas
auis .i.ſol ad riſum prouoco a ſum
Pſitacus et titan titilloqꝫ ſis quoqꝫ ſitis

Littera t duplicat ſed littus non duplicabit
vt mitis vt ritus vt vito ꝓlongare
M preeunte vel r aut v producere debes
corripies fetus vacce quidā ppl'ſ
Sed breuies vitulum britonis ouiqꝫ vitellum
¶ Sūma huius textus ſtat in hoc ꝙ i ante t corripit̄ Exemplū vt iter itemqꝫ Jn̄ tamen excipiuntur multa nomina que in textu per ordinem ponunt̄. vt faciliter intuendi patet. Et addit poſtea ꝙ in illis dictionibus in quibus m r vel v precedit t in illis producitur. Exemplū de m. vt mitis Exemplum de v vt vita. Sed q̄ttuor nomina in textu poſita excipiuntur quia in illis corripitur.
vt priuo gtū m in nix excipi
V longam facit i. niuis hinc vult regl'a demi
q̄ poſſunt indifferenter poni vt triuium
Biſqꝫ notes et tris: et que cōponis ab illis
¶ Sūma eſt ꝙ i ante v producitur Exemplum. vt priuo. Jnde excipiuntur hoc nomē nix niuis qd̄ ſubſtantialiter ſignificat aquam q̄uis in modo differāt. et ergo ſolet cōmuniter dici ꝙ iſta tria nomina nix glacies et aqua idem ſignificāt. quod intelligendum eſt ſcd̄m ſubſtantiam rei ſignificate. non autem ſcd̄m modum ſeu diſpoſitiones qualitatiuas ⁊ accidentales. Vn̄ metriſta. Nix glacies ⁊ aqua nomina ſunt res tamen vna. Et ſcd̄m illam ſimilitudinē ſolet declarari trinitas pſonarum ſcd̄m eſſentie vnitatem. q̄uis ſcd̄m Damaſcenū oēs terrene ſimilitudines ab eius declaratione deficiūt tamen propter credentium imbecillitatē adducunt̄. quia nō intelligunt̄ diuina niſi p quaſdam ſimilitudines ſenſibiles ſicut inquit apl'ſ ad Romanos primo Jnuiſibilia dei p ea que facta ſunt. intellecta conſpiciunt̄ eius quoqꝫ ſempiterna virtus et veritas. Tunc ibi (Biſqꝫ notes) ibi dicit autor ꝙ bis et tris pn̄t indifferenter poni. et compoſita illoꝝ. vbi biuium triuium. de quibus regula excipiens intelligitur

I ante v

O ante b

vt thobias ſobrius obſtaculū vbū
Ante b longa ſit o velut obex obijcioqꝫ
ab obſum progenies corroſus
Excipies obes verbum ſoboles et obeſus
.i. breuiabis vt globus probus
Corripies etiam. ſi duples conſona preſit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

¶ Sm̄a huiꝰ textus eſt iſta. ꝙ o an̄ b producitur in p̄mis ſyllabis Exemplū. vt Thobias ſobrius. obex ⁊ obijcio. Thobias eſt propriū nomē viri. Sobrius autem ſ̄cat tēperantiā in cibo et potu vel verbis Obex ſignificat repagulū quo ſolent firmari oſtia tp̄e nocturno cōtra fures ſeu hoſtes. Obijcio ſignificat contradicere. Sed ibi (Excipies obes) autor facit exceptionē a predcā regula dicens ꝙ hoc v̄bū obes ab obſum excipit̄ a regula predcā ⁊ ſoboles ⁊ obeſus. Etiā excipiunt̄ illa nomina in q̄bꝰ duplex ꝯſonās eſt. q2 in illis corripit̄. vt probꝰ globus ⁊c. medietas denarij

Ac obulus
breuiabis ſicut vrbanitas plenus iocis
o ante c O c corripimus. veluti iocus atq3 iocoſus
ludum exerceo nobiles .i. excipiatur
Et iocor et proceres oculus voco. ſed retrahatur
hilaris hec vox .i. longus velocior iungis
Iocundus vocis procerus et ocior addis
monſtrum maris fluuius infernalis
Focaq3 vocalis cocytus. c duplicabit
abſcondo potus adde
Occulo longa dare decet ocio pocula iunge
.i. ſcindo ſtrangulo .i. ad placitū ponere
Occo c duplicat. ſuffoco decet variare
vt rodo dis. modus eodem aduerbium
o ante d O d producunt diſſyllaba: ſed modo deme
vt hodie odio. breues
Ac odor atq3 modus. poliſyllaba curta manebunt
a proſum .i. p̄ducta. eſt veſtis ſacerdotalis
Proderit eſt longa ſed poderis eſt varianda
ante correpta .i. predico fugitiuus parua offa
o ante f O ſuper f breuis eſt profeto profugus vel ofella
vt cogo gis genus veſtis congeries lignoꝝ
o ante g O g producet. toga deme rogo que roguſq3
Atq3 logos ſermo logicus logicalia curtes
format hoc verbū deme hoc v̄bū
o ante l L curtam facit o ſicut colit. excipe nolo
conor vel ordino pondus .i. vaſa progenies
Molior et moles ſol ſolis dolia proles
verbum fungus eſt aliquā̄do genus cibi
Solor boletus olim coliphiaſolus
piſcis vel putredo naſi. i. lougus in ſermone
Polypus et ſtola prolixus coloq3 colas.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

feſtiuus ingenioſus inuenitur
Solemnis ſollers quibus ll duplex reperitur
vt nomen produces .i.ornare curialis
O ſuper m longam facies. vt comere comes
pinguedo vel inteſtinum excipias cõgregatio inſteſtinorum
Omentum. ſed homo demas ſtomachum et omaſum
.i.edo .i.habitaculum .i.ſplendere
Et comedo dñs domus et coma ſiue comare
congregatio filorum manſuefacio dimitto
Eſt glomus et glomero comes atqꝫ domo vel omitto
.i.diuiſio .i.cibum vel aliud per os emitto. vt euomo
Et tomos atque vomo ſic que componis ab illo
.i.menſura cõtinens quinqꝫ ſextarios
Atqꝫ gomor
vt moneo curta a um .i.corrigia
Eſt ſuper n breuis o. niſi nonus zonaqꝫ pono
numerus in kalendario. i. vnus. hec dictio in prima eſt indifferẽs]
Et nonas pone. mono. longam credo breuemqꝫ
vt conor. dono. pono preit .i.producitur
Sic d vel p precedat. longa locatur
correpta eſt ſicut. i. ſomnus ſomnolentus hoc verbum
O p breuis. veluti ſopor atque ſoporus oportet
progenies paſtor ouiũ emiſſio ſperinatis
Atqꝫ propago. ſed opilio popiſmaqꝫ demas
vinea progenies dormio
Vitis propago vel ſopio populus arbor
Et topus
Opportunus et opperior tibi pp duplicabũt
pro quando vt copia arduum ſaxuum corbis labor excipiunt
Cum c preit o longa. ſcopulus cophinus copus extra
vt loquor coquo vt quoqꝫ
O q corripitur. ſed compoſitiua notentur
O ſup r breuis. excipitur flans corus et oris
rogo prepoſitio pars diei. i. noue lani
Oro cum coram vel thorax horaqꝫ noram
Indureſcit in lapidem. i. herba quedam in mari rubro
que ad tactum ſolis indureſcit in lapidem
Corallus quorum mos moris morus et horum

O ante m

O ante n

O ante p

O ante q
O ante r

nomen gentile mus aq̃ticus
Doricus et ſorex
p̃cedit vt lorum ros roris
Et cum preuenit l aut r producere debes
vt gloſa genus florum oratio vel dom⁹ pauper

O ante ſ
O ſuper s longa. roſa demitur atq3 proſeuca
datio medicine a pono .i. ad placitum poni
Et doſis et po ſuit. ſed roſa poteſt variari
.i. ante tantum manifeſto

O ante t
O ſuper t breuis eſt. totidem quotus et noto teſtes
hoc nomẽ bibo .i. lapis quidam
Et nota. ſed deme dos dotis potoq3 cotis
aduerbiũ tp̃is cognitum promiſſio
Quotidie totus notum votumq3 notemus
vt clotho. i. vna de trib⁹ parcis
Producit etiam ſi preſit conſona bina
.i. corripere .i. caſus vt manaptota
Sed breuiare ptotos et ab illo ſumpta ſolemus
.i. crudelis primus .i. p̃mus martyr
Atq3 proteruus item grecum ꝓtos hinc ꝓtomartyr
vt ouis .i. regio excipies

O ante u
O ſup u breuias. ouum prouincia demas
.i. circũſpectus ſit comes redditus .i. abũdo
Prouidus eſto comes prouentus prouenioq3

V ante b
Ante b fit breuis v. teſtes ruber eſt rubeuſq3
demes tumor vitium cortex arboris .i. mãna
Excipies tuber rubigo ſuber et vber
.i. iuuenis vt bubo. ſc3 auis q̃dã. vt nubo
Et puber pubes. et ſi b preuenit aut n
.i. innupta breuiabis aſtans nubenti paſtor boum
Innuba corripies et pronuba ſiue bubulcus
maritare vel tegere matrimonia .i. ad placitum
Nubo tamen longum: connubia ceu metra poſcunt
.i. ſicut .i. nemus

V ante c
Ante c longa fit u. ceu duco luceo lucus
excipe hi ducenti he ducente hec ducenta
Deme lucerna lucror. et dux ducis atq3 ducenti
anteponas vt nucis. cuculus. crucis
Et ſi preponas n aut c vel r breuiabis
ſicut hoc vbũ .i. funes q̃b⁹ velũ ſurſum trahitur

V ante d
Ante d longa fit v. ceu trudo. deme rudentes

Regule notabiles

hoc v̄bū palus acutus v̄ga emericionis ſterc⁹ capre
Et pudet atq; ſudes rudis atq; ruder ſtudeoq;
fabrico clamo ad inſtar aſini .i.ad placitum
Et cudo.ſed rudo pones ceu metra requirunt
vt bufo bufonis ſed ſemper ꝓducitur
U raro ponis ſup f nec eam breuiabis — U ante f
vt mugio a tugurium.ꝛ ponit ꝓ tugurij.i.vilis dom⁹
U g ꝓduco.tuguriq; tamen memor eſto
vt fugio vt iugum pugil — U ante g
F preeunte vel i vel p debes breuiari
fructus Juger eſt ſpacium terre quod aratur ꝛc
Fruges ꝓducis et iugera mobile iungis
.i.vtile
Et frugi
vt vlulo.pulex .i.pinguedo terre
U ſuper l breuies.vligo demere debes — U ante l
vt gulio.i.leccator.fuligo.i.color.mulio.i.cuſtos muloꝝ
G preeunte vel f.aut m producere debes
auis q̄dā femina anterior pars colli.
Excipitur fulica.mulier gula iungitur iſtis
vt pluma .i.manſuetum
Longa fit v ſuper m.ſic humanū dabo teſtem
terra armus pius a ſum — U ante m
Hinc humus ac humerus humilis ſumus excipiam⁹
vt numerus cumulus tumulus
Si preit n vel c vel t debes breuiare
.i.maieſtas dei gibbus in collo
Numen produco:ſtrumamq; ſimul ſociabo
vt funus .i.inſtrumentum diuidendi ligna
U ſuper n longa.cuneum tunicamq; retracta — U ante n
vt ſtupor lupus planeta quidam
U p corripitur.ſed iupiter excipiatur — U ante p
Lupaq; cum ſtupa ſociatur.et vpupa longa
vt nuper vt rupes vt puppis pupillus pupilla
N preeunte vel r aut p producere debes
indifferēter ponas quia anceps eſt
Sed varies oculi pupillam

¶Sententia eſt ꝙ v ante p corripitur Exemplū.vt ſtupor lup⁹ Sed inde excipiuntur iſta nōia iupiter cupa cū alijs in textu poſitis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

vt muris thuris ante ſocrus .i.dematur
V ante r V producatur ſuper r.nurus excipiatur
inſanit ſocies fex olei ſedes iudicium
Et furit adiungas.muriam ſimul atqȝ curules
producta vt muſa puſio mumuro paucum
V ante s Longa fit v ſuper ſ.ſed deme ſuſurro puſillum
vt tutus a um dcões duaꝝ ſyllabaꝝ .i.excipe
V ante t V t ꝓducunt diſſyllaba.ſed puto deme
marcidus ſicut pellis denſitas virgularū
Putris vti cutis atqȝ frutex vter vtra lutumqȝ
vt butyrum puteus vt puteal corripies
Que polyſyllaba ſunt cum prole ſua breuiabis
alternatus demitur hoc v̄bū deuoro a putreo es ere.i.fetere
Mutuus excipitur et mutio glutio putret
quod facile decurrit .i.fundo .i.ꝓducitur
Futilis addatur cum futio longus habetur
proficuus fruor venter .i.nō ſequit ſuū primitīū.ſ.vter
Vtilis et vtor vterus bene non ſapit vtrem
vt vua vt pluuia fluuius
V ante v V ſuper ſ ſolam produc. dant cetera curtam

ſc ſyllabis hec dictio
De medijs ſyllabis Breuis in medijs datur añ b.ſyllaba teſtis
.i.v̄balia in bilis terminata habentia a ante bilis
Si bilis a ſequitur vt amabilis excipiatur
A ante b .i.leticie deditus .i.ad eandem quantitatem
Et letabundus formamqȝ parem ſociamus
ſc noīa vt cunabulum venabulū eſt inſtrumentū venādi
Que facies in vlum iunges venabula teſtis

¶ Hic conſequenter autor incipit determinare de medijs ſyllabis. hoc eſt quomodo vocales ſe habent ad correptionem vel productionem quando non ponuntur in principio dictionum ſed in medio Et dicit ꝙ in medijs ſyllabis a ante b corripitur. Exemplum vt ſyllaba Sed quando bilis ſequitur illam litteram a tunc talis dictio excipit. quoniam producitur. Exemplum vt amabilis cum alijs excipiendis Et ita ſimiliter eſt dicendum de alijs regulis ſequentibus in a ante b c d vel f ꝛc.corripitur vel producitur prout habetur in textu ꝓpterea verſuum ſententias derelinquo manifeſtas nō ponendo eas

vt phitacus.i.auis q̄dā obſcura locꝰ immūdus
A ante c Ante c fit breuis a.dematur opaca cloaca

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

In medijs

ſc nomē vt cenaculū ſc pluriū ſyll'a⁊ vt voracis loquacis
Quod dat vlum iunges. obliquos addere debes
.i. nōia dua⁊ ſyll'a⁊ nō ſunt ſub regulis de medijs ſyll'is. vt pacꝫ facis
Sed nunqꝫ medijs ſubeunt diſſyllaba nomis
vt lampadis terra q̄dā vel nomē ciuitatis aial q̄ddā
Ante d corripis a. demantur elada eicada A ante d
vl' ſuper ph ictus datus in collo
A ſuper f breuis eſt. colaphus teſtis tibi ſiet A ante f
vt imago ꝓpago vt aſperagus onager .i. aſinus ſilueſtris
Ante g longa ſit a. ſed nomina deme ſecunde A ante g
mare nomen cuiuſdam viri
Sic pelagus pones. his abdenago ſociabis
corripias aliq̄s de italia ſc noia
A ſuper l breuias. velut italus. excipis hec que
declinatio aliquis de auſtria A ante l
Tercia declinat: velut auſtralis manifeſtat
in nominib⁹ neutri gn̄is ornamētum lecti
Produc in neutris obliquos ecce toralis
nomē viri vel nomē ciuitatis adiūgitur nomē viri
Aſcalon eſto breuis ſuperadditur abſalon iſtis
filius vel nepos ytali fili⁹ vel nepos tantali .i. ſuū ꝑmitm̄
Italides et tantalides ſua curtat origo
tali lr̄a ſequente cubiculum A ante m
M ſubeunte breuis datur a. thalamuſqꝫ ꝓbabit

Que faciunt amen producis. vt thimiamen
vt galbanum furnus ſc nomina
A ſup n breuis. vt clibanus: tamen excipis illa A ante n

Que declinabit tibi tercia. ſicut inanis
ſc littera n poma ſilueſtria
Vocali iuncta producitur. vt machiana
vt montanus romonus garganus
Deriuata ſimul nomen gentile lociqꝫ
mons quidā corripio ꝯmis quedā vnguentū quoddā
Sed libanum breuio. ſit arena iuncta balano

Produc obliquos. ſed compoſitiua notato

Iſtis lucanum cum gargano ſuperaddes

vt alapa Priap⁹ eſt ꝓpͥũ nomẽ vel membꝝ virile herba q̄dã
A ante p — A ſuper p breuis eſt. ſed deme priape ſinapis
corripias alienus aiãl ſuauẽ dans odorem
A ante r — A ſup r breuias: vt barbarus hinc zeduara
deme s^c noia vt amarus ſcholaris
Excipe queq̧ vides deriuari manifeſte
s^c grãmatici obulum corripiũt .i. nõ primitiuos
Quidam denarium breuiant. non primitiales
vt calcaris torcularis ſplendor impator excipe
Obliquos produc. iubaris et ceſaris educ
vt cõparis diſparis dulcis pot⁹ nomẽ ducis l' paries ex aſſerib⁹ factus
Compoſitiua nomen. et nectaris aſparis addes
nomen viri vel ſtabulum boum
Boſtaris et caparis rectus quod dicitur herba
¶ Sũma eſt ꝙ a añr in medijs ſyllabis corripit̃. Exemplũ vt barbar⁹. Inde excipiunt̃ quedã nõia de quib⁹ quomodo ſe habeãt ad correptionem vel ꝓductionem manifeſte habet̃ in textu.
correpta velum nauis demas s^c illa noia
A ante s — A ſuper s breuias. vt carbaſus. excipias que
deriuatiua manifeſte ſcies paſtor aſinorum
Deriuata palam cognoſces ſicut agaſo
s^c dcõnib⁹ q̄dã mons omaſus eſt vẽtricul⁹ q̄ ꝯtinet alia viſcera
Longis pernaſum iunges. ſociabis omaſum
breuias eſt vas ad potandum
A ante t — Ante t corripis a. ſicut ciathus. tamen inde
demas dcones vt armatus amatus manifeſte
Excipias voces quas deriuabis aperte
s^c noia terminant̃ adiũges nomẽ viri vel genus lapidũ
Que fiunt in tes ſociabis: ſicut achates
vt noſtratis pietatis abbatis
Iungit nomen in as obliquos. ſic ꝓbat abbas
breuiabis s^c obliquos
Corripies alios. ſunt ſchemata ſtemmata teſtes
ꝓducta vt papauer corpus mortuũ
A ante v — Longa fit a ſup v. tibi ſit ꝑ teſte cadauer
vt abauus attauus tritauus
Compoſitiua notes
vt docebam iuuenis ſine barba
c Nte b longa fit e. ſiet tibi teſtis ephebe
E ante b — excipitur infernus arbor quedam
Demitur hinc herebus eſebon ſimul et terebinthus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Additur elleborus

¶ Nunc ꝯſequenter ſequitur de ſcda vocali ſcꝫ quomodo ſe habꝫ in correptione vel productione in ſyllabis. dicens primo ꝙ e ante b producitur in medijs ſyllabis. Exempluꝫ de quo in textu. vt ephebe. ſed quedam alia ponuntur in textu per modū exceptionis a predicta regula. vt herebus cum alijs ſequentibus

Ante c longa fit e: ſenecam tamen excipis inde — E ante c
vt putredo. hoc heledū eſt currus in quo claudi portant̄
Ante d protrahis e. ſed tu tamen eſſeda demis — E ante d
proprium nomē viri vt andremida
Melchiſedech ſocia. et nomīa que facis in da
ſc curtam. vt bipes bipedis a compes
Pes dat edis cum cōpoſitis. qd compede preſtas
vel ante ph vt cephalus aial quoddā corripitur
E ſuper f dabitur breuis. hinc elephas breuiatur — E ante f
vt elegia locus tricameratus nomen viri
E g corripitur. ſed abeſt triſtega cethegus — E ante g
vt camelus parua nauis
E ſuper l dabimus longam. patet ecce phaſelus — E ante l

Abimelech remoue. debet breuis angelus eſſe
vt racemus locus deſertus excepta
E ſuper m longam. vehemens heremuſqꝫ retracta
ſociatur ſc pdictis ab hyemis locus in quo criſtꝰ orauit — E ante m
Additur his hyemis alemania gethſemaniqꝫ
vt camena nomen mulieris nomen viri
Longa fit e ſuper n. helenam tamen hinc helenūqꝫ — E ante n
.i. nondū ad ſenium peruenit
Et iuuenis. a ſenem. hebenus debes remouere
vt intrepidus edepol
Ante p raro fit e. moueo tn̄ hanc breuiare — E ante p

Excipe preſepe. cuius penultima longa eſt
ſequente vt camera
R ſubeunte breuis datur e. tn̄ excipis erus — E ante r

In ꝓprijs. ſicut galterus. adde ſtateram
ſc nomen vt ſincerus a um
Et deriuatum quod rus tibi terminat aut rum

.i.ſtrennuus vel crudelis pilleus peregrinoꝝ
Ex hoc auſterus producitur atqꝫ galerus
ianitor inferni furia infernalis monſtꝝ quoddā
Cerberus eſto breuis ſunt longa megera chimera
inferiora ſuperioribꝰ illa cōiunctio ab vterus
Infera cum ſuperis iterum breuies vterumqꝫ

Pantheramqꝫ morans cratheram iungis ibex
breuias vt verberis carceris
Corripis obliquos alios varies mulieris
al:qua corripiūtur vt gliſcerium.⁊ aliq̄ ꝓducunt̄ vt miſteriū.
Cumqꝫ rium ſequitur vſu vario reperitur
vt lacheſis hereſis demitur .i.ars diuinandi
E ante s E ſuper s breuis.excipitur diuina matheſis
morbus quidam ſcientia poetaꝝ
Ad placitum freneſis pones.longāqꝫ poeſis
E ante t illa lrā ſequēte vt facetus demis sᶜ nōia
T ſubeunte datur e longo.ſed excipis hec que
sᶜ declinatio vt ſeges lapis in quo naute cognoſcūt ventū
Tercia declinat. iungetur eis ametiſtus
vt ꝑpetis interpretis ab agnes
Obliquos breuies agnetis dicere debes
sᶜ dcōnibꝰ iunge locuples a quies a lebes
Longis aſſocia locuplete quiete lebete
lapis attrahens ferrū vinū ad placitum ponere
Et magnete ſimul. temetum variare ſolemus
vt longeuus a um.coeuus a um
E ante v E ſuper v raro.fiat tamen hec tibi longa
vt calibs .i.dcōnes ꝯpoſite figure
I ante b Ante b corripis i.ſed compoſitiua notabis
sᶜ noia ꝟbalia sᶜ ꝯiugatio indr̄nter poni
Que dat quarta ſolent variari.poſſibiliſqꝫ
¶ Sequitur nunc de illa vocali i quomodo ſe habeat cum alijs conſequenter ad correptionem vel productionem dicens pmo. I ante b corripitur Exemplum.vt calibs Sed ſingulariter ſunt notande dictiones compoſite figure. etiam nomina verbalia de verbis quarte cōiugationis que poſſunt poni indifferenter.vt patet in textu.Ita etiam ſeruandum eſt de alijs conſimilibus quorū ſententie (quia leues ſunt) ſcholarium ingenijs relinquo.
vt angelicus ruſticus dilectus
I ante c I c ſequente breuis dematur apricꝰ amicus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

In medijs ſyllabis

s^c p̄dictis.ps ventris aial quoddā.verecūdus
Additur his vmbilicus formica pudicus
veſtis ferrea geneſtica arbor fluui⁹ q̇dā
Et cum lorica lectica myrica caicus
s^c dcōnib⁹ egenus inteſtinū quoddam
Iſtis mendicus cum veſico ſociamus
herba quedā vt poſtica vt antica
Ac vrtica ſimul et que poſt format et ante
s^c nominib⁹ prolongatur ꝓpriū nomē viri
In proprijs icus ꝓducitur.vt fredericus
ꝓducta in genitiuo quod habet felicis
Longa fit icis ab ix.exemplum dat tibi felix
no^u maſ.ge. s^c curtam a calix corripiet
Sed mas ſolus icis ſicut calicis breuiabit
lapis quidam arbor quedā velox longam
Junges cum ſilice ſalicem.pernix dabit icis
ab illlo vbo .i.quando venit a pernico tunc corripit icis.et eſt idem quod maliciosus
A pernicor icis.a pernico ſic breuiabis
herba quedā vel gūmi auis quedā corripiendo
Maſticem producet phenicem.breuiando
s^c nomen in ntō.niſi.a lodex vermis quidam
Quod dedit ex ni ſi lodicis.bombix dabit icis
vt auidus auarus nomen inſule vel ciuitatis
I d corripitur ſicut auidus.demis abydus Jantes
demes s^c nōia nōia trium ſyllabaꝝ.vt atrides
Excipies et que triſyllaba ponis in ides
s^c predictis filia coronei.et fuit amaſia phebi
Hisqꝫ coronides iungi veteres voluere
noia terminata in ido verecūdia auaricia
Produces ido. ſicut formido cupido

¶ Vt planior habeat̄ iſti⁹ textus intelligētia hoc mō eſt dāda ſm̄a iſtorum vſuum Dicit g̊ ſententialit̄ ſic.ꝙ I añ d corripit̄ Ex^m vt auidus Sꝫ abyd⁹ qd eſt nomē inſule vel ciuitatis ꝓducitur Etiā inde excipiunt̄ noia triſyllaba q̄ terminant̄ in ides. Ex^m vt atrides Et voluit antiquoꝝ. grāmaticoꝝ opinio ꝙ coronides q̄ fuit filia coronei adiungetur Sꝫ nomē terminatū in ido ꝓducit̄ Ex^m vt formido cupido

cum hoc nomine adiunges attendo.s^c dictic nib⁹
Cum deſideriis addes conſedero longis
loca s^c ſyllabas illius nomis exigunt
Pone duas primas dauidis ſicut metra poſcunt

perfidus a fides eſt altera breuis. et dr quaſi perdens fidem
ſed infidus a fido eſt altera longa.
Perfidus infidus. hoc fido fideſqꝫ probabo
vt munificꝰ ſc lrām i corripies
I ante f — I ſuper f ponis raro. ſed eam breuiabis
vt mitigo prodigus ſc noia vt auriga caligo
I ante g — I dabo pre g breuem: ſed que facis in ga vel in go
excipies rector currus obſcuritas oculorum
Demis. vt auriga caligo. ſed abbreuianda
diligo trigoꝰ ꝛ nō oīa ꝯpoſita. qꝛ ſequunt̃ ſimplicia. vt affligo
Quedam compoſita tibi ſunt calige ſocianda
vt agilis labilis nomē neutri generis
I ante l — I ſuper l breuias. ſolum tamen excipe neutrum
vt cubile ſedile ſc deriuata
Cum facies ile. que ſunt a nomine iunges
id eſt iulius q̄ſi quintꝰ a marcio mitis ſimilis
Sicut quintilis breuis eſt humilis parilisqꝫ
largus in cibis. peſtilentialis aptus vel apta nubere
Dapſilis et peſtilens nubilis additur iſtis
vilis vel leuis abilis menſis q̄dā. domꝰ refugij
Exilis longum ſubtilis aprilis aſylum
correpta vt animus dematur pinguis vel diues
I ante m — I breuis eſt ſuper m. tamen excipiatur opimus
ſc excipitur excelſis vt magnanimꝰ. qꝛ ſequunt̃ ſimplicia
Cum quo ſublimis. ſed compoſitiua notabis
frementum productum ſine fermento
zima puto longum. tamen azinus eſt breuiandum
.i. qđ deriuat̃ de q̄rta ꝯiugatōe v̄bi. vt a munio is. hꝫ munimē inis
Et deriuatum de quarta ſit tibi longum
vt dominus accelero. fornax
I ante n — I ſuper n breuis eſt. tamen hinc feſtino caminus
ſc nomina furia infernalis
Excipitur. propriaqꝫ ſimul iunges et erinnis
herba quedam vas ſalis
Iunge ciminum ſiue catinum ſiue ſalinum
.i. deriuatiua quirinꝰ eſt miles romanus
Et deriuatum tibi ſit pro teſte quirinus
de cedro ſocias ſc dcōnibꝰ amarū genꝰ leguminis
Cedrinus iungas predictis atqꝫ lupinum
Pina ſuperqꝫ dabunt tibi longa ſupina propino

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De medijs ſyllabis

pronomen nundine ſunt mercantie
a cras deriuatur introgatiuũ publici conuentus
Craſtinus eſto breuis ſit hiccine nundine iungis
.i.ſtatim granum racemi id eſt per diem meror
Protinus his ſacinũqȝ perendino iungitur. et que
oleaginus biſſinus clandeſtin⁹ ſerotinus faginus
Ex oleo byſſo clam formo ſeroqȝ fago
hoc eſt hyacinctus bombicin⁹ amatiſtinus
Et que hiacinctus bombixqȝ dat ⁊ amethiſtus
vt farina cuthelina excipi
Ante na longa fit i. vult pagina femina demi
artificialis compoſito ſtatera filia cereris parua lama
Machina cum trutina ꝓſerpina lamina iunges
.i.tuba nomen ciuitatis pond⁹ inſtrumẽtũ ferreũ tridẽs
Buccina cum mutina ſeu ſarcina fuſcina iungis

Sit elemoſyna fit patinãqȝ ſimul ſociabis
.i.ex ntis ẽminatis in in. vt delphin inis vt flumen fluminis
Obliquos ex in produc alios breuiabis
vt architypos.i.princeps figurarꝫ .i.pp̄ls habẽs pedẽ ꝯtra nos
Ante p fit breuis i hinc antipos eſt tibi teſtis
id eſt inclinatus hoc verbum adiunges — I ante p
Obſtipum retrahas. ⁊ cõſtipo ſociabis
vt antiquus obliquus productam .i.nequam
Q ſubeunte damus i longam: ſicut iniquus
folliculus cuiuſlibet leguminis aliquod aliquo
Cum ſiliquis reliquos. et compoſitiua notabis — I ante q
vt ſatyra.i.rephenſio demis
I ſuper r breuis eſt. tamen excipis inde butyrꝫ
fatuus carta bombicinata — I ante r
Sic delirus erit ſaphirum iunge papyro
qñ ſaphir⁹ ſ̄cat lapidẽ ꝓducit̃. ſed qñ ſ̄cat virũ tũc corripit̃
Appellans lapidem. ſed pro viro breuiabis
vt elyſium caſia hoc nomen .i.ꝓduces
Eſt ſuper s breuis i paradiſum nõ breuiabis — I ante s

Anchiſes iunge. gauiſus eis ſuperadde
vt paralyſis q̄uis ſit naturalit̃ longa
Precedente para breuiatur leſia longa
vt breuitas .i.exemplum
Eſt i ſuper t breuis. leuitas erit hinc tibi teſtis — I ante t

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

ſc nomina vt heremita deriuata
Que fiunt in ta proprio de nomine ſumpta
ſupple nomina prolongare
Siue loci propriaqꝫ ſimul heremita
eſt exemplum a leui ab heremus
Ut margarita leuita ſimul heremita
ad placitum poneꝫ infirmitas in lingua galline q̄dā veſtis
Ut placet eſt pituita petrus dicit et polymita
vt ſunamitis terſites conſiderabis
Que fiunt in tis aut in tes longa notabis
vt maritus auritus .i.productus
Itus ſi detur a nomine longus habetur
id eſt diues teneris
Et ſic ex cenſu cenſitus dicere debes
corripit.vt ſeruitus vt penitus funditus
Seruus curtat itus. aduerbia ſic breuiabis
cōiugatio .i.habens preteritū vt ſtrepo ſtrepui ſtrepitū
Tercia preteriens in ui dat itum breuiando
.i.alio modo q̄ꝫ in ui.vt peto petiui petitum
Preteriens aliter itum producere debet
breuiat regulariter vt paritum parcium poſcitum
Curtat itum pario vel diſco parcoqꝫ poſco
vt fugio fugitum bibo bibitum vt domitum exhibitū
Que gio dat vel bo. que prima dat atqꝫ ſecunda
vt dormitum ſopitum
Cunqꝫ ſupina dabunt i longam t ſubeunte
ſc producunt peuultimā.vt dormito tas. reperes
Que formantur ab his ito longo reputabis
id eſt cognitus correpta iūgetur ta tum.
Agnitus eſto breuis.ſocietur cognitus illi
participiū in tus terminatū.vt obliuiſcor oblitus
Itus producit quod deponens generauit
hoc verbum corripit vt tuitus intuitus
Sed tuor abbreuiat ea que de ſe tibi format
id eſt prolongantur vas olei .i.aial ꝑticipās de vtroqꝫ ſexu
Et producunt lechitus et hermophroditus
venena ponas fluuius infernalis
Sic aconita locas cocytus ei ſocietur
vt quiris quiritus productos
Nominis obliquos quod in is fiet dabo longos

De medijs ſyllabis

Corripies alios. teſtes cum milite ſoſpes
vt ſaliua producta nomẽ ciuitatis corripienda
J ſuper v longa. niniue tamen eſt breuianda — J ante v
quedã ciuitas vel quidã popul⁹ corripies
St orobus teſtis ꝙ o ſuper b breuiabis — O ante b
ab hac regula de ambo de duo
Demitur ambobus october ſiue duobus

¶ Sequitur nunc de quarta vocali ſcꝫ O quõ ſe habeat cũ alijs litteris cõbinata ad correptionẽ vel ꝓductionem Dicẽs ꝑmo ꝙ o ſup b id eſt qñ precedit b. ⁊ tũc eſt corripienda in medijs ſyllabis Exempluꝫ. vt orobus Inde tamen excipiuntur quedã in textu poſita. vt ſunt ambobus october et duobus a duo deſcendens. Et ſic ꝓportionabiliter ſuo modo ſit alioꝝ verſuum ſententia

vt apocopa curta velocis atrocis excipiantur
Ante c ſit breuis o. tamen obliqui retrahantur — O ante c
vt podus breuias quidã liber in biblia
Ante d corripis o velut exodus. hinc ꝓcul eſto — O ante d
hoc nomẽ iungendi
Herodes et ei cuſtodes ſunt ſociandi
vel ph. vt ſacrophagus. q̄dã figura vel q̇dã mod⁹ loq̄ndi
O ſup f breuis eſt. tibi ſit apoſtropha teſtis — O ante f
curta ſermo caprinus
Eſt ſuper g breuis o. velut egloga. ſed remouebis
ſociant .i. congregatio iudeoꝝ
Que g vocali ꝑiungunt vt ſynagoga
ante correpta proles teſtatur
O ſup l breuis eſt: illud ſoboles tibi monſtret — O ante l
id eſt ſunt illi qui ferunt vnguẽta
demas dicit̃ per vicos ad vendendum
Excipias illud qd̓ fertur pharmacopole

O ſup m breuis eſt. ſalomon ſic eſſe probabit — O ante m
sᶜ noia .i. que ſunt neutri generis eſt q̄dam arbor
Que ſeruant neutrum genus excipe. ſicut amomum
ꝓducta vt ſymonis quidã pãn⁹ in q̇ voluunt̃ mortui ſm̄ iudeos
Longa ſit o ſuper n. ſed ſyndonis excipiatur — O ante n
quedam regio q̄ſi duos h̄ñs ordines quedã ciuitas
Sardinis atqꝫ diaconus et turonis ſociatur
lapis vel ppl̄s ciuitas populus quidam
Chalcedonis redonis ac vaſconis aſſociabis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

ppl's quidam ſcꝫ terminatoꝝ in o. vt macedonis
Ligonis ac britonis atqꝫ obliquos ꝓpriorum
ad drām eoꝝ que nō deſignant locū iungere
Que loca deſignant predictis addere debes
vt babilon onis demes nomen loci
Cum ꝓprium ſit in on: tn̄ excipies calidonis
ꝓprium nomē dulcis cantus .i. pecunia male acquiſita
Simonis harmonicus et mammona tu breuiabis
regula clericalis curta dyabolo p̄t breuiari vel ꝓduci
Canonis eſto breuis cum demone. ſydonis vt vis.
caropus eſt dictio greca. ⁊ eſt via cartuloſa. vel eſt color in vrina
P ſubeunte breuem facis o. caropus dabo teſtem
O ante p quidam fluuius tercia pars terre lapis precioſus
Aſopum retrahas europam ſiue pyropum

Ut placet eſt canopus iſopus quoqꝫ iungere debes
ante corripias nomen mulieris vel ciuitatis
O ſupr breuies. ſephoram teſtem tibi ſumas
O ante r vt a canor canorus a ſapor ſaporus a ſonus
Deriuata palam produc. patet ecce ſonorus
vt honor honoris adde
Nominis obliquos quod in or ſit iunge. ſed arbor
memoris caſtoris rhetoris marmoris equoris
Et memor et caſtor rhetor ſeu marmor et equor
abbreuiauerunt ſcꝫ obliquos quidam mons
Corripuere ſuos. ſed longis adde piloꝝ

Et quedam ꝓpria ſunt obliquis breuianda
.i. maſ. ge. vt lepos oris. flos floris. ebur eboris. et pectus pectoris
Mas facit os oris. que dant ur et us breuiabis
vt mendoſus exemplificat quidam piſcis marinus
O ſuper s longa. ſic teſtificatur aloſa
O ante s vt egrotus azotū eſt nomē caſtri in terra philiſtinoꝝ
T ſubeunte dabis o longam. ſicut azotum
O ante t quia ſequuntur ſus ſimplicia. vt antidotum. aliquociens
Que componuntur diſcreta mente notentur
O an̄ v raro inuenit̄. ſꝫ qn̄ repit̄ ꝓducit̄. ſꝫ ꝯta ſequuntur ſua ſimplicia
O ante v O ſuper v raro. ſed compoſitiua notato
U ante b
Ante b ſit breuis v. ſed demitur inde ſaluber
U ante c producimus vt lactuca. feſtuca. eunuchū. caducum
Uc ꝓtrahimus. quotiens a vel v ſubit aut c

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

In medijs ſyllabis

Manduco iunges fiducia his ſociato
vt lucet pollux nomē viri vel ſignū celeſte
Cetera corripies. pollucem non breuiabis
vt teſtudo conſuetudo māſuetudo dematur
Ante d longa fit v. pecudis tamen hinc retrahatur — V ante d
producta vt lanugo erugo
Ante g longa fit v. tamen hinc ſit coniuge dempta — V ante g
prolongas vermis aq̄tilis. q̄ etiā dicitur hirudo
Sugo producis. ſed ſanguiſugam breuiabis
vt ſedulus corripe nomē gentile blandior
V ſuper l breuis getulus adulor adempta — V ante l
sc nomina sc declinatio. vt curulus
Que declinabit tibi terna longam notabis

Nomina. ſed zabulon breuiabitur. hercule iuncto
sc predictis iunge .i. p̄mi. m̄ qd̓ eſt ſpeculor vel ſpecula
His ſotular ſocia. ſpecular breuiabit origo
p̄ſul eſt ille qui preeſt alijs in dignitate .i. ribaldus
Obliquos breuies vt preſulis et nebulonis
.i. ſine lumine. ⁊ poteſt accipi pro in ferno
V dabimus ſup m longam tibi. ſicut alumen — V añ m
Incolumis contumax demis. et autumo iūges
lacuna. i. pua foſſa que ꝓuenit in facie ex nimio riſu
V ſuper n longa dabitur pro teſte lacuna — V ante n
vt vpupa vitupero q2 ponūtur ſcd̓m exigentiā ſimpliciū
V ſuper p breuias. ſed compoſitiua notabis — V ante p
vt piurus hoc nomen .i. excipitur
V ſuper r longa. ſed purpura ponitur extra — V ante r
abbreuia vt parturio eſurio
Corripe verba quibꝰ meditatio conuenit. et que

Sunt forme ſimilis et luxurio ſociabis
planeta vel non viri q̄ preeſt centū. fantaſtice apparitiōes
Mercuriūq3 notes. et centurio lemureſq3
vt murmuris gutturis terram excipere
Obliquos breuies. tellurem demere debes
vt ceruſa prout eſt quidam color nomen fluuij
V ſuper s longa. tibi ſit pro teſte ceruſa — V ante s
vt cornutus cicuta corripienda
Pre t longa fit v. tamen arbutus eſt breuianda — V ante t

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

qꝛ aliq̄n corripiunt̄. vt diſputo. aliq̄n ꝓducunt̄. vt imbutꝰ
Compoſitiua notes. ſed computo diſputo curtes
corripies. vt induuie diluuium
U ante v
U ſuper v breuies. ſunt exuuie tibi teſtes

¶ Sequitur de vltimis ſyllabis

vt vltra citra .i. ꝓductam corripies
dictiões in a
Dcis ſine dabis a longam. ſed breuiabis
vt muſa vt pectora vt o muſa iungēdo
Rectum cum quarto caſu quintum ſociando
demas ntūs vt andreas
Hinc tamen excipias cū rectus in as tibi fiet
sᶜ caſum ſicut productum
Inde vocatiuum velut andrea dabo longum
in nōibꝰ numeralibꝰ .i. pñt ꝓduci ⁊ corripi vt triginta
In numeris ginta ſint ad placitum tibi danda
poſtea. antea. preterea. ꝓpterea. qñ ſunt vna dictio tunc a ꝓducit̄
ſed qñ ſunt due dictiones tunc a corripitur
Poſtea non breuia. niſi fiat dictio bina
Ut puta corripies. ita vel quia iungere debes
.i. longum nominis vt manna paſcha egea
Productum greci rectum quandoq꜠ notaui

¶ Hic autor dete̅minat de vltimis ſyl'lis ꝓcedēdo ſm ordinē vocaliū. vt prius dcm̄ eſt Et p̄mo de illa vocali a. dicēs ꝙ a in fine voc꜠ poſita ꝓducit̄ Exᵐ vt vltra citra. Iñ tñ excipiunt̄ ntūs accūs et vtūs. Exᵐ vt muſa pectora. et h̄ eſt veꝝ niſi qñ ntūs illoꝝ obliqꝝ terminat̄ in as qꝛ ille vtūs andrea ab andreas ꝓducit̄. Sed noia numeralia ſunt ad placitū ponenda. Et illa dcō poſtea ꝓducit̄ qñ eſt vna dcō. ſed qñ ſunt due dcōnes tūc corripit̄. Itē vt puta. ita. et qꝛ corripiunt̄. Sed nti nominū grecoꝝ in a terminati qñq꜠ ꝓducunt̄ Exᵐ vt egea

.i. breuis. vt amare .i. multa inde excipiūtur
E
E correpta datur. exceptio multa paratur

¶ Sm̄a eſt ꝙ e in vltimis ſyllabis corripit̄ Exemplū vt mare. ſed oia alia q̄ ſequunt̄ in textu ponunt̄ ꝑ modū exceptōis. Vñ volens huiōi intelligere debet p̄mo notare ſententialiter intelligentiā principal'regule Scdo debet notare exempla q̄ inde correſpondēt illi regule Tercio ſi q̄ ſint exceptiones a p̄ncipali regula predicta ꝙ illas notat. qꝛ ꝑ hoc multoꝝ vitat errorē in argumētationibꝰ ⁊ etiā in īterrogatiōibus

.i. dictio greca vt pentecoſte .i. luna
Grecum nomen in e produc. teſtis tibi phebe
vt muſae sᶜ declinationis
Declines ꝑ ae dipthongon nomina prime

De vltimis ſyllabis

abltõs sᶜ declinatione ꝓductos
Et caſus ſextos in quinta dicito longos
ꝓductā a fames. qꝛ olim fuit quinte declinatõis
Longum pone fame. quouiam famei dedit ante
.i. ꝯtᵃ de noib⁹ quinte declinatõis. vt meridie pridie
Et que componis de quinta longa notabis
illa ꝯiūctio aduerbiū .i. exempla
Quare quotidie tibi ſunt teſtes. hodieqꝫ
ꝓductā illā ſcdam ꝑſonā pn̄tis imꝑatiui. vt moue ſtude
Longam pone doce. ſimilis quoqꝫ tempora forme
vt achate eneide caliope vlixe vti caſus ꝓductum
Eqꝫ vocatiuum dat nomen in es tibi longum
.i. aduerbia deſinētia a noib⁹ .i. regulariter
Nomen longa dabit aduerbia. ſi tamen apte
.i. ꝯꝑatur a iuſtus iuſtior iuſtiſſimus
Comparat. vt iuſte. ſed nec bene nec male crede
ſed corripienda eſſe .i. nullum eoꝝ ꝯꝑatur regularitᵉ
Producenda fore. quia neutrum comparat apte
hoc aduerbium .i. qꝛ non deriuat̄ a nomine
Sepe breuem ponis quia non a nomine ſumis
.i. ſuꝑlatiui vt iuſtiſſime ꝓducta
Summi cuncta gradus aduerbia longa notamus
noⁿ relatiū ꝓductum ſcꝫ qn̄ eſt cõiuctio
Que nomen longumqꝫ. notans et. erit breuiandū
illa ꝓnomina ꝓductis illas ꝑpõnes iunges
Me. te. ſe. longis. ſimul e. de. pre. ſociabis
.i. cõiūctiones adiūctiue aduerbia prohibendi
Ne niſi cum dabit an produc. fermeqꝫ fereqꝫ
cõiūctio diſiūctiua .i. qn̄ ve eſt interiectio ꝓducit̄
Aut ve facit curtam. dabit interiectio longam

vt dn̄i magiſtri vt colchi tybri vti caſus
i Dabitur longa. quedam volo demere greca

¶ Sm̄a eſt. qꝫ i in vltimis ſyllabis ꝓducitur Exemplum vt magiſtri domini. Sed quedam nomina greca ſunt excipienda Exemplum vt colchi tybri. Et illa que ponuntur in textu poſſunt indifferenter poni quia excipiuntur ibi (Sed mihi ſiue tibi ꝛc.)

iſte dcõnes hic poſite. pn̄t poni ad placitum
Sed mihi ſiue tibi ſibi vel niſi vel quaſi ſemper
qꝛ vltima ſyll'a eoꝝ poteſt breuiari vel ꝓduci
Ad placitum ponis. et vbi vel ibi ſociabis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

vt ſicubi necubi
Et ſua compoſita ſunt illis aſſocianda
.i.ad placitum .i.dcōnes in o terminatas
O tua metra petunt o ponis. deme dtōs
vt dn̄o magiſtro decens eſt productos
Ac ablatiuos. quoniam decet hos dare longos
.i.dcōnes vnius ſyllabe. vt do ſto longa
Que monoſyllaba ſunt ſemper ꝓducta manebunt
ħ eſt gerūdia in o deſinētia pn̄t finalē ſyllabā ꝓducere vel breuiare
Deqꝫ gerundiuis tua conſule metra locandis
.i.longa. vt cornu gelu .i.obſeruatur
U Producta datur. exceptio nulla paratur
ab ad et tum corripere
B D T m Que dant b vel d t vel m debes breuiare
.i.dictiones ſyncopatas .i.dcōes diphthongatas .i.dcōnes cauſantes poſitionem in vltima ſyllaba
Excipe conciſas diphthongos et poſituras
pro audiuit. eſt aut eſt exm de dicunt eſt exemplum
exm de ſyncopa diphthongo de poſitione
Audit aut dicunt. ex hoc teſtes tibi fiunt
C C longam ponis. nec lac donecqꝫ remotis
hic aduerbiū pt produci vel breuiari
Hic poni poterit metri ceu regula poſcit
vt animal hanibal prolongare
L L breuiare dabo. ſed nil producere quero
qꝛ etiā producitur vt michael dꝛ ad drām latinoꝝ vt mel
Ol vt ſol iungis. et in el que barbara ponis
sc noim barbaroꝝ in el ſcꝫ in poetis
Iſtorum multa tamen inuenies breuiata
vt titan pean quin illa dictio dematur
N N producta datur. ſed forſitan excipiatur
aduerbiū ꝑpoſitio ꝑpoſitio ꝯpoſita aduerbiū ꝑpō ꝯpoſita
Forſan et in. tamen atqꝫ dein iungas an et exin
ntūs vt egea egean accō corripi
Recus in a greci facit an quarto breuiari
.i.correpta vt nomē nominis. carmen carminis
Si breuis eſt creſcens genitiuus in ante ſupma
Ex hoc in recto decet n poni breuiando
Quartus caſus in on ſolet in greco variari
sc in on sc ſolet. vt canon. noia neutri gꝫ. vt diapaſon
Rectus produci. niſi neutra. ſed hec variabis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Regule notabiles

dcōnes in r   vt ceſar pater   .i.dcōnes vnius ſyllabe
R breuiando loca. que ſunt monoſyllaba demas   R
.i.exempla   veris paris   sc noia   ɔpoſita a par
Teſtes ſunt ver par. et que ab hoc ſumis vt impar
ɔpoſita a par   in pluribꝰ autoribꝰ   inuenimus
Que tamen in multis breuiata locis reperimꝰ
ꝑpoſitio vbū cordis viri   ſupmū elementū
Et breuis eſt perfert et cor vir terqꝫ. ſed ether
ciphus   pluuia   modernoꝝ   hoc nomen
Et crather imber vſus producit et aer
illam lrām   .i.cuilibet ꝑ ſe adiungi
S lego vocali diuiſim cuilibet addi   S
ideo facilius   .i.vel breuis vel longa
Hinc leuius ſcitur que ſyllaba quanta locetur
non in as terminatū   corripies
As longam ponis. vt muſas ſed breuiabis   As
vt pallas adis vel ados   archas adis vel ados
Nomen in as grecū. quod ponit in os genitiuum
indrīter ponit. pl'is numeri   sc declinatio. accm̄
In greco variat pluralem tercia quartum
vt ſedes   illa ꝑpoſitio   dematur
Es ꝓducta datur tñ hinc penes excipiatur   Es
a vbo ſum es eſt   ab aſſum a poſſum   corripies
Es cum compoſitis vt ades potes abbreuiabis
.i.gtūs ꝑris creſcentiā hñs   penultimā ſyllabā
Obliquis creſcens qui corripit anteſupremam
in ntō   hoc nomen
In recto facit es curtam teſtis tibi miles
hoc nomen dea frugum   producta
Sed res atqꝫ ceres et ſpes ſunt longa ſedeſqꝫ
.i.ntūs   nequit   corripi
Rectus qui tenet i ſuper es neſcit breuiari
pro q̄uis sc ntūs   .i.penultima ſyllaba
Cum tenet hic e breuem tamen ante tis in gtō
parietis abietis   .i.ꝑdeceſſores noſtri
Ut paries abies. ſic vſi ponere patres
q̄ſi diceret q̄ iſte dcōnes cauſa neceſſitatis pn̄t breuiari
Forte tamen ratio concederet in breuiando
sc poete   hoc nomen   vt cc̄ pes tripes
Multi dant longam pes et ſua compoſitiua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

vt panis canis abltm̄ excipies
Is Is breuias. ſextum caſum trahes atqꝫ dtūm
adiungas vt vis lis vt q̃ʒuis
Cunqꝫ ſuis addes monoſyllaba cōpoſitiuis
in ntō ſingulari hoc nomē. hoc ꝓnomē. ħ aduerbiū
In rectis breuio quis et is bis eis ſociando
ꝓducta vt velitis auditis
Accentu longa verbi perſona ſecunda
in pl̄ali numero .i. in ſingulari numero
Plurali numero. facit is longam preeunte
poſſitis velitis auditis
Hinc tibi ſint poſſis pro teſte veliſqꝫ vel audis
producit ntūs ħ eſt ſi gtūs ꝓducit penultimā ſyll̄am
Protrahit is rectus ſi protrahit i genitiuus
creſcentiā noⁿ ppl̄i et hꝫ ſamnitis in gtō ꝯiũctio aduerſatiua
Creſcens. vt ſamnis longamqꝫ dabit tibi q̃ʒuis
vt dn̄os dꝛ ad dꝛãm os oꝛis qͦ ꝓducit
Os Os longam ponis. tamen excipiat̄ os oſſis
hoc nomen coꝛripis
Cūqꝫ potis dabit os breuias. vt cōpos et impos
vt pallas vt pallados
Nomen in as grecum breuiabit in os gtūm
ntūs sᵉ nominis quedam inſula coꝛripi
Rectus in os greci ceu delos habet breuiari
vt vulnus vt thus mus
Vs Vs curtam ponis. tamen hinc monoſyllaba demis
Et notant̄ nominant̄ iſti caſus. qꝛ terminant̄ in us ꝓductā
Declinans quarte genitiuum. treſqꝫ ſequentes
.i. ntm̄ accm̄ vtm̄ plurales
Plurales ſimiles caſus. producere debes
vt virtutis ſalutis
V gtūs habens longam: ſolet us dare recto
ꝓductā .i. exemplo telluris ſalutis
Longam. pro teſte tibi ſit telluſqꝫ ſaluſqꝫ
lꝫ palus hꝫ u longā in penul. gti. ſ. paludis. tn̄ ꝺm Hora. coꝛripit
Tu tamen horati doctoꝛ palus abbreuiaſti
reperies vt panthus melampus
Inuenies aliqua grecoꝝ nomina longa

¶ Finita Tercia parte Alexandri·
Sequitur Quarta pars

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

.i.accentuatões diuerſas poſt hoc
Accentus varias decet hinc
diuidere .i.regulas
diſtinguere normas

Incipit q̄rta pars

❡ Incipit accētus metricus antiquus ſiue moder‑nus magiſtri Alexādri (metricus) dico ad differen‑tiam accentus proſayci (antiquus ſiue modernus) dico. q2 de vtroqȝ tractat̃. et ꝑmo de moderno. ſcdo de antiquo. ibi (Accentus normas Et dt primo (decet) nos (diſtinguere). i. diſtinguēdo declarare (vari‑as normas accentus). i. diuerſas regulas (hinc). i. poſt ꝑdicta.

.i.depreſſus .i.medio mō ſe habēs .i.eleuatus
Eſt grauis accentus. eſt et moderatus. acutus
ſupple accētum tenuerunt. i. antiquoꝝ
Et circumflexum multi tenuere priorum

De accentu modernorū.

❡ Dicit ꝙ triplex eſt accent⁹. ſ. grauis moderat⁹ et acutus (Et multi priorum) id eſt antiquoꝝ tenuerunt (circumflexum) accentum

Accentuū ali⁹: Grauis, Moderatus, Acutus, Circūflexus

Accētus eſt certa lex. i. regula ad eleuā‑dam vel deꝑmendā ſyllabā vniuſcuiuſ‑qȝ particule orōnis Et habet fieri caſu‑alit̃ in lr̃a. initialr̃ in ſylľa. additialiter in dcōne. particulariter in orōne

s^c accentus .i.deſcendit .i.non aſcendit
Hic grauis eſt qui deprimit̃. nec tendit in altum
inchoabitur s^c eleuatur s^c accentus
Ut grauis incipiet. ſed in altum tendit acutus
ꝓ et .i.medio mō ſe hȝ inter acutū ꝛ grauē s^c accētus
Atqȝ grauis medius et acuti ſit moderatus

Et circūflexus grauis in primo. ſed in altum
extenditur s^c accentum terminat̃ s^c modernoꝝ
Tollitur. inqȝ grauem recidit. ſed ceſſit ab vſu

❡ Hic declarat ſpēs accēt⁹ dicēs (ꝙ ḡuis accēt⁹ ē ille q̇ deꝑmit̃. nec tē‑dit in altū). i. q̄dā deꝑſſione ꝯq̄ſcit. Acut⁹ ē ille q̇ incipit vt ḡuis. ſȝ ten‑dit in altū (Moderat⁹ ꝟo eſt qui hȝ mediā morā ḡuis ꝛ acuti Circum‑flexus ꝟo incipit vt grauis et poſtea tollitur in altum. et iterū recidit in grauem. ſed ceſſit ab vſu modernorum.

s^c ſyllabis s^c ſyllabis .i.nunc apud modernos
In primis medijſqȝ modo regimus moderato
dcōnes .i.vltima ſyllaba
Uoces accentu finis regitur ſub acuto

❡ Di^t ꝙ moderat⁹ accēt⁹ hȝ fieri (modo). i. apud modernos in ꝑmis et medijs ſyllabis. Et appellat̃ media ſyllaba quecūqȝ eſt inter primā et vltimam Accentus ꝟo acutus hȝ fieri in vltimis ſyllabis tm̄ Gra‑uis vero accentus poteſt eſſe in quacūqȝ ſyllaba.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De impedimentis accentus

s^e accentum vltima ſyllaba tenet
Accentum. per quem regitur. vox vltima ſeruat
s^e accentū magis ꝓprie s^e ſyllaba
Aut hunc iunctaꝝ proprius tenet vna duarum
s^e accentum s^e ſyllaba ſcꝫ moderato ꝛ acuto
Datqꝫ grauem iure. quecūqꝫ carebit vtroqꝫ
s^e accētus s^e ſyllaba ſcꝫ moderato ꝛ acuto
Nos ſolos vſu debes ſeruare moderno

¶ Hic autor ꝓbat ꝙ nos non habem⁹ niſi accentū grauem acutum et moderatū. Et dt ꝙ vltima vox. id eſt vltima ſyllaba ſeruat accentum moderatum vel acutum. Et quecūqꝫ ſyllaba caret vtroqꝫ. id eſt moderato ꝛ acuto accētu dabit grauem accentū Et ſic ptꝫ ꝙ nos non habem⁹ niſi tres accentus. ideo dicit (Nos ſolos ꝛc.)

.i. dictio vnius ſyllabe facit
Accentum tibi vox monoſyllaba reddit acutum
s^e monoſyllabe dictiones
Sunt quedā quib⁹ eſt grauis accentus quaſi nullus
.i. cōiunctiones .i. prepoſitiones
Vt coniunctiue voces et prepoſitiue.

¶ Cauſa hui⁹ eſt ꝓpter encleſim. q̄ꜫ hn̄t coniūctiones ſup accentū precedentē. ꝓpter caſuale cui deſeruiunt p̄poſitiōes. Hic ſpecialit̄ diſtinguit accentū dictionū in q̄bus eſt. ꝛ hoc facit vſqꝫ ad illam ptem (Accentus normas) Et p̄mo in dictionib⁹ monoſyllabis Et dt ꝙ ipe monoſyllabe dictiones ꝓferunt̄ acuto accētu. vt dos ꝛ flos. Deīn dt ꝙ ſūt quedā monoſyllabe dcōes q̄bus eſt ḡuis accent⁹ q̄ſi nullus. i. nō omnino grauis. vt ſunt ꝯiunctiones ꝛ prepoſitōes monoſyllabe

.i. dcō hn̄s tm̄ duas ſyllabas tenet
Dictio cui. tm̄ duplex eſt ſyllaba. ſeruat
s^e ſyllabam .i. ſiue ſit lōga ſiue breuis
Accentum ſupra primam. ſit longa breuiſqꝫ

¶ Dicit ꝙ dictio duaꝝ ſyllabaꝝ tm̄ ſeruat accentū ſupra primā ſyllabam. ſiue ſit ipſa longa vt ꝓles. ſiue breuis vt honor. Si longa cauſa eſt. qꝛ ſyllīa longa tenet duo tpa. Si breuis hoc fit ꝓpter euphoniam. ſiue ad drām dictionū interrogatiuaꝝ que in fine acuuntur

Hic agit de impedimentis accentus

illa cōiūctio illa p̄poſitio ſicut illa p̄poſitio. i. ſimul
Ergo pro cauſa. circum puta. pone vel vna
.i. cū ſint ptes indeclinabiles s^e ſyllabas
Non declinata ſuper extremas acuuntur
aliter .i. drn̄tia dictionum
Sic alias acuit. facit hoc diſtantia vocum
vt eo illo iſto deriuas
De ꝓnominib⁹ aduerbia. q̄ facis. addas
illa dcō .i. duaꝝ ſyllabarum
Huic acuendo ſonat ſi fiat ſyllaba bina

Regule notabiles

¶ Dicit ꝙ ergo qn̄qȝ poniť ꝓ cauſa. vt in Ouidio Illi⁹ ergo viuimus et circū p̄pō (puta). i. ſicut (pone) p⁹. i. ꝓpe (vna). i. ſiľ (aľs). i. aliť vľ in alio loco (nō declinata). i. cū ſint ꝑtes indecliabiles acuunť ſuꝑ extremas ſyllas Cāni ſubdit dicēs (facit h̄ diſtātia vocū) q̄ſi dicēt ꝙ acuūtur in fine ad d̄ram ipſaꝝ dcōnū qn̄ aliud ſcant ergo ſcȝ cōiunctionis circa nominis a circus. puta et pone xboꝝ. vna nomīs. ⁊ alias nomīs. qꝛ tunc acuuntur in p̄mis ſyllabis. Deī dicit ꝙ aduerbia a pronominib⁹ deriuata ſimiliter acuuntur in fine. vt hic illic iſtic. Huic etiaȝ acuitur ſi per diereſim duaꝝ ſyllabaꝝ efficiať.

hoc ꝓnomē h̄ nomē vt ij dij

Ij profers et dij debet tamen ij dupla ſcribi

¶ Dicit ꝙ hoc ꝓnomē ij et hoc nomē dij debēt ꝓferri per ſimplex i. et debent ſcribi per duplex ij

.i. ois dcō barbarica et greca .i. ſm latinā declinationē

Omnis barbara vox non declinata latine

sᶜ ſyllabā tenebit

Accentum ſuꝑ extremā ſeruabit acutum

.i. qn̄ declinať ſcd̄m latinā declinatōeȝ

Noſtra ſed accentum dat declinatio noſtrum

¶ Nota ꝙ dictionū alie ſunt barbare. alie grece. alie latine. De barbaris ⁊ grecis d̓t ꝙ acuunť in illis caſib⁹ in q̇bus non ſequunť latinā declinationē. Cauſa eſt vt noteť differentia inter ipſas et latinas Si xo ad noſtrā declinationeȝ reducantur tunc faciunt accentum nr̄m ſcilȝ in prima ſyllaba. et hoc eſt qd̓ d̓t (Noſtra ſed accentum. ⁊c̄.)

.i. coniunctio encletica .i. ſyllabe

Attrahit encletica vox accentum ſibi vocis

.i. precedētis sᶜ accentū. i. vltima ſyllaba. tenet

Premiſſe. ꝙ eum finalis ſyllaba ſeruat

¶ Dicit ꝙ vox encletica vt qȝ. ve. ne. attrahit ſibi accentū vocꝭ p̄miſſe .i. precedentis ſyllabe. qui quidē accētus debebat cadere ſuꝑ primam ſyllam dcōnis ſequentis. et ꝓpter encleticā vocem cadit ſuper finaleȝ ſyllam. vt cū d̓r putaſne. Habet em̄ encleſis fieri in partib⁹ indeclinabilibus. et quia cōiunctio eſt magis indeclinabilis q̄ȝ alie partes orationis. ideo per ipſam tantum fit encleſis.

dcōnis ſyncopate tenet

Accentum vocis conciſe. littera ſeruat

retineret sᶜ accentum dictio

Que ſeruaret eum. ſi vox pfecta maneret

sᶜ littera .i. generalis norma

Que ſibi ſi deſit. huic publica regula ſeruit

sᶜ iam dicta locum dabit

Regula vocali cedet tamen ipſa ſequenti

¶ Cōſtrue (lr̄a) ſcꝫ vocalis (vocis) .i. dcōnis (cōciſe) .i. ſyncopate (ſeruat eum) ſcꝫ accentū quē (ſeruaret ſi vox .i. dcō (maneret pfcā) .i. integra. ⁊ hoc eſt verꝫ ſi vocalis maneat in dcōne. qḋ ptꝫ in iſta dcōne deum ꝑ deoꝝ. letus ꝑ letatus. tūc illa dcō ſubiacet regule cōi. vt innuit iſte vſus (Que ſibi ſi deſit) Dicit vlteriꝰ ꝙ regula ipſa ꝗ̄ dicta eſt ſuperiꝰ (cedet) .i. locū dabit communi (vocali ſequenti) .i. dum vocalis ſequatur vocalē dcōnis ſyncopate Hoc ptꝫ in hac dcōne audijt. Primo em̄ dicebamꝰ audiuit. ⁊ cadebat accētus ſup̄ illā ſyllām di. et licet i maneat in dcōne ſyncopata. tñ̄ ſupra ipſam non cadit accētus precedentis ſyllabe. Et hoc iō eſt. quia vocalis ſcꝫ i ſequitur

tenet .i. dictio pluriū ſyllabaꝝ ſc ſyllabam
Accentum ſeruat polyſyllaba vox ſup illam
ſc ſyllā p̄cedit ſc ſyllabā ꝓducta ſc ſyllaba
Que preit extremam. ſi longa ſit hec aliter non
correpta manet .i. ſup antepoſitam ſyllām
Si breuis eſt ſedet accentus ſuper ante locatam
pro vel ſc ſyllā correpta ſc accentum
Siue ſit illa breuis. ſeu longa. tamen tenet illum

¶ Datis duabꝰ regulis. ſ. de monoſyllabis ⁊ diſſyllabis dcōnibꝰ nunc intēdit de polyſyllabis Dicit ergo ſi penultima dcōnis polyſyllabe fuerit longa accentꝰ p̄cedētis ſyllabe cadit ſup illam. vt maieſtas Si vo fuerit breuis cadit accentus ſup añpenultimā ſyllām. vt bonitas ſiue illa antepenultima fuerit breuis vt bonitas. ſiue longa. vt ſanitas. tñ̄ tenet illum ſcꝫ accentū. ⁊ hoc ſup añ penultimā ſyllabam.

tenet ſc ſuis hoc vbū ħ vbū
Accentum ſeruatꝭ cum cōpoſitis facit ⁊ fit
pro qñ vt malefacio tenet
Dum vox compoſita vocalem ſeruat eandem

¶ Hic au. ponit exceptionē a reglā p̄dcā dicens. ꝙ facio et fio cū ſuis ꝯpoſitis eandē vocalē retinentibꝰ ſeruāt accentū ſimplicis dcōnis vt bñfacio calefacio. Si vocalis muteꝛ̄ ſubiacēt regule cōi vt inficio.

hoc aduerbiū vt aliqñ .i. breuiter ꝓfertur
Quando compoſitum feſtinat et inde. licet ſint
producta locabis vt deintus vt delōge. hoc aduerbiū
Longa. ſimul pones intus longeqꝫ deinceps
His orſum iunges. ſic dicas forte ſeorſum

¶ Dicit ꝙ (qñ ꝯpoſitū) vt ſi qñ (et inde) vt deinde (intus) vt deintus (lōge) vt delōge (⁊ deinceps lꝫ ſint lōga) in penultima ſyllā. tñ̄ habēt accentū p̄dominantē in antepenultima ſyllā. et hoc ideo ne videanꝛ̄ eſſe due dcōnes Deīn dt (His orſum iūgas) .i. ꝯpoſita ab orſum vt deorſum Et alij habēt ſic (Vtiqꝫ deniqꝫ pones) In his em̄ cadit accentus ſup antepenultimā dictionis ſcđm Priſcianum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

illam dictionē morando illam dcōnem
Pleraqꝫ proferre cunctando vel vtraqꝫ diſce
Dicit tu diſce proferre pleraqꝫ vel vtraqꝫ cunctando id eſt moran do ſuper penultimam ſyllabam.

Barbarus el acuit. obliquis regula ſeruit
Dicit ꝙ noīa barbara in el finita in nrō hn̄t accentū acutū in vltima ſylla. vt michael gabriel iſrael. ⁊ ſic excipiunt a regula. ſed in obliquis hn̄t accentū ſup penultimā ſyllabā ꝑ regulā ſuperius datam. et ſic ſer uant nr̄m accentum Cōſtrue (barbarꝰ) .i. nomē barbarū (acuit el) ſed regula de accentu (ſeruit obliquis) qꝛ nr̄o accentu ꝓferunt
.i. ꝑdicte exceptiōes modum variare
Hec excepta ſolent vſum mutare legendi

Hunc etiam mutat lector ſi queſtio ſiat
Autor excuſat ſe dicēs ꝙ (hec excepta) .i. ꝑdicte exceptōnes (ſolent mutare vſum legēdi (Quidā tamē ꝑ hypallagē legūt dicētes (vſus legēdi ſolꝫ mutare h̄ excepta) ꝑdcā. Deī dt ꝙ (lector mutat huc) icꝫ vſum legēdi (ſi queſtio) .i. interrogatio (fiat) qꝛ tūc dcōnes in fine acu untur. ſ. qn̄ interrogatiue ponunt. q̄ alias forte deberent grauari.
ſc noīa proferre
Greca per accentum debes formare latinum
Nūc dt ꝙ noīa greca dn̄t ꝓferri ſm accentū latinū. et h̄ intellige qn̄ reducunt ad declinationē latinā aliť nō. vt ptꝫ in h̄ nōie helena greco (et latino.
regulas modus antiquoꝝ
Accentꝰ normas legitur poſuiſſe vetuſtas. De accentu antiquorum
ſc normas tenendas
Non tamen has credo ſeruandas tempore noſtro
Autor ſuperiꝰ dixit de accentu modernoꝝ. nūc dt de accentu anti quoꝝ qui tn̄ non eſt ſeruādus tpe nr̄o Sed de ipſo ponit veteꝝ regu las. vt ſi reperiamꝰ libros veteres ꝓnūciare ſciamus
.i. naturaliter dictio vnius ſylle
Si ſit natura monoſyllaba dictio curta

Circūflectatur. ſed ſi breuis eſt acuatur
Dicit ꝙ ſi dictio monoſyllaba naturaliter ꝓducatur. vt dos et flos tunc ꝓferť accentu circūflexo. et ſi breuietur naturaliter tunc proferť accentu acuto. vt par far quis dux crux.
ſc ſyllam ſc aliqua
Si teneat priman diſſyllaba dictio longam
ſupple ſyllaba .i. antiquoꝝ. ꝑcepta
Sitqꝫ ſuprema breuis veterum ſi iuſſa ſequaris
.i. ꝑma ſyllaba ſc ſyllabis
Circūflectať prior. in reliquis acuatur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Dicit ꝙ ſi dcō diſſylľa primā ꝓducat et vltimā corripiat.ẜm antiqͥs ꝑma circūflectať ⁊ alia acuto accētu ꝓferať. vt mittat legat mandat.

tenebit regulā dictio duaꝝ ſyllabaꝝ
Seruabit legem poliſyllaba dictio talem
breuis ſc ſyllaba precedit
Si ſit correpta penultima. que preit illi
ſiue longa ſiue .i.acuto accentu ꝓferēda
Seu ſit ꝓducta ſeu non. tamen eſt acuenda
ſc ſyllaba correpta ſc ſyllaba producta
Si ſit ſuprema breuis. et penultima longa
.i.naturaľr ſc penultima ſyllaba
Fiat natura. ſit circumflexus in illa

¶ Dicit ꝙ qñ dictio poliſyllaba corripit penultimā tūc illa ſylľa (que preit illi penultime ſyllabe) eſt acuenda.i.acuto accentu ꝓferenda ſiue ſit producta vt amabilis ſiue non vt legibilis. Deīn dt ꝙ ſi ſupma .i.vltima ſyllaba ſit breuis. et penultima ſit longa naturaľr tūc accentus circūflexus ſit in illa ſylľa. vt hōrat honorandꝰ.

hͦ aduerbiū .i.ſimiles dcōnes
Illic in fine circumflectes ſocioſqꝫ

¶ Dicit autor tu circūflectes in fine hoc aduerbiū illic ⁊ ſocios ſuos.i. ſimilia aduerbia. vt illuc iſtuc illac iſtac illo ⁊c. Hoc eſt oīa aduerbia deſcēdētia a ꝓnominibꝰ hñt accentū circumflexū in vltima ſyllaba.

Vltima ꝓducta tibi ſic ac ante ſuprema
ſc ſyllabam hoc nomen
Ante ſupremam acue. ſic teſtificať athene

¶ Dicit autor ꝙ ſi vltima et ante ſuprema.i. penultima ſylľa ſit ꝓducta debet ante ſuprema ꝓferri acuto accentu. vt athene

longam poſitio facit penultimā ſylľam
Sed ſi ꝓductam poſitura dat anteſupremam
ſc penultima acute correpta ſc ſylľa ꝓducta
Hec acuendo ſonat. breuis vltima longa ve fiat

¶ Hic dicit au. ꝙ ſi penultima ſyllaba ꝓducať ꝑ poſitionem. tūc ipſa ſonat acuendo id eſt accentu profertur ſiue vltima ſit breuis vt amādus. ſiue ſit longa vt amandos

.i. non oīno .i.regulas ꝯſuetudo
Noſter non penitꝰ has normas ap ꝓbat vſus

¶ Diͭ (penitꝰ) ꝓpť accentū circūflexū ꝙ moderni nō vtunť. Quaſi dicať ꝙ he regule de accentibꝰ antiqͦꝝ apd̄ modernos nō approbanť

vt daniel .i.ſyncopata talis figura
Barbara. conciſa vox. vſus. et enclefis. iſta
deſtruūt aliquando .i.ꝓpter drñam vocabuloꝝ
Quaſſant interdum. facit hoc diſtantia vocum

¶ Hic aſſignat quedā impedimenta q̄ interdū (quaſſant) .i. deſtruūt regulas de accētib⁹ modernoꝝ ⁊ antiquoꝝ. Et dt (vox) .i. dcō barbara vt daniel emaus. vel (conciſa) .i. ſyncopata vt celicolum ꝓ celicolarū (vſus) .ſ. loquendi. vt de longe vt helena media ꝓducta. lȝ corripi debeat (et enclefis) .i. encletica ꝯiūctio. vt dixitqȝ quecūqȝ (iſta quaſſant interdū) .ſ. que diximꝰ Et cā eſt. qꝛ facit hoc diſtantia vocum .i. hoc fit propter differentiā vocabuloꝝ. Encleſis eſt que attahit accentum de vna ſyllaba in aliam. vt ſuperius dictum eſt

De modis pauſaudi

tribus modis
p Auſat tripliciter lector. diſtinctio plena
pro qꝛ diſtinctio
Namqȝ. fit. et media. fit ſubdiſtinctio terna

¶ Hic autor detminat de accentu ꝓut eſt ꝑticulariter in orone. Et dt ſic (lector) ille q̇ legit (pauſat) .i. accentū facit tripl'r. Q. d. ꝙ tres ſtȝ pauſe in mō loquēdi .ſ. diſtictio plena. diſtictio media. et ſubdiſtinctio

Si ſuſpenſiua fiat conſtructio. quando
Pauſat. tunc media poteſt diſtinctio dici
Si ſit perfecta conſtructio. ſed tamen addi
congruū eſt teneri
Conuenit. vt plena ſententia poſſit haberi
Si lector pauſet. ibi ſubdiſtinctio fiet
Completo ſenſu fiet diſtinctio plena
iſta talis figura variato
Hec eſt periodus mutato nomine dicta

¶ Hic declarat au. illas pauſas ſuꝑdictas. Et dt ſi ꝯſtructio ſtat ſuſpenſiue qn̄ lector pauſat ibi. tūc talis pauſa dꝛ media diſtinctio et figurat̄ ſuſtinēdo vocem donec ꝑfectio ꝯſtructionis inueniat̄. Deīn dt ꝙ ſi ꝯſtructio ſit ꝑfecta. ita tamen ꝙ aliq̇d addi conueniat vt ſnīa poſſit haberi plene ſi lector tunc pauſat talis pauſa debet dici ſubdiſtinctio. Preterea dt ꝙ ꝯpleto verſu vel ſenſu .i. cōpleta ſnīa. tūc fit pauſa q̄ dꝛ plena diſtinctio q̄ etiaȝ alio noīe dꝛ periodus. Et hoc ē quod dt (Hec eſt periodꝰ ⁊c.) Dictaꝝ trium pauſaꝝ patent exempla in hac periodo Si q̇d agis. Ecce media diſtinctio que alio nōie dꝛ coma. prudenter agas: Ecce ſubdiſtinctio q̄ alio noīe dꝛ colon: et reſpice finem. Ecce plena diſtinctio que alio nomīe dicitur periodus

Eſt metrum media diſtinctio. finis habetur
Verſus periodus. eſt ſubdiſtinctio punctus

¶ Hic docet mutare noīa dictaꝝ pauſaꝝ Et dt ꝙ media diſtinctio dꝛ eſſe metrum. ⁊ intellige ſēm grecos (finis verſus) id eſt ꝯſtructionis totius (haber̄ periodus) Et dꝛ periodus a peri quod eſt circum. et odus

cantus q̄ſi circularis cantꝰ. qꝛ ſicut in circulo eſt ꝑfectio rotūditatis. ita iſta periodus hꝫ locum in fine perfectaꝝ cōſtructionū Subdiſtinctio dicit̄ alio nomine punctus taliter figuratus.

multociens .i.ecōuerſo

Pro puncto ſepe metras.ſed non retrouerte

Suſtentens pauſas.ſi bis metrare recuſes

¶ Hic oñdit quō vna pauſa ponit̄ ꝓ alia. Dicit em̄.tu(metras).i.facis metꝝ ſeu mediā diſtinctionē(ſepe pro puncto).i.ꝓ ſubdiſtinctiōe Pro puncto em̄ eleuato pt legēs facere punctū depſſum.vt hic. Manus hn̄t et nō palpabūt.pedes hn̄t ⁊ nō ambulabūt.nō clamabuut in gutture ſuo. In q̄libet iſtaꝝ orōnum eſt ꝑfecta orō. ſed tn̄ exigit̄ aliquid addi.⁊ ſic in q̄libet eſt punctꝰ eleuatꝰ.i.ſubdiſtinctio Sꝫ ſi vis facere punctū depſſum.i.mediā diſtinctionē ꝓ puncto eleuato.i.ꝓ ſubdiſtinctōe.ne eadē pauſatio pluries repetita faſtidiū generet.potes facere ꝙ dicas.Manꝰ hn̄t ⁊ nō palpabūt. pedes hn̄t et nō ambulabunt. nō clamabūt in gutture ſuo.Sꝫ dt ꝙ non fit ecōuerſo.vt ꝓ metro fiat punctꝰ.non em̄ debemꝰ ponere punctū eleuatū pro puncto depſſo Et rō huiꝰ eſt.qꝛ minoris ē ſupplere vices maioris ⁊ nō ecōuerſo. Media em̄ diſtinctio cū fiat in ꝯſtructiōe ſuſpenſiua minor eſt q̄ȝ ſubdiſtinctio q̄ fit in orōne ꝑfecta(Suſtētas pauſes ⁊c) Dicit ꝙ in ꝟſu ſi te piget facē plura metra.i.medias ſubdiſtinctiōes vel legē puncta depſſa potes legē vocē tuā aliquātulum ſuſtinēdo.vt cū dr rege veniente ad ecciam.deū hr̄e pre ocul̄.orare ꝓpctōribꝰ.exaudita eſt orō eiꝰ.⁊ ꝓfuit illi. In q̄libet pauſationū iſtaꝝ eſſet metꝝ ſi velles.ſꝫ ſi recuſes illō potes legē nec depmendo vocē nec eleuādo.ſꝫ eq̄liter ſuſtinēdo Totum iſtud pꝫ in legēdis ep̄l̄is ⁊ euāgelijs ⁊ alijs ſmonibꝰ. Itē periodꝰ non inuenit̄ niſi ſemel in q̄libet ꝟſu.et ꝓpter h̄ nō eſt in eodē ꝟſu ipſiꝰ reperitio.ꝓpter qō nō oꝫ aliqō reperiri p̄ter periodū qō ſuppleat vices eiꝰ. Itē ſm̄ alios punctū eſt ſignū ſegregās intellectū ⁊ ſpm̄ recreās ꝓlatoris Et eſt duplex.ſ. eſſentialis ⁊ accn̄talis Eſſentialis punctꝰ eſt qui ſꝑ quacūqꝫ ponit̄ orōne in fine Sūt aūt puncti eſſentiales q̄nqꝫ.ſ.ſuſpenſiuꝰ. ⁊ eſt ſimplex ꝟgula q̄ ſolet quietis gr̄a poni anteq̄ȝ ſenſus alicuiꝰ clauſule habeat. vt mors. Geminus pūctus eſt q̄ vtimur vbi clauſula maiorē qu andā quietē hꝫ et tn̄ ſꝑ eſt ſenſus impfectꝰ. vt mortuuſqꝫ Coma eſt cū planꝰ punctꝰ in ſupiori pte linee poſitus eſt. vel in inferiori cū ꝟgula ſuperiꝰ poſita eleuata quo vtimur. vbi ſenſus non eſt expleto numero cōcluſus. vt mors obituſqꝫ terribilis eſt his. Colon eſt pūctus planꝰ in inferiori pte linee poſitꝰ quo vtimur vbi ſenſus toto corpe eſt abrutus. vt mors obituſqꝫ terribilis eſt his.quoꝝ cū vita omnia extinguunt̄. Periodꝰ eſt punctus planꝰ cum ꝟgula inferiꝰ circūflexa qua vtimur in fine clauſule. vt mors obituſqꝫ terribilis eſt his. quorum cum vita omnia extinguunt̄.non his quoꝝ laus emori non poſſet Accidentalis punctus eſt qui non ſemꝑ ſed ex aliquo accidente in oratione ponit̄. Sunt autē puncti accidentales quatuor ſcꝫ interrogatiuꝰ. ⁊ eſt qui interrogationē ſcat. vt ſed vos qui tandam Ex-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

clamatiu⁹ ſeu admiratiu⁹ eſt qui admiratione̅ cum exclamatio̅e ꝓ̃cat vt tante ne animis celeſtib⁹ ire. Semipunct⁹ eſt v̓gula q̄ in fine lınee ponitur cum dictio imperfecta eſt cu⁹ ꝑs in ſeque̅tem linea̅ tranſit vt qn̄ parentheſis eſt intꝑoſita oro̅ni ſm̄a duplici ſignata diſcole. vt na̅qꝫ (fateor em̄) dum me galathea tenebat

Capitulu̅ duodecimu̅ et vltimum

multis ſpecieb⁹ partita
Luribus eſt membris diſtincta figura loquele.
ſcꝫ membra figure locutionis
Hec ſu̅t ſchema: trop⁹: metaplaſm⁹. rurſus eaꝝ

Quamlibet in ſpecies ꝓprias diſtinguere debes

Alexa̅der ꝯn̄ter in hoc vltimo capl'o intendit declarare de figuris locutio̅is Et ꝑmo diuidit eas in gn̄ali. ſc̄do in ſpe̅ali. ſecu̅da ibi (Qua̅libet in ſpe̅s) Ad ꝑma̅ ꝑtem ſic d̄t (figura loq̄le) .i. figura locutio̅is (eſt diſtincta) .i. diuiſa (plurib⁹ membris) Quaſi dicat ꝙ figure locutionis ſunt multiplices (ſunt ſchema tropus et metaplaſm⁹) Dem̄ ſubdiuidit figura̅ locutio̅is dicens (rurſus debes diſtinguere quamlibet earum in proprias ſpecies (vt patebit in ſequentibus

Sunt ſpecies alie ſcripto vel voce figure

Hec ſunt exempla pleonaſmus acyrologia
etiam ſunt figure taliter dicte
Et cacoſyntheton. et eclipſis tantologia

Amphibologia. tapinoſis. macrologia

Periſſologia. cacephaton. alleotheca

Nota ꝙ triplex eſt figura ſcꝫ dco̅nis locutio̅is et conſtructio̅is. De figuris ꝯſtructionis hic ꝑncipal'r no̅ intendit. ſed de figuris locutio̅is et dco̅nis Et eſt ſciendum ꝙ figura dco̅nis fit in dco̅ne. vt audijt pro audiuit Figura locutionis fit in mo̅ loquendi. vt fiſtula ꝑflauit buccas .i. bucce ꝑflaueru̅t fiſtulam. Figura ꝯſtructio̅is fit in mo̅ conſtruendi. vt ego et tu legimus. De figuris conſtructionis dcm̄ eſt ſuperi⁹ in capitulo de regimine dictionum. ibi ſcilicet (Hic iubet ordo libri.) Et nota ꝙ iſte figure dicuntur vitia annexa. et habent excuſari ꝑ tropum. de quo ibi (Multa tropi ꝛc)

ꝓ tn̄ non p̄t adiungi
Sed nequit his ſoloe vel barbar⁹ aſſociari
excuſata
Sunt etenim vitia nulla ratione redempta
Hic d̄t ꝙ (ſoloe) .i. ſoloeciſm⁹. vel (barbarus) .i. barbariſm⁹ neq̄t aſ-

ſociari p̄dictis figuris ſeu vicijs annexis. eo ꝙ ſunt vitia nulla rõne re
dempta Hoc aūt dꝛ vt caueamus nos ab eiſdē. quãq̃ metaplaſm⁹ ex
cuſet barbariſmum. et ſchema ſoloeciſmum.

Barbariſmus

.i. barbariſmus dcõnis

Barbarus eſt vocis corruptio facta latine

illud formamus ꝑducēdo mediā ſyllabā

Hoc vicium facimus dicendo domina dn̄s

¶ Barbariſmus dꝛ q̄ſi mos barbar⁹. ⁊ dicunt̄ oēs barbari q̄ non ſunt
greci vel latini. Dicit ḡ autoꝛ (barbar⁹). i. barbariſm⁹ eſt coꝛruptio vo
cis latine fcā Barbari em̄ veniētes romā coꝛrūpebāt ꝓprietates voc̄
latine Jō dicebāt latini. iſti ꝯmittūt barbariſmū. i. h̄ vitiū faciūt dicē
do. dn̄a dn̄s media ꝓducta. que poti⁹ eſt coꝛripiēda. ¶ Pro q̊ ſciendū
ꝙ barbariſm⁹ vel diſſonãs. et q̊ apud poetas metaplaſmus dꝛ eſt con
tra latini ſermonis legē aut ſcripta aut ꝓnunciata vitioſa oratio. Et
ꝯmittit̄ octo modis Primo additiōe. et hoc quinq̄ʒ modis. ſ. lr̄e ſylla-
be. temporis toni et aſpirationis. Additione lr̄e quando vltra rõnem
littera adiungit̄ vt relliquias danaum ꝓ reliquis Additione ſyllabe
cum vltra rationē ſyllaba adiuugitur. vt mauoꝛs pro mars. Additi-
one tp̄is. cum coꝛrepta ſylł̄a ponit̄ ꝓ longa. vt Italiam fato ꝓfug⁹.
Additiōe toni. vt ſi q̊s romanus accentu circūflexo ꝓferret cū leuiter
ꝓferri debeat. Additiōe aſpiratiōis. vt ſi quis coronam cū aſpiratiōe
proferret cū leuiter ꝓferri debeat. ¶ Scd̄o committit̄ barbariſmus
etiā quinq̄ʒ modis detractiōe. ſ. lr̄e ſyllabe. tp̄is toni et aſpirationis.
¶ Detractiōe lr̄e cū detracta lr̄a ſtructure grā ſyllaba longa coꝛripit̄.
vt apud Lucillum Pretoꝛ ne fias ꝓ pretoꝛ. vel cū ſimpl̄r lr̄a detrahit̄
vt inmitis achilli ꝓ achillis. ¶ Detractiōe ſyllabe. cū ſtructure gratia
ſyllaba detrahitur. vt repoſtum ꝓ repoſitum ¶ Detractiōe tempoꝛis
cum ſtructure grā ꝓducta ꝓ breui ſyllaba ponit̄. vt feruere leucantē
pro feruere ¶ Detractiōe toni. vt ſi quis roman⁹ acuto ꝓferret accen
tu cum circūflexo ꝓferri debeat ¶ Detractiōe ſpirationis. vt ſi q̊s ho
mo ſine aſpiratiōe ꝓferret. cum debeat dici hō cū aſpiratione Tercio
immutatiōe ſil̄r barbariſm⁹ cōmittit̄ quinq̄ʒ modis. ſcʒ lr̄e ſyllabe tē-
poris toni ⁊ aſpirationis Immutatione littere aut ſyllabe ſi litteram
pro littera ſyllabam pro ſyllaba poſuerimus. vt olli pro illi. quum ꝓ
cum Immutatione tempoꝛis. ſi temp⁹ pro tempoꝛe poſuerim⁹. vt ce
teraſq̄ʒ tractuſq̄ʒ. Immutatiōe toni ſi accentū ꝓ accentu poſuerim⁹
vt dos acutum ꝓ circumflexo. Immutatōe aſpiratiōis. ſi phi poſue
rim⁹ pro pſi ⁊ ecōuerſo. vt hamo ꝓ amo. omo pro homo. ¶ Quarto
traſmutatione committit̄ barbariſm⁹ etiam quinq̄ʒ modis. ſcʒ littere
ſyllabe. tēporis. toni. et aſpirationis. Tranſmutatione lr̄e. vt euandre
pro euander. Tranſmutatione ſyllabe. vt diſcipline ꝓ diſciplina Trā
mutatione tp̄is. vt ſi q̊s diceret latin⁹ an̄penultima ꝓducta ⁊ penul-
tima coꝛrepta. cum debeat ecōtrario dicere Tranſmutatione toni. vt
ſi quis diceret adamantiu⁹ tranſmutato accentu acuto antepenulti
me in penultimā Tranſmutatione aſpiratiōis. vt ſi q̊s diceret incoho
tranſmutata aſpiratione penultime in vltimam. ¶ Quinto iocaciſ-
mo committitur barbariſm⁹. vt ſi littera ſup̱ iſtuum decoꝛem oſten-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

dat̃ in dcõnibꝰ. vt dñi i lr̃a nimium protẽta ¶ Sexto labdaciſmo bar
bariſmꝰ cõmittitur. vt ſi l lr̃a ſup̱ iſtũ decorẽ oſtendat̃ in dictionibus.
vt alma lr̃a nimiũ protenta ¶ Septimo metaciſmo ꝯmittit̃. cum in
fine dcõnis ꝓnunciat̃ m. ſequenti dcõne a vocali incipiẽte que tantũ
ſcribi nõ autem enunciari debeat. vt quoſdã tandẽ abrute ¶ Octauo
hiatu committit̃ barbariſmus cuꝫ plures inter ſe vocales ſine conſo-
nante concurrunt. vt eo uſqꝫ acies.

.i. dictionibus

Si tamen eloquijs commiſcis verba latinis

s^c antiqui talem figuram

Barbara: doctores hãc dicãt barbaralexim — Barbaralexis

¶ Quaſi dicat ꝙ latini vtunt̃ vbis barbaroꝝ in ſmonibꝰ. ⁊ tale viti-
um dr̃ barbaralexis. i. ratio barbaroꝝ Donatꝰ tñ dicit ꝙ barbariſmus
fit in lingua latina. ⁊ barbalexis in peregrina. Vñ barbaralexis eſt to-
ta peregrina dictio orõni inſerta latine. vt apud Ciceronem Quem
purpura regalis nõ ꝯuenit cum ſardoꝝ maſtruca mutauit qd̃ ſarduꝫ
eſt vocabulũ. Et apud maronem. Arma virũ tabuleqꝫ. et troie gaza
per vndas. quod Perſicus eſt terminus.

talis figura vitioſa compoſitio dictionum

Eſt ſoloeciſmus incongrua copula vocum — Soloeciſmꝰ

Sunt exempla

Ut ſi dicatur vir bellica ſponſa pudicus

Soloeciſmꝰ dr̃ q̃ſi mos ſoloecenſiũ. Soloe eñ eſt quedã ciuitas int̃
greciam ⁊ barbariã. cuiꝰ ciuitatis ppl̃i veniẽtes Athenas. vt linguam
athenienſiũ addiſcerẽt ſuã parit̃ ⁊ illoꝝ corrumpebãt. vñ ⁊ libuit athe-
nienſibꝰ vt illud viciũ ſoloeciſmꝰ vocaret̃. Nũc ꝯſequenter autor de-
clarat qd̃ ſit ſoloeciſmꝰ dicẽs. Soloeciſmꝰ eſt incõgrua copula vocum
viciũ in cõtextu partiũ orõnis ꝯtra regulas artis grãmatice factum.
vt ſi dicat̃ vir bellica. ſponſa pudicꝰ. deberemꝰ eñ dicẽ. vir bellicꝰ. ſpõ-
ſa pudica. Item ſoloeciſmꝰ quidẽ apud poetas ſchema ab aſino capi-
tone imparilitas. et a vetuſtioribꝰ ſcribi lego dicebat̃. ⁊ eſt incõueniẽs
romano ſermoni iũctura vboꝝ Et ꝯmittit̃ ſedecim modis. Primo cũ
vna p̱s orõnis ꝓ alia ponit̃. vt toruũqꝫ repẽte clamat ꝓ torue ⁊c. Se-
cũdo cum genꝰ ꝓ genere ponit̃. vt purpurea narciſſus. pro purpureꝰ.
Tercio cum finitum nomẽ ponit̃ ꝓ infinito. vt ſi dicamus de abſen-
te. hic facit pro hic fecit. et de pñti is fecit pro is facit. Quarto cũ caſus
ꝓ caſu ponit̃. vt vrbem quaꝫ ſtatuo vr̃a eſt. ꝓ vrbs Quinto cum nu-
merus ꝓ numero ponit̃. vt p̱s in fuſtra ſecãt. ꝓ ſecat. Sexto cum p̱-
ſona pro p̱ſona ponit̃. vt danai qui parãt atridis q̃ꝫ primũ arma ſumi-
te. ꝓ qui paretis Septimo cum tempus ꝓ tp̱e ponit̃. vt nec veni niſi
fata locum ſedemqꝫ dediſſent. veni ꝓ veniſſem. Octauo cum vboꝝ
ſignificatio ꝓ ſcatione ponit̃. vt ſpoliant̃ oẽs ⁊ corp̱a nuda relinquũt
pro ſpoliãt. Nono cum vboꝝ modus ꝓ modo ponit̃ vt at rutilo regi
ducibus ea miranda videri auſonijs. pro videbant̃ Decimo cũ aduer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

bia localia ꝓ alijs aduerbijs ponunᷣ. vt intro ſum ꝓ intꝰ Undecimo cum ꝑpoſitio pro ꝑpōne ponit. vt rapuit in fomite flammã pro ad fomitem. Duodecimo cū vnus compationis gradꝰ pro alio ponitur. vt rñdit iuno ſaturnia ſctã deaꝝ ꝓ ſanctiſſima Decimotercio cū due dictiones in orõne geminant abnegatiue. vt nihil nunq̃ʒ peccaui. pro nil vnq̃ʒ. Quartodecimo cū pticula pmo loco ponenda poſtponitur vel ecōuerſo. vt cū dicis Arma viꝝ pro arma. virumq̃ʒ. Quintodecimo cum accentꝰ ꝓ accentu ponit. vt lōgo poſt tpꝛ veni. ibi (poſt) qꝺ graui accētu ꝓnunciandū eſſet ꝓnūciat acuto. Sextodecimo cum vnū ſalutantes ſaluete dicamꝰ. Fiunt pterea pluribꝰ alijs modis ſoloeciſmi quos rephendendo magis q̃ʒ imitando notare poſſumꝰ. Et nota q inter ſoloeciſmū ⁊ barbariſmum hoc intereſt. qꝛ ſoloeciſmus habet diſcrepātes voces inter ſe vt vir bellica. barbariſmus ꝟo fit in ſingulis dcōnibus ſcriptis vel pronunciatis

ille figure vitande

Barbaris et ſoloe tibi ſunt penitus fugiende

¶ Dicit q barbaris. i. barbariſmꝰ. et ſoloe id eſt ſoloeciſmꝰ. ſunt penitꝰ fugiende tibi. id eſt non debeut vſitari.

.i. nō ꝓpria ſignificatione talē figurā

Acyrologia

i Mꝓpꝛopꝛie poſita vox foꝛmat acyꝛologia

Sunt exempla

Si dicas requiem timeo vel ſpero laboꝛem

¶ Determinato de barbariſmo et ſoloeciſmo Nūc pticulariter ꝓcedit in declaratione vniuſcuiuſq̃ʒ vicioꝝ annexoꝝ Et pꝛimo determinat de acyꝛologia dicens (vox) .i. dictio (impꝛope poſita foꝛmat acyrologiam) vt (Si dicas requiem timeo vel ſpero laborē. Item acyrologia eſt dictio minus ꝯuenienter elata. vt At ſperate deos. ꝓ timete vel non pꝛopꝛijs dictionibus obſeruata ſententia. vt accedo ignem hunc pro accedo ad meretricum

.i. malum ſonū faciens talis figura exemplū eſt

Cacephatō

Dictio turpe ſonans cacephaton arrigit aures

Detur in exemplum. vt tu cum compare ludis

¶ Cacephaton eſt obſcura enunciatio. vel in compoſita dictione vel in vno verbo. vt numerum cum nauibus equat. et in Therentio habetur Arrige aures pamphile ⁊c.

talis figura

pleonaſmus

Atq̃ʒ ſuperuacua dici debet pleonaſmus

Additio vocis. vt ſic eſt oꝛe locuta

¶ Pleonaſmꝰ eſt ſuꝑuacue vocis additio ad plenā ſcationē vt ſic eſt oꝛe locuta Ecce hic (oꝛe) ſuꝑuacue addit. qꝛ ſatꝭ intelligebat ꝑ illā dictionem locuta

ꝰc ſcatum dictionibus talis figura

Tantologia

Signat idem verbis diuerſis tantologia

Exultans redeo rurſus gaudenſq̃ʒ reuertoꝛ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De cacephaton

¶ Tautologia eſt eiuſdem verbi repetiti vicium. vt in exemplo auto
ris.(Exultans redeo rurſus gaudenſqꝫ reuertor) Nam iſte clauſule
idem ſignificant.licet per diuerſa verba.

Eclipſis

ſͤ in orationibus talis figura
Dicitur vnius verbi defectus eclipſis

Hoc ſecum precibus ne bonum parere precātis
¶ Eclipſis eſt quidam defectꝰ neceſſarie dcōnis. que poni deberet vt
ꝯſtructio fieret plena.i.ꝑfecta.vt(Hoc ſecum)deficit loquebatᷣ(pre-
cibꝰ ne bonū parere precātis)deficit ibi.ſit Et diciť eclipſis ab e qđ eſt
extra.⁊ clepos clepis.qđ idē ꝙ furor aris. qꝛ qđ ſubtrahimꝰ furamur

Tapinoſis

ſͤ humilia humiliatio
Cum per verba rei magne ſubmiſſio fiat
talis figura
Tunc tapinoſis erit·ſi dicatur mare gurges
¶ Tapinoſis eſt humilitas rei magne non id agente.i. ſignificāte ſen
tentia quod demonſtrat . Conſtrue(tapinoſis erit)tunc pro quando
ſubmiſſio rei magne erit per verba.ſcilicet humilia(vt ſi dicitur ma-
re gurges)gurges eſt parue aque riuus

Cacoſyn theton

.i.vitioſa illa figura
Et male confuſa cacoſyntheton eſt vocitanda
ꝯpoſito dictionū eſt exemplum
Congeries vocum te mouit prelia contra
percutit retro
Diſcipulos cedit cum virgis terge magiſter
¶ Cacoſyntheton eſt vitioſo dictionū ꝯpoſitio ¶ Conſtrue(Cōgeri-
es).i.compoſitio(vocum).i. dictionū male confuſa.i.male ordinata
(eſt vocitando cacoſyntheton)Deīn ponit exemplū.(Cedit cū v̓gis
diſcipulos terge magiſter)Iſte dcōnes confuſe locantur.quod patet
ipſas reducendo ad debitum ordinem.

periſſologia

talis figura dictionum
Periſſologia dicendo ſuperflua vocum

Additio.ſine vi rerum que ſignificantur

Qua poterant ibant.ſed non qua nō potuerunt

¶ Periſſologia eſt ſuꝑfluo additio vocū.i.dcōnū.ſine vlla vi rerū . vt
ibant qua poterāt.ſed nō ibāt qua nō potuerunt. Multa eīm ſunt hic
ſuꝑflua que nō hn̄t vllam vim rerū.Bene ſcimꝰ ꝙ non ibāt niſi per lo
cum per quem poterant.ſuꝑfluū ergo eſt hoc addere

macrologia

Cum res comprendit varias ſententia longa
talis figura committiť inſpicimus
Macrologia datur.prologis hoc ſepe videmus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

¶ In iſtis metris dt ꝙ cũ ſmͣa longa ꝯprehẽdit res varias.i. nõ neceſ-ſarias.tũc ꝯmittitur macrologia. vt in hoc exẽplo. Legati non impe-trata pace vnde venerãt reuerſi ſunt. Jõ dt.hoc ſepe videm⁹ in ꝓlo-gis.q₂ multa cõtinentur in ꝓlogis que ſunt neceſſaria

Amphibologia

talis figura declarans
Amphibologia conſtructio non manifeſtans
plane eſt exemplum
Senſum perfecte.puto te ſociũ ſuperare

Hoc fit multociens.quia non determino plene
.i.ꝯceptum impediente
Affectum mentis defectu prepedienti
.i.duplex ſententia orationibus
Siue duplex ſenſus ex verbis poſſit haberi

¶ Amphibologia eſt ambiguitas ſmonis ſeu dcõnis q̃ fit ꝑ accm̃ ca-ſum.vt ſi qs dicat puto te ſocium ſupare.aut per cõe vbum. vt crimi-naẗ cato.aut ꝑ diſtinctionem. vt vidi ſtatuã. auream haſtam tenen-tem Fit etiam ꝑ onomia. vt ſi quis aciem dicat ⁊ nõ addat oculoꝝ vel exercitus vel ferri. Fit preterea plurib⁹ alijs modis quos recẽſere omnes ne nimis prolixus ſim non oportet. Onomia ſunt ea quoꝝ varia ſunt ſignificata.vt acies et lira.

Alleotheca

.i.vicioſe ponit talis figura
Confundit caſus numeros genus alleothera

¶ Alleotheta eſt gñale viciũ.ideo nõ ꝯputaẗ in p̃dictis decẽ Et habet fieri ꝑ caſus.vt Vrbem q̃ ſtatuo veſtra eſt. Per numeros. vt armato multe complent. Per genera. vt preneſte ſub ipſa

De ſpẽbus metaplaſmi

ſᶜ lrãm vel ſyllabam talis figura
Addendo ſepe fiet metaplaſmus. et eius
illa figura talis figura talis figura
Prothesis eſt species. ⁊ epẽthesis.ac paragoge
ſᶜ metaplaſm⁹ aliqñ accipiende
Subtrahit interdum. ſpecies tunc ei⁹ habende
tal' figura talis figura talis figura
Aphereſis vel ſyncopa ſunt vel apocopa finis

¶ Dicto de vicijs annexis. ſequiẗ de figuris excuſantibus dicta vitia annexa Et ꝑmo de figuris excuſantib⁹ barbariſmũ. Scdo ſoloeciſmũ Tercio de vicijs annexis. ſcda ibi (Dat ſpẽs) tercia ibi (Multa tropi ſpẽs) Dicit ꝙ ſic (Metaplaſm⁹ fit addendo) ſcʒ lrãm vel ſyllabã ⁊ tũc ſunt eius ſpecies prothesis epenthesis et paragoge (Subtrahit inter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De methaplaſmo

dum) Dicit ꝙ aliqñ metaplaſmus fit ſubtractione lr̄e vel ſyllabe. et tunc eius ſpecies ſunt apheresis ſyncopa et apocopa. Item metaplaſmus eſt tranſformatio quedam recti ſolitiqꝫ ſermonis in alteram ſpeciem metri aut decoris cauſa.

talis figura remanet a ꝑncipio dcōnis talis figura
Apheresis tollit capiti. quod prothesis addit

Apheresis
Prothesis

Syncopa de medio tollit qd̉ epenthesis auget
.i. dcōnis remouet talis figura addit talis figura
Hoc fini. quod tollit apocopa. dat paragoge

Syncopa
Epēthesis ſiue pleonaſmus ſiue epectaſis
Apocopa
Paragoge

¶ Hic declarat ſpēs metaplaſmi ſuꝑdicti Et dicit ꝙ apheresis tollit .i. aufert lrām vel ſyllabā de ꝑncipio dcōnis. Lrām vt ruit oia late proruit. Syllabā. vt mitte ꝓ dimitte Sꝫ ꝓthesis addit. ſ. lrām vel ſyllabā ad ꝑncipiū dcōnis. Lrām vt gnato ꝓ nato Syllabā vt retuli ꝓ tuli Sȳcopa aufert de medio dcōnis lrām vel ſyllabā vt apū ꝓ apiū norā ꝓ nouerā Sꝫ epenthesis ex ꝯtrario apponit lrām vel ſyllabam ad mediū dcōnis Lrām vel relligiōe ꝓ religiōe Syllabā vt nidupator ꝓ impator Apocopa tollit fini dcōnis lrām vel ſyllām. Lrām vt dic ꝓ dice Syllām vt mi ꝓ mihi Sꝫ paragoge addit ad finē dcōnis lrām vel ſyllām. Lrām vt hoſtis ꝓ hoſti Syllabā. vt poteſtur ꝓ pt

sᶜ ſyllabā corripias talis figura
Si longam breuies debet tibi ſyſtola dici

Syſtola

¶ Quaſi dicat. ꝙ ſyſtola cōmittitur ſi longa naturaliter corripit̄. vt in Cathone. Nō eodē curſu ⁊c. Aliud exᵐ. Aquoſus orion

talis figura sᶜ ſyllabā
Ectaſis eſſe ſolet. ſi ꝓduces breuiandam

Ectaſis

¶ Ectaſis fit qñ ſyllā naturalit̄ breuis ꝓducit̄. vt in Ouidio. Vitam dederitis in vndis. Aliud exemplū. Exercet diana choros.

.i. quatuor ſpecies talis figura sᶜ ſpēs
Bis binas ſpecies habet ectaſis. haſqꝫ vocamus
ſic dictas talem figuram tercij
Ceſuras: faciet pentimemerim tibi terni

De ſpēb⁹ ectaſis que ſunt q̄tuor. ⁊ vocant̄ ceſure. q̄rū prima dicit̄ Penthimemeris

Syllaba prima pedis. ibi ꝓduces breuiandam

¶ Ceſura dr̄ a cedo is ere. i. diuidere. qꝛ ꝑ ceſuram diuidit̄ aliquid ab aliquo precedente. et vnit̄ cum ſequēte. Dicit ergo ꝙ ectaſis habꝫ quatuor ſpecies. et ipſas appellamus ceſuras Vñ videndū quid ſit ceſura. Ceſura em̄ eſt innaturalis extenſio. q̄ in principio pedis fit et in fine dcōnis. Et nota ꝙ nunq̄ꝫ fit in ꝑmo nec in vltimo pede v̄ſus. Fit em̄ in principio tercij pedis qñ breuis ſyllaba ꝓducitur. vt in Ouidio. Mittit hyꝑmeſtra. de. tot mō fratrib⁹ vni. Et ita talis figura vocat̄ pēthimemeris Et h̄ eſt qd̉ dr̄ (Faciet penthimemerim tibi terni ⁊c.)

Scđa dr̄ ſemipentimemeris vel antepentimemeris

ſemipētimemeris añpentimemeris ꝓlonget̄
Semi. vel ante. preit. produceturqꝫ ſecundi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

ſupple ſyllaba notare
Prima pedis. vt in hoc poteris cōprendere verſu
¶ Quaſi di. ꝙ ſemipētimemeris vel añpentimemeris fit ꝓducendo primā ſyllabam ſcdi pedis q̄ naturaliter breuis erat. vt poteris ꝯprehendere in hoc verſu In ſcanſione em̄ dicimus Prima pedis in hoc poteris ꝯprehendere verſu

Tertia dr heptimemeris

ſc ſyllaba talem figuram facit
Quarti prima pedis heptimemeri tibi format
ſupple ſyllabam oſtendit
Producendo breuem verſus hoc denotat iſte
¶ Dicit vlterius ꝙ heptimemeris fit breuem ꝓducēdo in principio quarti pedis. vt iſte ꝟſus denotat In ſcanſione em̄ dicim⁹ Producē do breuem ver.ſus hoc denotat iſte.

quarta dr poſt heptimemeris

talem figuram ſupple pedis
Poſt heptimemerim dat quinti ſyllaba prima
ſupple ſyllabam
Curtam producens. ſicut verſus habet iſte
¶ Quaſi dicat. ꝙ poſtheptimemeris fit breuem ꝓducendo in principio quinti pedis. ſicut iſte ꝟſus habet. id eſt manifeſtat. ſic ſcꝫ. Curtam ꝓducens ſicut verſus habet iſte
illius figure poſtponatur
Altera ceſure ſpecies ſi ſubijciatur
illis litteris dictio ſc dcōnis
M vel vocali vox. cuius littera prima
ſc eſt ſc dcōnib⁹ interemptio vocalis vel m
Vocalis vel m. nec in his colliſio fiet
eſt exemplum
O vtinam populum hunc ſaluet gracia chriſti
¶ Poſitis principalib⁹ ſpecieb⁹ ectaſis. nūc ponit minus principales Et dt autor ꝙ alia ſpēs ceſure eſt (ſi vox) .i. dictio (cui⁹ prima littera eſt vocalis) ſubijciaṫ huic lr̄e m. vel vocali. nec in his dcōnib⁹ ideo fiet colliſio. id eſt ꝙ non abijciatur aliqua dictaꝝ litteraꝝ Exemplum habetur in littera (O vtinam populum hunc ꝛc.) Cum dicit. o vtinam ecce illa dictio o finitur in vocalem. et ſequens dictio. ſcꝫ vtinam incipit a vocali Cum ꝟo dicit (populum hunc) Ecce licet populum terminatur in m. et ſequens dictio ſcilicet hunc incipit a vocali. et neutra ipſaꝝ abijciṫ. immo remanent in verſu vt patet (O vtinam populum hunc ſaluet gratia chriſti.

Dieresis

ſc aliq̄ ſc in duas ſyll'as talis figura nuncupaṫ
Syllaba diuiditur. et dieresis vocitatur
ꝓ aule eſt exemplum
Aulai in medio libabant pocula bacchi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De diereſi et ſynereſi

¶ Dicit q̄ ſi vna ſyllaba diuidit̄ in duas. tūc diereſis vocitatur id eſt nominatur. Exemplum patet in littera (Aulai in medio libabāt pocula bacchi) ibi aulai ponitur pro aule.

ſc vocales talem figuram
Si iunges plures. dic ſynereſim tibi factam
id eſt iſta eadem figura ſic dicta
Hec eadem ſpecies dicatur epiſynaloepha
Fixerat eripidem ceruam. vir et eneus eſto

¶ Synereſis fit qñ due vocales in eadē dcōne poſite in vna ʒeaꝝ coſgunt. vt di pro dij. Et iſta figura dr̄ alio noīe epiſynaloepha. et fit qñ due ſyllabe in vnā conglutinant̄. vt ptʒ in exēplo textus (Fixerat eripedē (pro aeripedem. i. vocalem (vir et eneus) ꝓ aeneus. i. durus vel crudelis Hec aūt figura eſt ꝯtraria dyereſi. de qua dictū eſt.

Syne reſis

tal' figura abijcit remouet talis figura talē lrām
Ellipſis necat m: perimit ſynalaepha vocalem
Tu populum alme deꝰ ſaluaſti a morte redemptor

Ellipſis | ſinaloepha

¶ Ellipſis eſt ꝯſonantiū cū vocalibꝰ aſpere concurrentiū in diuerſis dcōnibꝰ quedā difficilis ac dura colliſia. vt (Tu populū alme deꝰ ꝛc) Aliud exēplum in Virgilio. Littora multum ille ꝛ terris iactatus et alto. In ſcanſione collidit̄ iſta lr̄a m. cum ſua vocali. et etiam illa vocalis e abijcit̄. Synaloepha eſt per interemptionē concurrētiū in diuerſis dcōnibꝰ inter ſe vocaliū lubrica quedā ꝛ leuis colliſio. vt (ſaluaſti a morte redemptor) Aliud exm Carthago italiam contra.

vicioſe ſcʒ p̄cedentes figure vitande
Viles ſunt iſte pre cunctis. et renuende
¶ Dr̄ q̄ iſte figure. ſ. ecthlipſis ꝛ ſynaloepha (ſunt viles et renuende) id eſt euitande pre omnibꝰ alijs figuris.

ſc p̄dictaꝝ figuraꝝ nominari
Synchesis iſtarum ſolet vtraqʒ ſepe vocari

Syncheſis

¶ Dicit q̄ vtraqʒ p̄dictaꝝ duaꝝ figurarū (ſolet ſepe vocari). i. nōiari (ſyncheſis) Et dr̄ a ſyn qd̄ eſt con. et craſis mixtio. q̄ſi ꝯmixtio lr̄aꝝ. ſ. ꝯſonantiū quantū ad ellepſim: ꝛ etiā vocaliū quantū ad ſynaloephā.

non tm̄ dcōnes quantitatem ſyllabaꝝ
Non ſolum voces. ſed tempora ſepe videmꝰ
interimi in verſibus
Elidi metris. velut hic. vale inquit iolla

Boetis

¶ Dicit q̄ non ſolum voces ſeu littere elidunt̄. i. abijciuntur in metris. ſed etiam tp̄a. vt hic (vale inquit iolla) Nam illa ſyllaba lo cum ſit longa duo tp̄a debet habere. ſed non habet niſi vnum cum breuis efficiatur. Et iſta figura dicitur boetis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Antitheſis

talis figura locatur

Dicitur antitheſis. ſi littera ponitur vna

locare ſupple lrām pro illi

Ponere cum debes aliam: ſic dicimus olli

¶ Antitheſis eſt lr̄a ꝓ lr̄ā poſita. vt cū dicim⁹ olli ꝓ illi. Ponit̄ etiā ibi o ꝓ i. Et hoc fit cauſa maioris ſonoritatis. magis em̄ ſonat o q̄ꝫ i.

talem figuram formabis litterā vnam

Metatheſis

Metatheſim facies ſi tranſponas elementum

Si dicas teucre cum debes dicere teucer

¶ Metatheſis eſt trāſpoſitio lr̄aꝝ in alienū locū. nulla tn̄ lr̄a ex dcōe ſublata. vt ſi dicas (teucre cum debes dicere teucer) ⁊ eſt ꝓpriū nomē viri. Ntō hic teucer. gtō hui⁹ teucri.

euitari illi⁹ figure

A te vitari debent ſpecies metaplaſmi

illa figura tantūmodo

Sed pentimemeri ſolūmodo nos decet vti

¶ Hic ponit cautelā quantū ad vſum quarundā figuraꝝ. Et dt̄ ꝙ ſpecies metaplaſmi (de quib⁹ ſupradcm̄ eſt) debēt vitari a te. Sed ſolū modo nos decet vti penthimemeri. de qua dictū eſt

talis figura antiquoꝝ modum teneas

Syncopa

Syncopa cum fiet veterum veſtigia ſerues

¶ Hic dt̄ ꝙ ſi volum⁹ vti ſyncopa debemus ſeruare veſtigia veterū hoc eſt debemus cōmittere dictam figurā in dictionib⁹. in quib⁹ veteres cōmiſerunt vel in ſimilibus

illa figura

De ſpēbus ſchematis

At ſpēs tibi ſchema ꝓlepſim zeugma ſylepſim

ſc̄ ſpecies ſchematis

Eſt et hypozeuſis anadiploſis epanalepſis

ſc̄ ſpecies ſchematis

Eſt et epizeuſis et anaphora paranomeon

illam figuram adiungas illam figuram

Et ſcheſionomaton addis et homoteleuton

ſc̄ ſunt ſpecies ſchematis adiungis illā figuram

Et paranomaſia polyſyntheton addis et hyrmos

aſſocias illam figuram ſimul illam figuram adiūgis

Jungis homoptoton his pariterqꝫ polyptoton addis

ſc̄ ſpecies ſchematis nominanda

Ultima dialyton vel aſyntheon eſt vocitanda

¶ Superi⁹ dictum eſt de ſpeciebus metaplaſmi excuſantib⁹ barbariſmum nunc dicendum eſt de ſpeciebus ſchematis excuſantibus ſoloeciſmum. Schema non definitur cum ſit equiuocū ſed diuiditur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De ſpeciebus ſchematis

ſcilicet in ſchema lereos et in ſchema dianeos. Primū pertinet ad grā maticos: reliquū ꝟo ad oratores. Spēs ſchemat ſt .xvij. q̄ numerant

.i. ꝑmo ſumit ordinanda illa figura (in littera

Preſumuit q̄ ſunt ſup̄ma locanda ꝓlepſis — Prolepſis

video filios conſanguineos

Cerno ducentos hinc natos hincq nepotes

¶ Hic au. in ſpēali detiat de figuris q̄s enumerauit. Et ꝑmo de ꝓlepſi. Et eſt ſciendū ꝙ duplex eſt ꝓlepſis .i. ꝯſtructiōis ⁊ locutōis. De primo tractauit in caplo de regimine nti. hic ꝟo detiat de ꝓlepſi locutionis. Et dt ꝙ prolepſis preſumit .i. primo ſumit ea q̄ ſunt locanda ſup̄ma .i. vltimate ordināda. Item ꝓlepſis ſm Donatū eſt p̄ſumptio rex ordine ſequutax. vt Interea reges ingēti mole latinos ⁊c. ꝓcedūt caſtris. Vel cū id qd poſteriꝰ accidit añ tēpꝰ aſſcribit. vt Montē ſacrum atq auentinū inſedit q̇ poſtea ſacer dictus eſt ꝙ illum plebs inſederat Hoc etiam ptz in exͦ. autoris (Cerno ducētos hinc natos ⁊c.)

talis figura ſupple ſuppoſita

zeugma fit in verbo ſi plurima clauſeris vno — zeugma

Hymnus chriſte tibi. tibi laus. tibi gloria detur.

¶ Zeugma ſimiliter eſt duplex .ſ. ꝯſtructiōis ⁊ locutōis. De ꝑmo dcm̄ eſt in caplo de regimine nti. Sed zeugma locutiōis fit qñ plura ſuppoſita vni ꝟbo attribuunt. vt Hymnꝰ chriſte tibi. tibi laus. tibi gloria detur. Donatus dt. zeugma eſt vniꝰ ꝟbi cōcluſio diuerſis clauiulis a ꝑte ꝯiūcta. Et eſt triplex .ſ. protozeugma. et eſt qñ ꝟbū vnū preponit ad qd ſequentes ſenſus ꝯferant. vt vicit pudorē libido. timorē audatia rōnem amētia Meſozeugma eſt cum ꝟbū vnū in medio loco ſenſuū poſitū reperit. vt troiugena interpres diuum qui numina phebi. Qui tripodas clarij lauros q̇ ſidera ſentis. Et volucx linguas et prepetis oīa pene. Hypozeugma eſt qñ cū vno ꝟbo plēs ſenſus clauduntur. vt diuitie inuidiā ꝟtus gloriam parāt.

.i. diuerſas orōnes iūgit illa figura

Clauſas diſſimiles ligat vna voce ſylepſis — Sylepſis

In te chriſte ſalus. in te ſunt premia noſtra

¶ Sylepſis eſt diſſimilium clauſularum per vnum verbum conglutinata conceptio. vt patet in littera. In te chriſte ſalus ⁊c. Aliud exemplum. Iam pater eneas et iam troiana iuuentus. Conueniunt. Et differt ſylepſis a zeugmate. quia in zeugmate eſt coniugatio apta quantum ad congruitatem. ſed in ſylepſi non. Et habet fieri pluribꝰ modis. vt ſtatim patebit.

ſc nomine ſociatū ꝟbū plurale numeri

Cum collectiuo iunctum plurale ſylepſim

dicunt ſc grāmatici eſt exemplum

Aſſignant aliqui. plebs iſta parant equitare

congrua ſc in ſingulari numero
Sed magis eſt ꝓpria conſtructio. plebs parat ire

¶ Dicit ꝙ aliqui aſſignant ſylepſim qn̄ plurale ſcꝫ verbum iungitur cum nomine collectiuo. vt iſta plebs parant equitare Deinde ꝓhibet nobis talem conſtructionem dicens. Sed conſtructio eſt magis propria cum dicitur. plebs parat ire.

talis figura pro pl'i numero locat̄ ſ'ris numeris
Eſt ſylepſis vbi pro multis ponitur vnus
.i. multis militibus circūdatus
Vt cum dicis. adeſt rex multo milite cinctus

¶ Dicit ꝙ ſylepſis etiam eſt qn̄ numerus ſ'ris ponitur pro numero plurali. vt cum dicis. adeſt rex multo milite cinctus. ibi multo milite ponitur pro multis militibus.

Hypozeuſ

attribuit talis figura ſuppoſito plura appoſita
Reddit hypozeuſis perſone plurima verba
ſc homines purget
Vni. nos mundet. nos ornet gratia chriſti

¶ Hypozeuſis eſt figura zeugmati ꝯtraria. vbi diuerſa v'ba in ſingulis clauſulis adiūgunt̄ vni ꝑſone. vt regē adijt. regis memorat nomē qꝫ genuſqꝫ. ponit̄ etiam exemplum in littera

Anadiploſ

talis figura dc̄onis duplicatio
Fiet anadiploſis verbi geminatio. quando
initiū .i. clauſule ſequentis ſc clauſule
Principiū clauſe fit idem cum fine prioris

Numinis iſtorum caret alter. alter abundat

¶ Anadiploſis fit qn̄ eadem dictio q̄ eſt in fine prioris clauſule repetitur in principio. vt patet in exemplo autoris. Numinis iſtoꝝ. ꝛc. (Geminatio verbi) .i. dictionis (fiat anadiploſis. qn̄ principium clauſule) ſequentis (fit idem cum fine prioris) clauſule. Exemplū. vt ſequitur pulcherrimus aſtur. aſtur equo videns.

Anaphora

clauſulis initium talis figura diuerſis idem
Clauſis principium anaphora pluribus vnum
ſc peccatis ſc chriſtianos
Chriſtus mundauit. chriſtus nos purificauit

¶ Anaphora eſt repetitio euſdē v'bi ꝑ principia pluriū clauſulaꝝ vel verſuū. vtꝫ in lrā (Chriſtꝰ mundauit. chriſtꝰ nos purificauit) Aliud exm Gnate mee vires. mea magna potētia ſolꝰ Gnate patris ſummi ꝛc. Vel anaphora fit cū loquutio nō ꝯuenienter rn̄dens aliud refert occulte. vt Sed antea item ꝯiurauere pauci in q̇bus catelina de qua q̄ꝫ breuiſſime potero dicam. de qua ſupple cōiuratione.

Epanalepſ.

format talis figura
Principio finem facit epanalepſis eundem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

antea iam
Nobis grata prius: nō ſunt modo congrua nobis
¶ Epanalepſis eſt qn̄ principiū clauſule eſt idem cū fine. vtꝫ in littera (Nobis grata pˀus non ſunt mō ꝯgrua nobis) ibi nobis ponit̄ in pn̄cipio et in fine clauſule. Aliud exemplū. An̄ etiā ſceptrū dictatiregis heu fugaces poſthume Labunt̄ anni

eiuſdē talis figura duplicatio dcōnis
Unius eſt epizeuxis geminatio vbi. — Epizeuxis vel epimone
denotantis ſc̄ ꝟcatum eſt exemplum
Significantis idem. me me petit vltio digna
¶ Epizeuxis eſt eiuſdem vbi geminatio in eodem vſu ſine aliqua dilatione. Aliud exm̄. Me me adſum qui feci in me conuertite ferrum. Aliud exemplū Virgilij. Si ſic iuuat ire ſub vmbras

dcōes q̄ſi ſiles ſc̄ voces ꝟcantes
Voces pene pares: que ſunt diuerſa notantes — Parano maſia
faciūt illam figuram eſt exemplum
Dant paronomaſiam. non curat vera ſed era
¶ Paranomaſia fit cū dcōne iterata mutata lr̄a vel ſyllaba ſimili nomine diuerſa vtimur ꝟcatione. vt hic (non curat vera ſed era) Aliud exemplum. Inceptio eſt amentium haud amantium. Vel paranomaſia fit cum precedenti nomini aut nomen aut vbum ꝑ denōiatione annectitur. vt pugna pugnata eſt.

.i. idem principiū dcōnes cōiuncte ſeruantes
Principium ſimile voces iuncte retinentes — Parano meon
faciūt illam figuram eſt exemplum
Dant paranomeon. vim vitat virgo virilem
¶ Paranomeon fit qn̄ eiſdem ſyllabis plures dictiones inchoantur. vt hic. vim vitat virgo virilem Aliud exemplum. Machina multa minax minatur maxima muris.

equali cōiunctione dcōnes adiuncte
Iunctura ſimili voces multe ſociate — Scheſionomaton
faciunt talem figuram exemplum
Dant ſcheſionomaton. vmbone repellit̄ vmbo
eſt exemplum eſt ſimile exemplum
Pes pede reprimitur. enſiſqꝫ retunditur enſe
¶ Scheſionomaton eſt multitudo nominum coniunctorum quodaꝫ habitu copulandi. vt hic (vmbone repellitur vmbo. pes pede comprimitur. (enſiſqꝫ retunditur enſe) Aliud exemplum. Marſa manus pelígna cohors. feſtina virum vis. Vel ſcheſionomaton eſt cū in ſententiarum connexu plures ponuntur antonomaſie. vt armipotens tritonia virgo.

facit talem figuram
Clauſula totalis tibi format homoptoton vno — Homoptoton

poſita eſt exemplum

homoptotō

Caſu contenta.triſtes flentes lachrimantes

¶ Homoptoton eſt cum plura idem ſcantia in vna orōne ponuntur vt triſtes flentes lachrymātes Et dr alio nōie ſimiliter cadens

pq̄ñ dictiones

Homoteleuton

Cum plures voces ſub fine tenentur eodem

talis figura sc in fine

Homoteleuton erit.huic carmina conſona ſubdis.

sc carmina ſupple carmina

Atq3 leonina ſimul et caudaria iunges

¶ Homoteleuton eſt cum plures voces ſeu dictiones tenenentur ſub eodem fine.i.ſimiliter terminant̄.vt puella horrida bella. Et huic figure ſubduntur carmina conſona in medio et in fine.et carmina leonina.et carmina caudaria.ſcilicet richmi in quibus tenetur conſonantia finalium ſyllabarum.

diuerſos talis figura

polyptoton

Per varios caſus diſtincta polyptoton implet

.i.orō integra sc figura

Clauſula.littoribus contraria littora.fluctus

rogo contrarios

Fluctibus eſſe precor.populis pplōs inimicos

¶ Polyptoton eſt multitudo eorundem nominum varietate caſuū diſtinctorū vt pcor littora eſſe ɔtraria littoribꝰ. fluctꝰ ɔtraria fluctibus

Hyrmos

Longa tenens ſeriem ɔſtructio dicit̄ hyrmos

Principio celum ac terras campoſq3 liquentes

Lucentēq3 globum lune titaniaq3 aſtra

Spiritꝰ intus alit eſt virgilius tibi teſtis

¶ Dicit autor ꝙ hyrmos eſt ſeries ɔtinuate orōnis. tenorē ſuū vſq3 ad vltimā ſeruans Et ponit exemplū virgilij. Principio celum ac terras campoſq3 liquentes. Lucentemq3 globum ꝛc.

varias talis pars orationis ſociat

Polyſyntheton

Diuerſas voces coniunctio plurima iungit

Si polyſyntheton eſt materq3 paterq3 nepoſq3

¶ Polyſyntheton eſt orō nexa ɔiunctionibꝰ.vtꝫ in textu. vt materq3 paterq3 nepoſq3. vel Athamaſq3 thoaſq3 pelideſq3 neoptolemus primuſq3 machaon

cōiunctione adiunguntur

Cum ſine iunctura varie voces ſociantur

Dictio.ſi ſubſit.cum ſit precedere digna

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De hirmos

Dialyton facient. rex miles plebs negat illud | Dialyton

¶ Dialyton ſiue aſyntheton eſt figura ſupiori ꝯria. Fit em̄ qn̄ varie dcōnes ſine ꝯiunctōibꝰ ad inuicē ſociant̄. vtz hic (Rex miles plebs negat illud) Aliud exm̄ Ferte citi flāmas date tela impellite remos.

illefigure

Ulta tropi ſpecies metaphora metonymia | De ſpecibus tropi

Antonomaſia catachreſis vel metalepſis

Onomatopeia vel epitheton et homozeuſis

Synecdoche vel periphraſis ſimul allegoria

iungis illam figuram p̄dictis talis iuncta

Addis hyperbaton his. et hyperbole ſit ſociata

¶ Dicto de figuris excuſantibꝰ barbariſmū et ſoloeciſmū. ſequit̄ nūc videre de figuris excuſantibꝰ vicia annexa q̄ quidē ꝯtinent̄ ſub tropo Et eſt tropꝰ ſermo a p̄ncipali et naturali ſ̄catiōe trāſlatꝰ ad aliquē ſi̇militudinem exornande orōis grā Cuiꝰ tredecim ſunt ſp̄ēs quas Alexā-
ꝑ quando eq̄lis (der enumerat in littera.

Cum res eſt alijs ſimilis ꝑ nomine nomen

Eſt exemplum

Ponitur. vt cum ſit homo ſimplex dicitur agnus

talis figura

Debet metaphora dici tranſlatio talis | metaphora.

¶ Hic autor ponit primam ſp̄em tropi que dr̄ metaphora Et eſt metaphora rerum verborūqꝫ tranſlatio a ꝓpria ſ̄catione ad improprianꝫ p ſimilitudinē decoris aut neceſſitatis. aut emphaſeos gratia. Verbi gratia Eſt aliquis ſimplex et dicam illum hominē eſſe agnum p ſimilitudinem. qꝛ agnus dicitur eſſe ſimplex. ꝑpter eius innocentiā. Metaphora fit ſex modis. Primo ab animali ad animale. vt hic. Tiphyn aurigam celeres fecere carine. Ab agitore em̄ ad gubernatorem trāſtulit. Scdo ab inanimali ad inanimale. vt pelagus tenuere rates. ꝑ nauibus rates dixit. Tercio ab animali ad inanimale. vt At procul excelſo miratus vertice mōtis Pro cacumine v̄tice dixit. qui eſt aialium tantū. Quarto ab inaīali tantuꝫ ad aiāle. vt ſi tm̄ pectore robur conſpicis. a ligno em̄ ad hoiem tranſtulit. Quinto ab eo qd̄ p̄cedit ad id qd̄ ſequitur. vt ſpem vultu ſimulat. p leticiam que ꝓuenit ex ſpe. Sexto ab eo qd̄ ſequit̄ id qd̄ p̄cedit. vt Meriteqꝫ expectent p̄mia palme. ꝑ v̄tute ex qua palma ꝓcedit. Et eſt duplex metaphora. ſcꝫ reciproca. et vnius ptis Reciproca metaphora eſt que facile conuerti p̄t vt altum mare. celumqꝫ ꝓfundū. Poſſumꝰ em̄ ꝯuertere ſcꝫ altū celū mareqꝫ profundum. Unius ptis metaphora eſt que cōuerti non pōt. vt germinare vites. fluctuare ſegetes. volitare nubes. In iſtis em̄ rebus germina fluctus et alas non inueniemus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

talis figura

Catachreſ

Sit catachreſis. vbi ſub nomine res alieno

eſt exemplum

Signatur. ſic piſce carens piſcina vocatur

¶ Catachreſis eſt vſurpatio nõis alieni. vt piſcina eſt locus piſcium nihilominꝰ interdum ſumit̃ ꝓ loco piſcibꝰ carẽte. dum tñ ſit aquoſus. Aliud exemplum. vt patricida qui fratrem vel vxorez occidit. cũ ille proprie eſt patricida qui patrem occidit.

precedente talem figuram

Metaleps

Pro preeunte ſequens poſitum faciet metalepſim

Ut cum ſignificas annos dic per tot ariſtas

¶ Metalepſis eſt dictio gradatim pergens ad id qđ oſtendit (vt cum ſignificas annos tot ꝑ ariſtas. In quolibet em̃ anno ꝓducuntur ariſte et ideo per tot ariſtas. tot annos ſignificas. Aliud exemplũ. vt ſpeluncis abdidit atris. ab atris em̃ nigre intelligunt̃. a nigris tenebroſe. et per hoc in preceps profunde.

multos inuenimus illius figure

metonymia

Plures eſſe modos reperimus metonymie

pro qñ .i. ecõuerſo

Cum ꝓ contento. quod ꝯtinet. aut viceuerſa

locatur .i. econuerſo

Ponitur. aut factor ꝓ facto vel retrouerte

¶ Metonymia eſt dictio ab vna ꝓpria ſignificatione ad aliã ꝓpriam tranſlata. Et fit ſed modis. Primo cum ponit̃ continens ꝓ contẽto. vt nec pateras libate iouis. pateras pro vino. Secundo cum ponitur contentum pro continente. vt crateres magnos ſtatuunt et vina coronant. vina pro crateres. Tercio cum ponitur inuentor vel dominans pro inuento ſeu ſubiecto. vt ſine cerere et baccho friget venus. pro ſine pane et vino. Quarto cum ponitur inuentum vel ſubiectuz pro inuentore vel dominãte. vt vinum precemur. pro bacchũ Quinto cum ponitur efficiens pro effectu. vt meſtũqz timorem. qui meſtũ faciat. Sexto cum ponitur effectum ꝓ efficiente. vt ſi melior remis infert em̃ velocitatem que ꝑ remos fit.

talis figura exceſſus

Antonomaſia

Antonomaſia ſolet excellentia dici

.i. nomẽ ꝓprie qualitatis

Si proprium taceas nomen ponens generale

hoc nomeu ꝓprium

Sic dauid inſinuas nomen dicendo ꝓpheta

¶ Antonomaſia eſt ſignificatio vice nõis poſita. vt ſaturnia iuno Et fit tribꝰ modis. ſ. ab animo. vt magnimuſqz anchiſiades pro eneas A corpe. vt atqz his aligerũ dictis affat̃ amorem. pro cupidine. Et ab ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

trinſecis dcōnibus. vt Infelix puer atqꝫ impar congreſſus achilli. ꝓ infelix troilus. Antonomaſia fit quando nomē commune ponit̃ pro proprio. vt cum dicimus propheta intelligimus dauid Et hoc fit vt excellentiam denotemus.

Epitheton

talis figura est exemplum
Si iungas ꝓprium voci rem ſignificanti
Sit epitheton. vt ſi dicas triſtia bella

¶ Epitheton eſt ꝑpoſita diſtinctio ꝓprio nomini. aut ornādi. aut deſtruendi. aut iudicandi cauſa. Ornandi. vt dia cauilla. Deſtruendi. vt ſcelerūqꝫ inuentor vlixes. Iudicandi. vt lariſſeus achilles Et fit tribꝰ modis. Primo ab animo. vt pius eneas. et ꝯtēptor diuum mezentius Scdo a corpore. vt pulcer iuliuus et leta venus. Tercio extrinsecꝰ. et hec in plures ſpēs diuiſa eſt. Aut a loco. vt itacꝰ vlixes. Aut ab actu. vt enea nutrix caieta. Aut ab euētu. vt inſula diues opū tenedos.

Synecdoche

s^c aliquam integro .i. totū ꝓ parte
Si partem ſumas pro toto vel viceuerſa
talem figuram Eſt exemplum
Synecdochen facies dicens hec eſt caput alba

¶ Synecdoche eſt ſ̄catio pleni intellectus cū plus minuſ ve pronūcias. Sit em̄ ſi ꝑtem ſumas pro toto. vt puppeſqꝫ tue pubeſqꝫ tuoꝝ. a puppibꝰ em̄ naues. et a pube oēs ſocios ſ̄cat. aut ecōuerſo vt ingens a v̄tice pontus. per ingens pars ponti. Duplex eſt ſynecdoche. ſcilꝫ conſtructionis et locutionis. Synecdoche ꝯſtructōis ꝯtinet̃ ſub ſchemate. et eſt ſpēs antiptoſis. De ſynecdoche locutionis hic loquitur.

Onomatopeia

talem figuram fingas
Onomatopeiam facies ſi nomine ſumas
De ſonitu tracta: ſic ſus ſcropha dicitur eſſe

¶ Onomatopeia eſt nomē fictū vel de ſonitu tractū. vt timitꝰ aeris. clangor tubaꝝ Sic etiā ſus dr̄ eſſe ſcropha a ſonitu quē facit. ſic etiam tintinabulum ⁊ taratanta dicta ſunt a ſonitu.

Periphraſis

Periphraſis circumloquiū de iure vocatur
.i. in ꝓlatione v̄boꝝ deſcribere cōgruam
Cum verbis curas attollere rem tibi gratam
Aut iu re turpi verbis non turpibus vti

¶ Periphraſis eſt numeroſior dcōnū in diuerſa rei ſ̄catiōe ꝯgregatio v̄boꝝ ambitu rē deſcribēs. Et fit duobus modis Priº ornande rei cā que pulcra eſt. vt venuſtatē ſplēdide ꝓducat. vt etiā ꝑma nouo ſpargebat lumine terras Titoni croceun linquēs aurora cubile. Poterat em̄ dicē. Iā lucebat. vel dies ortus erat. Scdo vitāde rei cauſa q̄ turpis eſt. vt ſeditatē circuitu deuitet. vt placidūqꝫ petiuit. Cōiugis effuſus gremio ꝑ mēbra ſoporē. His em̄ verbis cōcubitū oſtendit

Hyperbole Trāſcenſus veri manifeſtus hyperbole fiet

Aſtra ferit ſonus armoꝝ: clangorqꝫ tubaꝝ

¶ Autor dicit ꝙ hyperbole eſt tranſcenſus manifeſtus) id ē exceſſus (veri) id eſt veritatis. Et fit vel cauſa augendi. vt niue candidior. vel minuendi vt teſtudine tardior ibat.

dcōnū faciet talem figuram

hyperbaton Locum turbatꝰ formabit hyperbaton ordo

Huius ſunt quinqꝫ ſpēs Sintheſis huic themeſis ac hyſterologia ſubſunt

His et anaſtropha vult pariter parentheſis addi

¶ Hyperbaton eſt vboꝝ tranſgreſſio quendam ordinem pturbans. Cuius ſpēs ſunt quinqꝫ. ſ. hyſtrologia vel hyſteronproteron. ſyntheſis. themeſis. anaſtropha. parentheſis.

talis figura vocari

Hyſteron et proteron ſolet hiſterologia dici

ſcꝫ hyſtrologia debitum ordinem variat

Hec fit cum rectam ſeriem ſententia mutat

Eſt exemplum

Hi cererem torrere parant et frangere ſaxo

¶ Hyſteron ꝓteron vel hyſterologia fit qñ mutatꝛ ordo ſententie cū recta ſerie vboꝝ. vt ptꝫ in hoc exemplo (Hi cererē ꝛc.) Nā prius frangere ſeu molere debēt cererē ꝛ grauū ꝙ̄ torrere ſeu decoquere. Aliud exemplum Mores mitis et menia condet. prius enim menia condūtur. deinde leges dantur.

talis figura .i. ſermo

Syntheſis ſecunda Syntheſis eſt omni confuſa locutio parte

Eſt exemplum

Nos virtute lauat qui labem criminis ornat

¶ Syntheſis eſt obſcurum hyperbaton ex omni parte confuſum. vt patet in illo exemplo. (Nos virtute lauat ꝛc.) Eſt eñ ordo ille. qui lauat labem criminis ornat nos virtute. Aliud exemplum. Tris nothꝰ arreptas in ſaxa latentia torquent. Saxa vocant itali medijs que in fluctibus aras. Quorum ordo eſt. Tris ſcilicet naues abreptas nocti bus torquet in ſaxa. Que ſcilicet ſaxa in his medijs fluctibus latentia itali vocant aras.

talem figuram in duas partes diuiſa

Tercia themaſis. Dat themaſim binas in partes dictio ſecta

Eſt boree regio ſeptem ſubiecta trioni

¶ Themaſis eſt vnius dcōnis ſectio vna dcōne vel pluribus interiectis vt ptꝫ in textu. (Eſt boree regio ſeptem ſubiecta trioni) Ecce ſeptentrioni eſt vna dictio que diuiſa eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

talis figura est exemplum

Fiet anaſtrapha ſic. ſurgit mare littora cōtra — Quarta anaſtrapha

¶ Anaſtrapha eſt vboꝝ tantūmō preposter⁹ ordo. vt (ſurgit mare littora contra) Ecce illa prepoſitio (contra) deberet ꝑponi ſuo caſuali. ⁊ poſtponitur ſuo caſuali.

.i. clauſula clauſulam interponis

In clauſa clauſam ſi commiſces alienam

talis figura prelia

Inde parentheſis eſt princeps. qꝛ bella parātur — Quinta parentheſis

inimici ſatellitib⁹ defendit

Hoſtes. militibus vrbes premunit et armis

¶ Parentheſis eſt interpoſita or̄o diuerſe ſm̄e vt pꝫ in lrā. Princeps (qꝛ bella minantur hoſtes) militibus vrbes ꝑmunit et armis. Aliud exemplum. Aeneas (neqꝫ patrie conſiſtere mentem) Paſſus amor rapidum ad naues premittit achatem.

ſignificat s^c ſignificatum

Cum deſignatur aliud q̄ꝫ clauſula ſignat

talis figura ſcꝫ allegorie

Allegoria datur ſeptem ſpecies dabis illi — Allegoris h⁹ ſunt ſeptem ſpecies.

iſte figure

He ſunt antiphraſis charientiſmos et enigma

Atqꝫ paroemia ſarcaſmos et ironia

Antiſmos tandem predictis ſit ſocianda

¶ Allegoria eſt tropus per ſimilitudinem vel contrarium qua aliud ſ̄catur q̄ꝫ dicitur. vt laterem lauans. aerem verberans. id eſt tempus perdens vel inutiliter expendens. Huius ſpēs enumerat autor in lrā et ſubſequenter declarat.

ꝑma ſpēs allegorie .i. contrariū ſenſum

Antiphraſis ſermo ſignans contraria dictis — Prima antiphraſis

.i. denſum nemus luceſcit

Sic lucum dices quia raro luce niteſcit

¶ Antiphraſis eſt dcō ecōtrario ſ̄cans. vt bellū q̄ſi minime bonū. lucus q̄ſi minime lucēs vel raro luceſcit. parca eo qꝛ minime parcit.

talis figura .i. dura prolatio vboꝝ

Eſt charientiſmos cum ꝓfers dura relatu — Scđa charentiſmos

Gratius. hinc hamon nomen traxiſſe videtur

¶ Charientiſmos eſt de quo dura relatu gratius ꝓferunt aliq̄. vt cū interrogam⁹. Nunqd nos queſiuerit aliqs. reſpondeat bona ſalus. vl' fortuna. ex quo intelligit neminem nos queſiuiſſe

Tercia enigma

.i.non manifeſta ſententia talis figura
Obſcurus ſermo quaſi mirandus ſit enigma
Eſt exemplum
Patrem ꝓgenies occidit matris in aluo
Quam mater genuit generauit filia matrem

¶ Enigma eſt obſcura ſententia per occultam ſimilitudinem rerum vt (Patrem progenies ꝛc.) Et de beato thoma cantuarienſi intelligitur. Nam ipſe erat pater animarum. progenies vero humana occidit eū predicantem (in aluo matris) ſcꝫ eccleſie (Quā mater genuit) per matrē ſ̄cat̄ aquam in glaciem ꝯuerti. et ex eadem rurſus effluere

Quarta paremie

Si preponantur ꝓuerbia publica dices
talem figuram
Eſſe paremiam lupus eſt ſermone ſub iſto.

¶ Paremia eſt accomodatū reb⁹ temporibuſqꝫ ꝓuerbiū Rebus. vt aduerſus ſtimulū calcitra. i. ſuꝑbis reſiſte. Temporib⁹ vt lupus eſt in fabula. i. tace. Erunt em̄ aliqui de aliquo fabulantes et ſuꝑueniētes quidam odioſi eis. vt ſermo retrahat̄ alter eoꝝ dicat hoc prouerbium lup⁹ eſt in fabula. qđ etiam cōmuniter vſitatur

Quinta ſarcaſmos.

talis figura
Sarcaſmos ſolet hoſtilis deriſio dici
iuuante ſerie loquendi
Auxiliante modo dicendi ſignificata

¶ Sarcaſmos eſt plena odio atqꝫ hoſtilis deriſio (Auxiliante mōdicendi ſ̄cata) .i. cū talis deriſio fit cū modo. vt hic Eſt agros et ꝗ̄ꝫ bello troiane petiſti. Heſperiam metire iacens. Aliud exemplū de euangelio Alios ſaluos fecit. ſeip̄m non p̄t ſaluū facere. Si rex iſrael eſt deſcendat nunc de cruce ꝛ credem⁹ ei. Item Oēs quos ꝑcuſſiſti gladio mortui ſunt. cum hoc dicitur alicui qui neminē gladio ꝑcuſſit. Sarcaſmos eſt figura quam ꝯmittimus mordendo aliquem in ſermone. et huic contrariatur antiſmos.

Sexta ironia

dcōes .i. verbis talem figuram
Per voces dictis contraria dāt ironiam

¶ Ironia eſt oro̅ vboꝝ ſenſus in contrariū reddēs pronūciantis grauitate adiuta. vt hic Nunc et metiri lectū euertere parentis Et dicit̄ ab iron qđ eſt eleuare. q꞉ in ſermone ironico elauamus vultum et geſtum. Aliud exemplum Egregiam vo laudē et ſpolia ampla refertis. Tuqꝫ puerqꝫ tuus imanum et memorabile nomen. Vna dolo diuum ſi femina vita duorum eſt.

Septima antiſmos

Urbane ludens verbis non concitus ira
illam figuram
Antiſmos facies, hircos mulgere laboras

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De ſpeciebus allegorie

¶ Antiſmos eſt multiplicis virtutis figura Antiſmos em̄ vocat̄ quic quid ruſtica ſimplicitate caret. et faceta ſatis vrbanitate expoſituꝫ eſt vt patet hic (hircos mulgere laboras) quod tm̄ valet ſicut nihil facis Ecce pulcrum exemplum antiſmos Bauius et meuius fuerūt duo poete parum ſcientes et multum odiebant virgilium. Virgilius em̄ hoc paruipendens voluit eos vrbane deludere. et ideo compoſuit iſta duo carmina. Qui bauium nō odit amet tua carmina moeui. Atqꝫ idem iungat vulpes. et mulgeat hircos. Quaſi dicat ꝙ vtriuſqꝫ carmina vilia erant et tantum facit qui ſequitur ea quantum qui iūgit vulpes et mulget hircos. Item antiſmos eſt cum dicitur Fili mulieris vltro virum rapientis. id eſt filius meretricis dixit ſalue o nate. Item Apl's. Vtinam et abſcindantur qui vos conturbant. Et eſt antiſmos contraria figura de ſarcaſmos.

talis figura s^e minus notam
Eſt et homozeuſis quando rem ſignificabis — homozeuſis
s^e re magis nota s^e ꝑ ſimilitudinem
Ex alia cui rem poſſis conferre priorem
s^e res s^e rem
Que ſit nota minus ꝑ eam que notior extat
ille figure
Tres ſpecies icon paradigma parabola ſubſunt

¶ Homozeuſis eſt minus note rei ꝑ ſimilitudinē ei⁹ (q̄ magis eſt nota demonſtratio. Huius ſunt tres ſpecies. ſcilꝫ icon parabola. et paradigma. Subſequenter declarat eaſdem ſpecies

eodē ꝯpationē facit talem figurā
In ſimili genere. qui ꝯpat. efficit icon — Prima iconicaſmos vł catatiptoſis
s^e figura antiquorū talis figura
Hec ſolet ex vſu qn̄qꝫ parabola dici

¶ Icon eſt ꝑſonaꝝ inter ſe vel eoꝝ (q̄ ꝑſonis accidunt) ꝯpatio. vt Os humeroſqꝫ deo ſimilis Interp̄tat̄ icon imago. Et nota ꝙ in exemplo predicto fit ꝯpatio aenee ad deū in pulcritudine Aliud exemplū Vidimus gloriam eius q̄ſi vnigeniti a p̄re. Item neqꝫ nubent neqꝫ nubentur. neqꝫ ducent vxores. neqꝫ em̄ vltra mori potuerunt. equales em̄ angelis ſunt. Hec figura ex vſu dici ſolet parabola.

Sed dici poterit de iure parabola. ſi quis — Secunda parabola
.i. impares ꝯpationē facit
Inter diſſimiles res ꝯpat. vtputa ſemen
.i. vbum dei .i. qđ cecidit in terram bonam
Eſt euangelium quod nutriuit bona terra
.i. cecidit ſup lapidem .i. cecidit inter ſpinas
Quod petra ſuſcepit. qđ ſpine detinuerunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

¶ Parabola eſt rex diſſimiliū ꝯpatio (vt puta ſemen ⁊c̄.) hoc eſt exm̄ Silitudo exēpli ptz. ſi vbū dn̄i pceptum in corde boni viri nutritur. hoc eſt fructificat. ⁊ in corde mali viri nō. Sꝫ p ſilr̄itudinē clarius oſtē-dit̄ hoc Semen ꝯpat̄ euāgelio ſiue vbo dei. bona terra ꝯpat̄ bono cor di. petra ꝯpat̄ malo cordi. Aliud exm̄. Ut veluti magno in pp̄lo cū ſe-pe coorta eſt ſeditio. Et pabola fit octo modis Primo p habitus. vt q̄-lis in eurote ripis. aut p iuga cynthi exercet diana choros. Scd̄o per mḡnitudinē. vt Ceu duo nubigine cū vertice mōtis Tercio p colorē. vt Indum ſanguineo veluti violauerit oeſtro. Si qs ebur. Quar-to p vocē. vt q̄lis mugitus fugit cū ſaucius arā. Taurus. Quinto per energiā. vt In ſegetem veluti cū flāma furētibꝰ auſtris Incidit Sex-to p altitudinē. vt Qual̄ aeree liquētia flumina circum. Siue padiri pis Septimo p effectū. vt ſic funere pmo Attonite patuere domꝰ. cū corpa nondū. conclamato iaceāt. Octauo p ſimilitudinē ⁊ veritatem vt nō ſic aggeribꝰ ruptis cum ſpumeus amnis Exit

talem figuram .i. primo ꝯpationē facit poſtea

Tercia pa-radigma

Hic paradigma facit q̄ primū comparat et poſt

Aſſignat ſimile: domini ſunt ſemina verbum

ſe ſunt .i. que non habet deuotionē

Spine diuitie. mens arida petra vocatur

¶ Paradigma eſt enarratio exēpli hortātis et deterrētis Et fit qn̄ pri mo fit ꝯpatio. ⁊ poſtea p talem ſilr̄itudinē illa talis ꝯpatio declarat̄. vt ptz in lr̄a. Nā fcā eſt mentio de ſemine de ſpinis ⁊ de petra. ⁊ poſtea il li termini declarant̄ hoc mō Semina ſunt vbū dei. ſpine ſunt diuitie tpales. petra eſt mens arida. Et fit p modū hortātis. vt hic. Antenor potuit mediis elapſus achiuis. Illyricos penetrare ſinus ⁊c. Aliud exm̄. vt Helias erat ſilr̄is nobis paſſibilis. et orōne orauit. vt non plue-ret ſup terram. ⁊ non pluit. Item in euāgelio. Reſpicite volatilia celi que non ſerunt neqꝫ metūt neqꝫ ꝯgregant in horrea. ſed pater veſter celeſtis paſcit ea Aut p modum deterrentis. vt hic Aut non ſic phry-gius penetrat lacedemona. Ledeāqꝫ helenā troianas vexit ad vrbes Aliud exm̄ habet̄ in euāgelio In illa hora q̄ fuerit in tecto ⁊ vaſa eius in domo nō deſcēdat tollere illa. ⁊ q̄ in agro ſilr̄ nō redeat retro

Protheſiof paralange.

ſe prepoſitiua ſeruās ſcationem .i. ppōnis

a Lterius vox vna tenens vim prepoſitiue

talis figura

Ut ſupra pro de fit protheſioſparalange

¶ Executo ſingulatim de figuris ſecundum ordinem Donati. hic pſe-ſequitur de quibuſdam figuris que poſſunt retorqueri diuerſimode ad predictas Dicit ergo ꝙ protheſioſparalange eſt vnius prepoſitio nis pro altera poſitio. vt ſupra pro de. vt in Uirgilio. Multa ſuper priamo id eſt de priamo. In pro inter. vt accepit eum in vlnas ſuas. id eſt inter vlnas. Benedicta tu in mulieribus id eſt inter mulieres.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

De prothesios paralngea

et ſic de alijs. Et dͬ a protheſis quod eſt prepoſitio. ⁊ paralange muta
tio q̄ſi mutatio prepoſitionis in prepoſitionem

pro q̄n denotas

Cum plus ſignificas dicens minus. hec tibi ſiet

illa figura affirmando .i. duplex negatio

Liptota. fit ſub ea firmando negatio bina — Liptota

¶ Liptota eſt cum minus dicim⁹ ⁊ plus ſ̄camus. vt mihi iuſſa capeſ
cere fas eſt. Vel fit q̄n due negationes faciunt vnam affirmationem.
vt nōnunq̄ȝ legi. i. multotiens legi. Et h̄ȝ fieri per negationem magis
affirmando ſententiam. vt non mediocriter conturbat̄ animus me⁹
id eſt valde conturbatur animus meus

talem figuram

Deſcribendo locū topographiam faciemus — Topographia

¶ Topographia eſt loci vera deſcriptio. vt in Ouidio. Et ſini⁹ aduncos modice falcat⁹ in arcus. Aliud exemplū. Eſt in ꝯſpectu tenedos notiſſima fama. inſula. Eſt ⁊ alia figura dcā topotheſia. et eſt loci ficta deſcriptio. vt Eſt in ſeceſſu longo locus inſula portū. Efficit obiectu la(terum ⁊c.

talis figura

Chronographia ſolet certum deſcribere locum tēpus

¶ Chronographia eſt tp̄is deſcriptio. vt in Ouidio. Nāq̄ȝ ſub aurora iam dormitāte lucerna. Tpe quo cerni ſomnia vera ſolent ⁊c. Et dͬ a chronos. i. temp⁹. ⁊ graphos ſcriptura. Aliud ex^m Temp⁹ erat quo prima quies mortalibus egris. Incipit — Chronographia

ſ^c res .i. ecōuerſo

Si dicat̄ agens patiens res vel viceuerſa

ꝓ vel equali

Siue modo ſimili tibi ſit conuerſio facta — Hypallagium

illa figura .i. bucce ꝑflauerūt fiſtulam

Fiet hypallagium. perflauit fiſtula buccas

¶ Hypallagiū eſt ordo ſm̄e cum v̄bis mutat⁹. Fit em̄ q̄n agēs ponit̄ ꝓ patiēte vel ecōuerſo. vt ptȝ in lr̄a (ꝑflauit fiſtula buccas). i. bucce ꝑflauerūt fiſtulā. Aliud ex^m. Date claſſib⁹ auſtros. ꝓ claſſes auſtris

faciens talem figuram

Perſonāq̄ȝ nouam formans dat proſopopeiam — Proſopopeia

¶ Proſopopeia eſt noue ꝑſone fictio. Fit em̄ q̄n res aiata ⁊ rōnalis loquitur ad rem inanimatam vel econuerſo. vel q̄n rationale loquitur ad irrationale vel econuerſo

ꝑſone nō p̄nti diſpoſit⁹ talis figura

Abſenti ſermo direct⁹ apoſtropha fiet — Apoſtropha

ſ^c perſone .ſ. in conficiendis ep̄lis

Sic loquor abſenti ſcripto dum mitto ſalutem

¶ Aſtropha eſt ſ̄monis a ꝑſona ad ꝑſonam directio Et ſic fit. vt ſi ſa

ctus fuerit ſermo de aliquo in perſona tercia. et poſtea dirigatur ad eun
dem in ſecunda perſona. vt Nec te tua plurima panthu labantē pie
tas. ne apollinis texit. Huius etiam exempla plurima reperies in au
toribus et in litteris miſſiuis.

s. nomen i. nomē ſubſtātiuū mutatum
Endiadis / Eſt adiectiuum ſubſtantiuo reſolutum
i. ſubm in adiectm talem figuram facio
Aut econuerſo. ſic endiadim tibi formo
Armatumq̧ virum deſigno per arma virūq̧
Armatoq̧ viro decet arma virūq̧ notare

Endiadis eſt adiectiui in ſubſtantiuum vel ſubſtantiui in adiectm
permutatio ſiue reſolutio. vt in Virgilio. Arma virūq̧ cano. ⁊ in lra
Armatūq̧ virum ⁊c. Et fit duobus modis ſcz cōiunctim et diſiunc
tim. Coniunctim fit quando adiectiuum et ſubſtantiuum ſimul po
nuntur vt in littera. vt armatum virum Diſiunctim fit quando ſolū
adiectiuum ponitur vel ſubſtantiuum

i. extra pncipale ppoſitum diſcurrit
Echaſis / Extra materiam deſcribens vana vagatur
s. grammatici ſic dictam
Autor et hanc plures echaſim dixere figuram

Echaſis eſt quedam euagatio materie. vel eſt digreſſio quedā a pn
cipali materia. vt apud georgica Virgilij in tempeſtatis deſcriptiōe
apparet. Sed nota ꝙ hec figura nihil oportet niſi reuertatur ad pro
poſitum ſuum qđ ſi fiat pulchra eſt

talis figura cōmittitur ſubſtantm
Emphaſis / Emphaſis efficitur ſi fixum ꝓprietatem
notificans locas adiectiuū
Deſignans ponis. vbi decet mobile poni
dico manifeſte ꝓ eſt ſceleratus
Sic loquor exp̄ſſe dicens dauꝰ eſt ſcelus ipſum

Emphaſis eſt expreſſiua locutio Et fit cum volentes exp̄mere ali
quod accidens vtimur nōie ſubſtātiuo ꝓ adiectiuo ſignificāte illud
accidēs ad maiorē exp̄ſſionē. vt ſi ponatur ſcelus ꝓ ſcelerato. vt dauus
eſt ip̄m ſcelꝰ. i. ipſe dauus eſt ſceleratus. et nō eſt aliꝰ ſicut ipſe.

talis figura reſoluens p̄cedentia
Ephexegeſ / Eſt ephexegeſis exponens dicta priora

Ephexegeſis eſt ſuccinta expoſitio precedentium. vt hic Legerat
huius amor nomen titulumq̧ libelli. Et hoc fit ad exprimendum
ſententiam intentam.

pro qū taces i. male talem figuram
Euphonia. / Cum retices quod turpe ſonat dices euphoniam
Circuit hec. et reliquie dant religioq̧

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

¶ Euphonia eſt bona ſonoritas in dictione ↄſiderata. vt in hac dicti one (circuit) et non circuiuit (reliq̄e) et non relliquie (religio) et non rellisgio (meridies) et non medidies

talis figura ſc ſuppoſitū

Dicit̄ eſſe lepos ſermo direct⁹ ad vnum — Lepos

dcōne pl̄alis numeri eſt exemplum

Utens plurali. velut hic noſtis bene preſul

¶ Lepos interp̄tat̄ vrbanitas loquēdi Et eſt lepos ad vnā pſonā pluralis numeri ſmonis directio. vt ptȝ in lrā. (Noſtis bene preſul) id ē prelatus. hec figura inuenta eſt cauſa honoris

pro tali accn̄te locare

Pro numero numerum. ꝓ caſu ponere caſum

talis figura diſcōueniētia

Sic facit antitheſis. inter ſe diſſona iungens — Antitheſis

frequenter locari

Sepius audiui tempus ꝓ tempore poni

Ludere ludebant ad ludendū qȝ vocabāt

.i. vnū tempus ponit̄ ꝓ alio

In prophecijs mutantur tempora ſacris

¶ Antitheſis eſt accn̄tis ꝓ acciden te poſitio. Et fit qn̄ caſus ponitur pro caſu vt Vrbē quam ſtatuo vr̄a eſt. Numerus ꝓ numero inquātum reſultat improprietas ↄſtructibilium. vt turba ruunt. Vel aliter vt multo milite. i. multis militib⁹ Tps ꝓ tpe. Vn̄ Vgili⁹ Exaudiri gemit⁹ ꝓ exaudiebat̄. Et in prophecijs ponit̄ preteritū pfcm̄ ꝓ futuro. vt in Daniele Affuit hircus ab aquilone ꝛc. vbi ponitur affuit ꝓ aderit. et hoc fit cauſa maioris certitudinis.

per talem figurā correſpondent

Uerba per antitheton reſpondent vltima primis — Antitheton

Sunt daniel noe iob caſtus rectorqȝ maritus

¶ Antitheton put ſumit̄ in h̄ loco eſt ſubſequentiū ad p̄cedentia reductio. vt cū ſingula ſingulis correſpondēt. vt ptȝ in lrā (Sūt daniel ꝛc.) Caſtus reducit̄ ad li daniel. rector ad noe. maritus ad Job. Sit etiam antitheton cū contraria ↄtrarijs opponūt̄. vt apud Ouidiū primo metamorphoſeos. Frigida pugnābant calidis. humētia ſiccis. Mollia cum duris. ſine pondere hn̄tia pondus

.i. reſponſum dans opponenda

Reſpondens ad ea tibi que ſunt obijcienda — Antipophara

ↄmittis talem figurā queratur

Das antipopharam. cum nil tn̄ obijciatur

¶ Antipophara eſt tacite obiectioni p̄lata rn̄ſio. vt hic ſonat lrā. Exm habet̄ in Ouidio Via nāqȝ tuo ſenior te q̄re remiſſo Retulerat nato neſtor at ille mihi. Aliud exm Nihil mihi reſcribas. attamē ipſe veni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

contrarios talis figura

Anticlaſis — Senſus oppoſitos notat anticlaſis eodem

Uerbo non obſto.ſed toto poſſe reſiſto

¶ Anticlaſis eſt ſme ↄtrarie in orōne cōtinua poſitio. vt ptȝ in littera (non obſto.ſȝ toto poſſe reſiſto) Et dr ab anti qd eſt ↄtra. ⁊ claſis ſma.

cū ſmone permutat talis figura ſententiā

Antimetabola — Cum verbis vertit antimetabola ſenſum

Non vt edas viuas.ſed edas vt viuere poſſis

¶ Antimetabola eſt in orōne ↄtinua ſermonis cū ſma pmutatio. vt ptȝ in littera. Non vt edas viuas.ſed vt viuere poſſis edas

.i.loqui aliquid aliquādo ſc qd famur

apoſiopiſis — Incipim9 fari quicqȝ quandoqȝ. ſed illud

voluntarie ceſſamus interrumpimus

Ultro deſinimus.intercipimuſqȝ tacendo

exigit talis figura

Uult apoſiopiſis dici defectio talis

¶ Apoſiopiſis in colorib9 rhetoricis vocatur precifio Apoſiopiſis eſt ſententie per orōnem interceptio.Et fit qñ incipimus fari quicqȝ ⁊ vltro id eſt voluntarie (deſinim9 illud) quod intercipimus tacendo illud. vt in hoc exemplo Therentij.Ego ne illam.que illū que me.que me non.hoc eſt ne illam digner aduentu meo.que illū prepoſuit mihi que me ſpernit. que me non ſuſcepit heri.Aliud exemplum Nunqd ego.recolo que tu.ſed dicere nolo.

talis figura vno locare aliud

Euphoniſmos. — Euphoniſmos erit ꝑ verbo ponere verbum

Exultat domini laudem mea lingua ſuperni

¶ Euphoniſmos eſt poſitio verbi pro verbo Unde pſalmus Exultauit lingua mea iuſticiam tuam.i.cum exultatione decantauit Etiaȝ patet in lra (Exultat domini laudem)

id eſt accidens variat talis figura

Synepthes — Contingens verbi mutat ſynepthesis.ecce

.i.vna creata ſcȝ eua ſc mulieres

Unica facta fuit mulier.q̄ ſunt modo plures

variatio .i.nrm modū loquēdi

Illa ſed in noſtꝝ mutatio non venit vſum

¶ Synepthesis eſt accidētis permutatio in oratione diuerſa . Et fit duobus modis. Primo quando fit permutatio numerorum.vt patet in littera (Unica mulier facta fuit que ſunt modo plures.et continet ſub ſylepſi. Secundo quādo fit permutatio perſonarum vt hic (Domini eſt ſalus ⁊ ſuper populum tuum benedictio tua) Et hec ſpecies

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

reducit̃ ad apoſtraphaz. Nota ꝙ hac figura non licet nobis vti. ideo dicit Iſta ſed in noſtrum ⁊c.

.i. due ſpẽs iſta figura
Dicuntur bine ſpecies hec ſyntheſis eſſe
sᶜ q̃ dicta eſt sᶜ illud accñs mutamus
Scilicet hec et ea qua perſonam variamus

Nobis parce deus noſtros lauet ille reatus

¶ Quaſi dicat ꝙ ſyntheſis fit duob⁹ modis. vt diximꝰ ante. Cõſtrue (ſpecies ſyntheſis dicant̃ eſſe bine .ſ. hec) ſupple de qua dictum eſt in precedentibus v̾ſibus (et ea qua). i. ꝑ quam (variamus). i. mutamus (perſonam. vt patet ibi (Nobis parce deus. noſtros lauet ille reatus Ecce primo in ſecunda perſona loquimur cum dicimus parce. Deĩ in tercia cum dicimus lauet.

exigit talis figura sᶜ paucis ſignificare
Vult oligopomenon ex dictis plura notare
.i. cognita relatione narrare
Noto ſermone ſic plura decet memorare
incendit filiũ regis ſcꝫ helenã vxorẽ sᶜ ꝑ vim illũ vix ma-
ſcꝫ carnal̃ troianoꝝ regꝫ menelai ad bellũ gnanimum
Urit amor paridem. nuptã rapit. armat atridem
vindicta. ſcꝫ inter grecos templũ .i. poſtq̃ꝫ troia capta fuerit ſuc-
et troianos palladis cendit̃ et funditus euertitur
Ultio pugnatur. fit machina. troia crematur

¶ Oligopomenon eſt ſub paucis v̾bis multoꝝ ꝯprehenſio. vt ptꝫ in textu. in quo ꝑ duos v̾ſiculos tota hiſtoria troiana ꝯphendit̃. Aliud exemplum. Mors mala. mors intus malus actus. mors foris vſus. Tumba. puella. puer. lazarus iſta notant.

Oligopomenon

declarans talis figura .i. ignota .i. ꝑ eque ignota
Exponens erit homophoſis non nota per equa
incognita eſt exemplum
Vel magis ignota. dic alchitrop eſſe cauillam

Que tenet allidadam cum valdagora ſociatam

homophoſis

¶ Homophoſis eſt expoſitio ignoti ꝑ magis vel eque ignotũ. vt cum querit̃. quid eſt palmito as are. rñdetur pretaxo as are. vel qñ ꝑ grecũ exponitur latinũ. vt interrogando q̇d ſit homo. et rñdeatur antropos. Idem eſt in exemplo littere. Pro cuiꝰ euidentia notandũ. ꝙ in aſtrolabio ſunt quedã tabule ad modũ ligni vel lapidis diſpoſite. q̃rũ vna dicit̃ allidada. et alia valdagora que adinuicem coniuncte ſunt mediante cauilla. que dicitur alchitrop.

multotiẽs ꝓlata repetit .i. ſacra ſcriptura
Sepe prius dicta geminat tibi theologia

Epimone

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Epimoneqꝫ notat hec ſi repetitio fiat
Vt quod dicetur. ſic certius eſſe probetur
Expectando dauid expectans ſic geminauit

¶ Epimone eſt eiuſdē dictionis repetitio immediata. vt Amen amē dico vobis. Et ſic reducitur ad epizeuſim. Alij dicunt ꝙ epimone fit quando dictio non tota repetitur. ſed principium tm̄. vt pſalmus Expectans expectaui dominum. Hec figura multum reperitur in ſacra ſcriptura. Ideo d̄t (theologia geminat tibi ſepe prius dicta). Et hoc fit vt illud qd̄ dicetur ſic ꝓbetur eſſe certiꝰ Deinde ponit exemplum dauid dicentis Expectando dauid ꝛc. Aliud exemplū. Cantans cantabo. laudans laudabo.

Antropoſpatos

alique associantur .i. ideo
Si que ſunt hominis aſſignantur deitati
talis figura ſc est
Antropoſpatos eſt ſic ſepe dei legis iram
¶ Antropoſpatos eſt cū humane res aſſcribunt̄ deo (ſic tu legis ſepe dei irā. vt in pſ̄. Dn̄e ne in furore tuo arguas me neqꝫ in ira tua corripias me. Iraſci em̄ et furere ſpectāt ad hoies. et non ad deum.

Homopathion

Si ſint res alique concordi federe nexe
Id quod ineſt vni reliquam dices operari
Sic linguam cordi concordem dic meditari
Ac homopathion iſtam dic eſſe figuram
¶ Homopathion vel homopachion eſt attributio vnius proprietatis alteri vt innuit littera ¶ Cōſtrue igitur ſic (Si alique res ſunt nexe) id eſt coniuncte (concordi federe) ad operationez aliquam (tu dices reliquam) id eſt alteram earum (opari qd̄ ineſt vni) ipſarum rerum Deinde exemplificat dicēs (Sic linguam cordi concordem ꝛc.) Lingua em̄ et cor ſunt cōiuncte cōcordi federe. nam lingua proferre habet cor vero meditari Si ergo attribuo proprietatem cordis lingue vel econuerſo committo predictam figuram. vt dicendo. lingua mea meditatur et cor loquitur.

confirmatum valeat ſeruandum
Nil reor aſſertū quod nō queat eſſe tenendum
notaui vales ſequi
Pluraqꝫ ſignaui que non debes imitari
¶ Quoniam exigitur modus ſciendi in ſcientia demonſtrata. hinc eſt ꝙ autor finiturus propoſitum. et ꝯcludens docet modum intelligendi ea que dixit. Et quia triplex eſt grammatica. ſcꝫ preceptiua permiſſiua et prohibitiua. ideo concludens ſe excuſat preceptiuam precepiſſe. permiſſiuam permiſiſſe. et prohibitiuam prohibuiſſe. Conſtrue

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

(nil reor aſſertum).i.ꝯfirmatũ in iſto oꝑe (qd̕ nõ queat eſſe tenẽdũ) Vel ſic (Nil reor eſſe tenendũ qd̕ non queat eſſe aſſertũ).i.ꝯfirmatũ per autores ſeu ꝑ aliquos autorum.

talem librũ ptãte auxiliãte compleui
Doctrinale dei virtute iuuante peregi
grãꝝ actiões o pater ſaluator
Grates reddo tibi genitor deus ⁊ tibi chriſte
.i.fili .i.o ſpũſſancte
Nate dei deus. atq̃ tibi deus halitus alme

Quas tres pſonas in idem credo deitatis

¶ Quia nõ eſt opꝰ rectum cuiꝰ deus nõ eſt finis et initiũ. hoc autor ꝯgnoſcẽs regratiat̃ deo patri. deo filio. ⁊ deo ſpũiſcõ. a quo incipit. per quem mediauit. et in quo opꝰ ſuũ debite ꝯſummauit. ¶ Conſtrue ſ̃ ſic Ego (peregi).i.expleui (ꝟtute dei) que eſt ipſe deꝰ (iuuante).i.auxiliante. Eſt enĩ deus omniũ bonoꝝ cauſa ꝑ ſe. Unde o (genitor deus) ego (reddo tibi grates).i.grãs. Et o (chriſte nate dei deus) reddo tibi grates (atq̃) pro et. o (halitus alme deus).i.o ſpũſſancte deus reddo tibi grates (Quas tres pſonas) ſcz patris et filij ⁊ ſpũſſancti. ego (credo in idem deitatis).i.vnã eſſentiaz diuinitatis. Ac ſi diceret q̃s tres perſonas ego credo eſſe vnum. licet alia perſona ſit patris. alia filij alia ſpiritusſancti. Cui q̇dẽ ſoli deo tenemur grãꝝ actiões reddere. vt nos deducat ꝑ gratũ principiũ ⁊ aptum mediũ ad finem feliciſſimum.

¶ Alexandri grammatici due partes. tercia videlicet et quarta finiunt feliciter. Delf Impreſſum Anno dñi. M.cccc.xcvi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
150 G 38